اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۹ فروردین ۱۴۰۲
• ۱۷ رمضان ۱۴۴۴
• ۸ آوریل ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۶۱۱ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۹۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

گرفتار چرخه تکراری نشویم
۲

گفت‌وگوها

امسال شرایط بدتر از پارسال خواهد شد
۱۲

مسیر بازگشت دولت به حاکمیت
۶

یادداشت‌های امروز

مهار تورم، در گرو رشد تولید اقتصادی
۴

کادرسازی شاه‌کلید رشد تولید
۶

شعار سال محقق می‌شود؛ اگر...
۱۴

پرونده

صمت الزامات تحقق «مهار تورم و رشد تولید» را بررسی کرد

تردیدها و امیدها

از شعاری هوشمندانه تا اجرایی ناقص ۴
شروط تحقق «مهار تورم و رشد تولید» در معدن ۵
تحقق شعار، آرزوی محال نشود ۸
«رشد تولید» نیازمند تامین انرژی ۹
زنجیر تورم بر پای تولید مسکن ۱۰
از خوش‌خبری صمت تا نگرانی معدنی‌ها ۱۱
قول تو مرا کشت ۱۳
دولت در آزمون بزرگ دستیابی به اهداف ۱۴

طرح: آیدا فریدی

آگهی استخدام

یک شرکتی معدنی در نظر دارد جهت تکمیل کادر خود در واحدهای عملیاتی نسبت به جذب افراد ذیل "صرفاً آقا" اقدام نماید:

عنوان شغلی	شرایط احراز	سابقه	مزایا
منابع انسانی و کنترل پروژه	مهندس صنایع	۵ سال	بیمه، بیمه تکمیلی
اپراتور بیل مکانیکی	گواهینامه معتبر قبولی در آزمون	۲ سال	بیمه، بیمه تکمیلی
اپراتور لودر	گواهینامه معتبر قبولی در آزمون	۲ سال	بیمه، بیمه تکمیلی
کمک مکانیک	قبولی در آزمون داوطلبین دارای مدرک فنی حرفه‌ای در اولویت هستند	۲ سال	بیمه، بیمه تکمیلی
سرویس‌کار	قبولی در آزمون داوطلبین دارای مدرک فنی حرفه‌ای در اولویت هستند	۲ سال	بیمه، بیمه تکمیلی

واجدین شرایط می‌توانند درخواست و رزومه خود را از طریق پست الکترونیکی به نشانی madanestekhdam@gmail.com ارسال نمایند.

«آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه»
شرکت مهندسی راه آهن بهین ریل

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت مهندسی راه‌آهن بهین ریل (سهامی خاص) بشماره ثبت ۱۹۸۵۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۴۶۳۵۲ دعوت بعمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ در محل اصفهان - میدان آزادی - خیابان هزار جریب - خیابان ششم ملاصدرا - پلاک ۱/۱۲ تشکیل می گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیئت مدیره
۲- استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۳- بررسی و تصویب ترازمالی و صورتهای مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
۴- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و علی البدل
۵- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی های شرکت
۶- اتخاذ تصمیم در خصوص تقسیم سود
۷- تعیین پاداش هیات‌مدیره و حق حضور اعضای غیر موظف هیات‌مدیره
۸- انتخاب اعضای هیئت مدیره
۹- تصویب معاملات مشمول ماده ۱۲۹ قانون تجارت
۱۰- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد

هیات‌مدیره شرکت مهندسی راه آهن بهین ریل (سهامی خاص)

سرمقاله

گرفتار چرخه تکراری نشویم

عاطفه خسروی
سردبیر

در هفته‌های پایانی هر سال، موضوع تعیین دستمزد کارگران برای سال بعد در صدر خبرها قرار می‌گیرد و معمولا در آخرین روزهای سال، پرونده این تصمیم‌گیری مهم بسته می‌شود. تعیین دستمزد کارگران طبق قانون برعهده شورای‌عالی کار متشکل از نمایندگان دولت، کارفرمایان و کارگران است. تعیین درصد افزایش حقوق کارگران برای سال آینده همواره با حاشیه‌های بسیاری همراه بوده و در سال‌های اخیر باتوجه به بحرانی شدن مشکلات اقتصادی بیشتر هم شده است.

از سویی کارگران معتقدند افزایش دستمزد باید براساس نرخ تورم باشد و با این استدلال همیشه به عقب‌ماندن «حداقل دستمزد» از «نرخ تورم» انتقاد جدی دارند و از سوی دیگر کارفرمایان بر نبود بسترها و حمایت‌های لازم از تولید تاکید می‌کنند و معتقدند درصورت افزایش دستمزد بیش از حد توان تولیدکننده، واحدهای تولیدی مجبور به تعدیل نیرو خواهند شد، این درحالی است که به گواه همین تولیدکنندگان سهم «هزینه دستمزد» در نرخ تمام شده تولید ناچیز بوده و تنها به حدود ۶ تا ۷ درصد می‌رسد.

براساس گزارش‌های مرکز آمار ایران، با مقداری خطا می‌توان سهم هزینه دستمزد در نرخ تمام‌شده محصولات صنعتی را ۸ درصد تخمین زد. برپایه گزارش خلاصه آمار کارگاه‌های صنعتی فعال ۱۰ نفر کارکن و بیشتر سال ۹۷ (عملکرد ۹۶) مرکز آمار ایران، سهم حقوق و دستمزد از هزینه‌های تولید براساس داده‌های سال ۹۶، حدود ۸ درصد است. این روند در سال‌های گذشته نیز برقرار بوده است.

با این حساب برای تحقق شعار سال با عنوان «مهار تورم و رشد تولید» باز باید به نقش و جایگاه پررنگ و تاثیرگذار دولت اشاره کرد. چه بخواهیم و چه نخواهیم توپ این معادله باز در زمین دولت است و برای حل این معادله راهی جز حل مشکلات زیربنایی تولید نیست؛ مشکلاتی که تا امروز نیز «دستوری» کنترل نشده و تدوین و ابلاغ صرف دستورالعمل‌های رنگارنگ نیز گره این کلاف سردرگم را باز نکرده است. تولیدکنندگان معتقدند آنچه نرخ تمام‌شده تولید را تشکیل می‌دهد، عواملی مانند مواد اولیه، نرخ ارز و در مجموع وضعیت اقتصادی است و این موارد سهم اصلی در نرخ تمام‌شده تولید را دارند؛ بنابراین تحقق شعار سال بیش ازهمه نیازمند مدیریت صحیح و سیاست‌گذاری درست دولت در موارد یادشده است.

از سوی دیگر طبق ماده ۴۱ قانون کار، ملاک‌های تعیین دستمزد به‌طور شفاف مشخص و براساس تورم و سبد معیشت بیان شده، اما این موضوع تاکنون تمام و کمال رعایت نشده و عقب‌افتادگی تدریجی دستمزد کارگران از سبد معیشت را در پی داشته است. با این حال، هر سال، هزینه سبد معیشت ازسوی نمایندگان کارگری محاسبه می‌شود و نتیجه برای تعیین حداقل دستمزد ملاک مذاکرات جلسات شورای‌عالی کار قرار می‌گیرد.

رقم هزینه سبد معیشت از آنجایی که مبنای تعیین حقوق و دستمزد قرار می‌گیرد، همواره برای گروه کارگری حائزاهمیت است. اقلام سبد معیشت خانوار کارگری شامل مواد خوراکی و غیرخوراکی است. آن‌طور که نمایندگان کارگری می‌گویند، دولت و کارفرمایان در جلسات تعیین دستمزد ۱۴۰۲، هزینه ماهانه سبد معیشت کارگران را ۱۲ میلیون و ۴۷۹ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام کردند که در نقطه مقابل رقم نمایندگان گروه کارگری برای سبد معیشت ۱۷ میلیون و ۴۴۷ هزار تومان بود. همین اختلاف چند میلیونی منجر به این شد که توافق بر سر هزینه سبد معیشت به آخرین روزهای سال موکول شود.

رابطه دستمزد و تولید آنجایی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که برای روشن نگه داشتن چراغ تولید باید قدرت خرید مصرف کننده‌ای وجود داشته باشد که کالای تولیدشده به فروش برسد و چرخ تولید بچرخد؛ به‌عبارت دیگر نبود توازن میان تورم و دستمزد منجر به کاهش قدرت خرید می‌شود و کاهش قدرت خرید به توقف خط تولید و بیکاری می‌انجامد؛ بنابراین برای تحقق شعار سال چاره‌ای جز حفظ چرخه تولید تا مصرف نداریم و در صورت بی‌توجهی به این فرمول کلی ممکن است دوباره در چرخه تکراری سال‌های گذشته گرفتار شویم.

از سوی دیگر، مهار تورم، نیازمند اتخاذ رویکردهای متفاوت است. برای مدیریت تورم مزمن باید اقدامات منجر به ایجاد انضباط مالی و کاهش کسری بودجه در کنار اقدامات منجر به افزایش انضباط پولی در دستور کار قرار گیرد.

«رشد تولید» را نیز می‌توان نسخه درمان بسیاری از بیماری‌های مزمن اقتصاد کشور نظیر نرخ بیکاری بالا، وابستگی به خام‌فروشی و تنوع کم محصولات موجود در سبد صادراتی کشور دانست. برای تحقق این بخش از شعار سال توجه به نکاتی ضروری‌است. نخستین نکته جذاب‌سازی تولید برای عموم مردم و حاکم شدن فرهنگ سودآوری ناشی از کار و فعالیت مولد اقتصادی به‌جای فرهنگ سود بادآورده از محل دلالی و سفته‌بازی است.

بدین منظور بهبود فضای کسب‌وکار، رفع موانع تولید و تسهیل راه‌اندازی مشاغل خرد و متوسط و همچنین پرهزینه کردن هر نوع سودآوری از روش‌های غیرمولد و رقیب تولید باید در رأس برنامه‌ها قرار داشته باشد.

در این راستا نه‌تنها دولت، بلکه سایر قوا و بخش‌های حاکمیتی نیز باید به فراخور اختیارات و مسئولیت‌های خود و با عزمی راسخ به پشتیبانی دولت وارد میدان شوند.

صمت الزامات تحقق «مهار تورم و رشد تولید» را بررسی کرد

تردیدها و امیدها

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به‌مناسبت آغاز سال ۱۴۰۲ هجری شمسی، با تبریک عید نوروز به آحاد ملت ایران و همه ملت‌هایی که نوروز را گرامی می‌دارند، مهم‌ترین مسئله کشور در سال گذشته را موضوع اقتصاد و معیشت مردم دانستند و با تاکید بر اینکه امسال نیز اقتصاد، مسئله اصلی کشور است، شعار سال ۱۴۰۲ را «مهار تورم و رشد تولید» اعلام کردند. حمایت از تولید و تولیدکننده در طول سال‌های گذشته همواره در صدر برنامه‌های مسئولان و سیاست‌گذاران بوده است. با این وجود، در بسیاری از مواقع حمایت از تولید تنها در حد شعار باقی مانده و در عمل اقدام ویژه و عملیاتی برای حمایت از تولید انجام که باتوجه به شعار سال، باید این روند به‌طورجدی اصلاح شود و تغییر کند. تجربه نشان داده سیاست‌گذاران نه‌تنها مسیر تولید را تسهیل نکرده‌اند، بلکه هر روز مانعی جدید در مسیر فعالیت صنعتگران ایجاد می‌کنند. در واقع، هر روز مقررات جدیدی وضع می‌شود که در نهایت به ضرر صنایع است. با این همه امسال، قرار است «مهار تورم و رشد تولید» سرلوحه برنامه‌ها و اقدامات دولت قرار گیرد. بسیاری از کارشناسان معتقدند امیدواری به بهبود وضعیت تولید در کشور که در قالب شعاری، سرلوحه کار قرار گرفته مشروط به بهبود فضای کسب‌وکار، بهبود شرایط تامین مالی واحدها و رفع تحریم‌های بین‌المللی است. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان معتقدند بهبود فضای کسب‌وکار در یک اقتصاد دولتی بعید است. همچنین بهبود شرایط تامین مالی شرکت‌ها با وضعیت بانک‌های کشور رابطه مستقیم دارد. میزان بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی در بالاترین و از لحاظ رشد در بیشترین حد خود در ۴۰ سال گذشته قرار دارد؛ بنابراین برای بنگاه‌های کوچک و متوسط تامین مالی یکی از پرچالش‌ترین مسائل سال به‌شمار می‌رود. درباره رفع تحریم‌های بین‌المللی نیز باتوجه به رخدادهای ماه‌های گذشته در کشور این موضوع بسیار بعید است. باتوجه به موارد یادشده به‌نظر می‌رسد تولید امسال یکی از پرچالش‌ترین سال‌های خود را تجربه کند و البته حکایت برای صنایعی که صاحب مزیت نسبی یا رقابتی هستند حکایت دیگری است که باید با تدابیر جدی موردتوجه قرار گیرد.

صمت در نخستین پرونده سال ۱۴۰۲ به بررسی الزامات تحقق شعار سال پرداخته است.

از نگاه فعالان اقتصادی بررسی شد

راهکارهای مهار تورم و رشد تولید

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به‌مناسبت آغاز سال ۱۴۰۲ هجری شمسی، مهم‌ترین مسئله کشور در سال گذشته را موضوع اقتصاد و معیشت مردم دانستند و با تاکید بر اینکه امسال نیز اقتصاد، مسئله اصلی کشور است، شعار سال ۱۴۰۲ را «مهار تورم و رشد تولید» اعلام کردند.

ایشان درخصوص سال ۱۴۰۲ خاطرنشان کردند: مسئله اصلی و محوری کشور در سال جاری نیز، اقتصاد است. البته این به معنای نبود مشکل در بخش‌های دیگر نیست. در کشور مشکلات گوناگونی در زمینه‌های فرهنگی و سیاسی وجود دارد اما اگر دولت و مجلس و فعالان اقتصادی و گروه‌های مردمی جوان و پرانگیزه تمام تلاش خود را برحل مشکلات مردم قرار دهند، بسیاری از مسایل دیگر نیز حل خواهند شد.

کاهش نرخ ارز و تورم در گرو فروش نفت

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران خاطر نشان کرد: دولت‌ها در سال‌های گذشته سخن از کنترل تورم را به میان آورده‌اند اما واقعیت بازار و اقتصاد حکایت از ناتوانی آنها در مهار تورم را می‌دهد.

فریال مستوفی در گفت‌وگو با ایلنا، تورم را بزرگ‌ترین چالش و تهدید برای اقتصاد کشور معرفی کرد و گفت: در سال‌های اخیر عدم مدیریت صحیح در اقتصاد و اعمال تحریم‌های بین‌المللی، رشد نقدینگی را با خود به همراه آورد؛ نتیجه رشد نقدینگی افزایش تورم در کشور بود این در حالی‌است که در تمام برنامه‌های توسعه هدف بر تک نرخی شدن تورم بنا گذاشته شد اما متاسفانه این مهم در حد شعار ماند و در عمل به محاق رفت.

وی کارویژه اصلی بانک مرکزی در اقتصاد کشورها را کنترل تورم دانست و افزود: بانک مرکزی در ایران مستقل از دولت نیست از این‌رو نمی‌تواند به وظیفه اصلی خود یعنی کنترل تورم بپردازد؛ به نظر می‌رسد اگر تیم اقتصادی دولت بخواهد سکان اقتصاد کشور را با همان سیاست‌های گذشته جلو ببرد نخواهد توانست تورم را مهار کند چراکه کنترل تورم از سوی دولت نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اجرای درست آن است. این فعال اقتصادی با تاکید بر این نکته که نمی‌توان انتظار داشت امسال تورم تک رقمی شود، تصریح کرد: دولت‌ها در سال‌های گذشته سخن از کنترل تورم را به میان آورده‌اند اما واقعیت بازار و اقتصاد حکایت از ناتوانی آنها در مهار تورم دارد.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ادامه داد: مکانیسم عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت‌ها در بازار است؛ زمانی‌که ارز به میزان نیاز در بازار موجود نباشد و تقاضا برای این کالا زیاد باشد طبیعی است که شاهد صعودی شدن نرخ خواهیم بود. زمانی‌که عرضه ارز را افزایش بدهیم نرخ کنترل خواهد شد. همچنین تحریم‌ها نیز روند کاهش عرضه ارز را در کشور تشدید کرده‌اند.

وی افزود: زمانی درآمد نفتی ما از ۱۰۰ میلیارد دلار هم عبور می‌کرد اما امروز درآمد ما به ۱۶ میلیارد دلار رسیده است که دسترسی به این پول هم به دلیل تحریم‌ها دشوار شده است. اگر بتوانیم به راحتی نفت را صادر و پول حاصل از فروش آن را به کشور بازگردانیم امید کاهش نرخ ارز و کنترل تورم میسر خواهد شد. چراکه کنترل تورم در اقتصاد سالم محقق خواهد شد این در حالی‌است که اقتصاد ما در شرایط فعلی ناسالم است. مستوفی در پاسخ به این پرسش که توافق‌های صورت گرفته با عربستان و سایر کشورهای همسایه تا چه میزان در کنترل نرخ ارز موثر است؟ گفت: بازار بعد از شنیدن خبر مثبت و منفی از خود واکنش نشان می‌دهد اما این بالا و پایین شدن قیمت‌ها مقطعی است؛ چراکه اصل موضوع به میزان عرضه باز می‌گردد تا عرضه به میزان تقاضا در بازار موجود نباشد شاهد بالا و پایین شدن قیمت‌ها خواهیم بود پس نخست باید میزان عرضه مدیریت شود در این شرایط است که می‌توان انتظار کنترل قیمت‌ها را داشته باشیم.

وی با بیان اینکه بیش از ۷۰ درصد معاملات در دنیا با دلار انجام می‌شود، گفت: آیا ما جزیره جداگانه از دنیا هستیم که می‌خواهیم با ارزی غیر از دلار مراودات تجاری خود را به پیش ببریم؟ چرا باید تجارت ما در جهان محدود به چند کشور خاص شود که بخواهیم سیاست حذف دلار را در پیش بگیریم؟ محدود کردن مراودات تجاری با چند کشور خاص سیاست درستی نیست و نتایج آن در اقتصاد قابل مشاهده است. عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در پایان بیان کرد: در زمان اعمال تحریم‌ها علیه ایران، اگر بتوانیم با کشورها با ارزهای محلی آنها معاملات تجاری را جلو ببریم یک نوع گشایش در اقتصاد ایجاد خواهیم کرد.

دو پیش شرط رونق اقتصاد

عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران گفت: تنش‌زدایی از روابط بین‌الملل و تلاش برای بهبود فضای کسب‌وکار، دو اولویتی هستند که نحوه پیگیری آن‌ها، تصویر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲ را تشکیل می‌دهد.

به گزارش مهر، کیوان کاشفی اظهار کرد: در هفته‌های پایانی سال گذشته، شاهد تلاش‌ها برای کاهش تنش در سطوح مختلف روابط بین‌الملل بودیم. احتمالا مهم‌ترین گامی که در این دوره برداشته شد، از سرگیری روابط با عربستان سعودی بود که می‌توان این موضوع را به تعداد دیگری از کشورهای همسایه و منطقه نیز تسری داد. این موضوع چه از نظر سیاسی و چه از نظر اقتصادی به سود ایران خواهد بود. وی با بیان اینکه تنش‌زدایی با سایر کشورها باید در تمام سطوح دنبال شود، بیان کرد: گام مهم و تاثیرگذار بر اقتصاد ما امسال، پیگیری احیای برجام خواهد بود و آنچه که در منطقه پیگیری شده را می‌توانیم در سطح جهانی نیز دنبال کنیم. احیای برجام در کنار دور کردن تحریم‌ها از اقتصاد ایران، می‌تواند این سیگنال را بفرستد که ما به دنبال افزایش تعاملات اقتصادی با کشورهای مختلف جهانی هستیم و این موضوع قطعا افق روشنی را پیش روی اقتصاد ما قرار خواهد داد. عضو اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: با کاهش تنش‌ها، ثباتی نسبی در اقتصاد ما حاکم خواهد شد و این ثبات یکی از مهم‌ترین نیازهایی است که چه سرمایه‌گذاران داخلی و چه سرمایه‌گذاران خارجی برای ورود عرصه‌های مختلف اقتصاد ما به آن نیاز دارند.

کاشفی اولویت دوم در سال ۱۴۰۲ را بهبود فضای کسب‌وکار دانست و توضیح داد: یکی از اصلی‌ترین حوزه‌هایی که امکان انتقال نظر فعالان اقتصادی به تصمیم گیران را دارد، شوراهای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی چه در سطح کشوری و چه در سطح استانی هستند. خواسته ما توجه ویژه به مصوبات این شوراها و اجرایی کردن آنها است که می‌تواند در نهایت به کاهش مشکلات و محدودیت‌ها در فضای کسب‌وکار منجر شود. در کنار آن، کاهش قوانین و مقررات زائد و تسهیل فضای کسب‌وکار در این حوزه نیز برای ما اهمیت فراوانی خواهد داشت.

وی خاطرنشان کرد: در صورتی که هر دو این اولویت‌ها در سال ۱۴۰۲ دنبال شود، قطعا می‌توان انتظار داشت که وضعیت اقتصادی کشور در امسال بهبودی محسوس پیدا کند.

در این تردیدی وجود ندارد که یکی از اصلی‌ترین حوزه‌های مشکلات ما در سال‌های گذشته اقتصاد بوده اما با پیگیری راه‌حل‌های موجود، می‌توان انتظار داشت که شرایط به شکلی جدی تغییر کند.

چالش‌های صنعت در سال ۱۴۰۲

عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت رکود تورمی، محدودیت‌های صادرات و مشکلات تامین انرژی را از جمله مهم‌ترین چالش‌های بخش صنعت در امسال عنوان کرد و پیشنهاداتی را برای حل این چالش‌ها ارائه داد.

آرمان خالقی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: علاوه بر موضوعات اقتصاد کلان، رکود تورمی بر بخش تولید اثر منفی دارد، نیاز آنها به نقدینگی را افزایش داده و بازارشان را محدود کرده است. بنابراین باید به فکر بازارهای فراتر از مرزهای کشور باشیم. به گفته وی در این راستا باید به دنبال بازارهای فراتر از مرزهای کشور، بهبود روابط با کشورهایی که با آنها تعامل داریم و استفاده از ظرفیت پیمان‌های شانگهای، اوراسیا و غیره که به آنها ملحق شده‌ایم و ارتباط با کشورهای منطقه باشیم. خالقی با بیان اینکه توافق ایران و عربستان اثربخش بود و پالس‌های مثبتی از تولیدکنندگان دریافت شده، تصریح کرد: باید روی کاهش تنش‌های دیپلماتیک سیاسی و اقتصادی کار و آنها را حل کرد. این موضوع یکی از چالش‌هایی است که اگر برطرف شود راه صادرکنندگان هموار می‌شود. مشکلات مبادلات مالی هم بین ایران و کشورهای طرف معامله باید برطرف شود تا صادرات عملیاتی شود. وی یکی دیگر از چالش‌های تولید در تامین مواد اولیه عنوان کرد و گفت: با رونق صادرات مشکل تامین مواد اولیه، ماشین‌آلات، قطعات و تجهیزات بخش تولید هم با استفاده از ارز حاصل از صادرات یا واردات در مقابل صادرات قابل حل خواهد بود. عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه از چالش‌های دیگر صنعت در سال آینده به موضوعات داخلی بر می‌گردد، اظهار کرد: از جمله این چالش‌ها تامین انرژی، یعنی برق و گاز است. در این زمینه باید فکر جدی شود. کمبود گاز در کشور حاکم شد و مشکلات ناشی از آن را در اوج بحران گازی کشور لمس کردیم. این وضعیت همچنان برقرار است، اما باید ظرفیت تولید و رساندن گاز به بخش تولید، در اوج مصرف هم وجود داشته باشد تا تولید دچار تعطیلی نشود.

وی افزود: در تابستان پیش رو هم مسئله تامین برق وجود دارد. در زمان اوج گرما که مصرف خانگی افزایش پیدا می‌کند، تقاضای بخش تولید بیش از ظرفیت تولید برق کشور است و این یک چالش محتمل برای تولید است. برای حل این مشکل باید بسته‌های حمایتی در نظر گرفته شود تا بخش تولید بتواند از ظرفیت انرژی خورشیدی و نیروگاه‌های حرارتی کوچک مقیاس استفاده کند. اجازه استفاده از این منابع و تامین نقدینگی باید انجام شود تا در شرایط پیک مصرف‌ها، واحدها بتوانند از بحران عبور کنند.

مهار تورم به معنای ارزانی نیست

رئیس مرکز تجارت جهانی ایران گفت: نباید مهار تورم را با ارزان‌شدن اشتباه گرفت؛ مهار تورم به معنای ثبات قیمت است و مردم بدانند با حقوقشان برنامه‌ریزی بلندمدتی برای زندگی داشته باشند. محمدعلی سبزعلیپور در یک گفت‌وگوی رادیویی با اشاره به شعار سال «مهار تورم؛ رشد تولید» اظهار داشت: رهبری به‌درستی به این مطلب مجددا اشاره کردند و تولید را همچنان در دستور کار قرار دادند به‌طوری‌که در چند سال گذشته تولید در رأس بود و قرار بوده تا از تولید حمایت کنیم. رئیس مرکز تجارت جهانی ایران با اشاره به اینکه «تشخیص مهم‌تر از درمان است» متذکر شد: اکنون در ارتباط با شعار سال متوجهیم که تشخیص درست داده شده است. آن چیزی که مردم را در سال گذشته تحت‌فشار قرار داده تورم و گرانی افسارگسیخته بوده است که سفره‌ها را کوچک‌تر کرده است و اگر بتوانیم جلوی گرانی را بگیریم تا حدود زیادی می‌توانیم آرامش را در جامعه حکم‌فرما کنیم.

باید به تولید بپردازیم

سبزعلیپور با تاکید بر اینکه برای غلبه بر مشکلات باید حتما به تولید بپردازیم، افزود: تولید زیر بنای مابقی مسائل اقتصادی است که می‌تواند نسبت به رشد مسائل دیگر کمک کند. وقتی تولید در کشور راه بیفتد می‌تواند اشتغال را به‌خودی‌خود به دنبال داشته باشد. وقتی چرخ تولید به‌خوبی می‌چرخد کالا به‌اندازه کافی تولید و انبارها پر از کالا می شود. در ادامه بر فروش داخلی، مازاد آن به خارج از کشور صادر می‌شود که می‌تواند ارزآوری برای کشور داشته و برای کشور ثروت تولید کند. وی از مهار تورم و تاثیر آن بر کاهش قیمت‌ها گفت و توضیح داد: نباید مهار تورم را با ارزان‌شدن اشتباه گرفت. منظور از مهار تورم این نیست که به‌محض مهار تورم، اجناس ارزان می‌شود؛ بلکه مهار تورم به معنای ثبات قیمت است و در واقع مردم بدانند با حقوقی که دریافت می‌کنند برای زندگی‌شان برنامه‌ریزی بلندمدتی را داشته باشند. سبزعلیپور با اشاره به اینکه بعد از تشخیص درست مشکلات باید به درمان بپردازیم، گفت: مسئولان در ارتباط با خط‌مشی که از سوی رهبری داده شده است، برنامه‌ریزی درست و دقیقی داشته باشند. متاسفانه برخی فکر می‌کنند؛ چون این کلام، شعار سال است به آن اهمیت نمی‌دهند و آن را در حد شعار می‌دانند. درصورتی‌که این شعار نیست و هدفی بزرگ است که از سوی رهبری ترسیم و به‌عنوان دستورالعمل صادر شده و همه مسئولان موظف هستند این دستورالعمل را به‌درستی در دستور کارشان قرار دهند و اجرا کنند. وی با اشاره به اینکه همه دستگاه‌ها در حوزه خود باید متولی باشند، اظهار داشت: همه می‌توانند در این زمینه نقش‌آفرین و در نهایت بسترساز باشند و بتوانند برنامه‌ریزی درستی انجام دهند. همچنین همه سازمان‌ها باید از بخش خصوصی واقعی و کارآفرینان و صاحبان صنایع که می‌توانند این مهم را از قوه به فعل تبدیل کنند و رشد تولید را داشته باشند، استفاده کنند.

نیازمند حضور قوی بخش خصوصی هستیم

رئیس مرکز تجارت جهانی ایران با بیان اینکه دولت، تاجر خوبی نبوده و نخواهد بود، تصریح کرد: در هیچ کجای دنیا نمی‌بینید هیچ پروژه بزرگی اجرا شده باشد و بگویند این را دولت اجرا کرده است. در ایران هم این تجربه را نداشته و نخواهیم داشت. پس باید از بخش خصوصی برای رشد تولید استفاده کنیم. وی با بیان اینکه باید به دنبال بازار برای محصولاتمان باشیم، گفت: ما دارای بازارهای هدف یک و دو هستیم که فهرست‌هایشان مشخص هستند. نگاه ما برای سیاست‌های صادراتی باید جهانی باشد تا بتوانیم با جهان تعامل داشته باشیم. وی از تنش‌زدایی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فاکتورها در بحث صادرات یاد کرد و گفت: همچنان که در روزهای گذشته شاهد تنش‌زدایی با کشورهای مختلف هستیم، ما اگر قرار باشد در دنیا معاملاتی را انجام دهیم و با کشورهای دیگر بتوانیم صادرات و مبادلات اقتصادی داشته‌باشیم باید سیاست تنش‌زدایی را در پیش بگیریم. دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی ما باید هم‌زمان با دستگاه اقتصادی، هر دو این مسیر به‌خوبی جلو بروند.

۱۲ سال ناکامی در مهار تورم و رشد اقتصادی

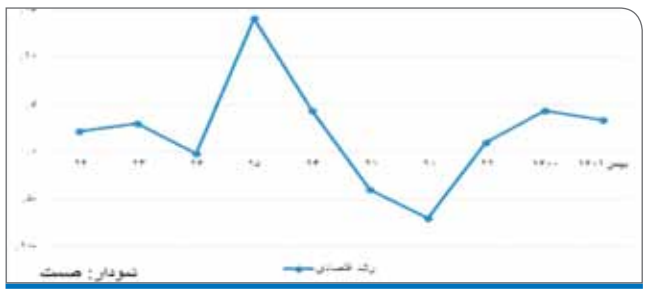
امیرعباس آذرموند: انتخاب نام سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که امسال بر بهبود شرایط اقتصادی و به‌طور مشخص کاهش نرخ تورم و افزایش رشد اقتصادی هدف‌گذاری شده‌است. از ابتدای سال هم دولتمردان از کاهش نرخ تورم در کانال بین ۲۰ تا ۳۰ درصدی خبر می‌دهند. در مقابل منتقدان تحقق چنین امکانی را تنها در صورتی ممکن می‌دانند که رویکرد دولت در قبال مسائل مختلف تغییر کند. از جمله عبدالناصر همتی، رئیس بکل انک مرکزی در دوره روحانی و رقیب ابراهیم رئیسی در انتخابات سال ۱۴۰۰ تصریح کرده؛ با ادامه رویه کنونی و افزایش نقدینگی، در کشور امکان کاهش تورم میسر نخواهد بود. این اظهارات حکایت از اهمیت تغییر و اصلاح شرایط موجود برای تحقق شعار سال دارد.

نرخ تورم و رشد بالاتر از حد این شاخص کلان اقتصادی، از مشکلات اساسی اقتصاد کشور پس از انقلاب ۵۷ بود. با این وجود، از ابتدای دهه ۹۰ شرایط برای این شاخص کلان به مراتب بدتر از گذشته شد. اعمال تحریم‌های امریکا از انتهای دهه ۸۰ و خروج این کشور از برجام در سال ۹۷، دو شوک بزرگ به اقتصاد کشور وارد کرد که در همان سال اول آن نرخ تورم به بالاترین حدود تجربه شده در سال‌های اخیر رسید و همزمان رشد اقتصادی نیز منفی شد. این امر منجر به رکود تورمی در کشور شد و هنوز نیز تبعات آخرین دور تحریم‌ها بر اقتصاد کشور سایه افکنده است.

نوسان نرخ رشد در یک دهه

همانطور که بیان شد، از ابتدای دهه ۹۰ تا به امروز نرخ رشد اقتصادی ایران نوسانات فراوانی را تجربه کرده است.

از یک طرف بزرگ‌ترین رشد اقتصادی سال‌های پس از انقلاب در میانه این دهه با نرخ ۱۴ درصدی حاصل شد. حال آن‌که پایین‌ترین نرخ رشد اقتصادی نیم قرن اخیر نیز در سال ۹۸ با نرخ منفی۸ درصد به ثبت رسید.

روند رشد اقتصادی

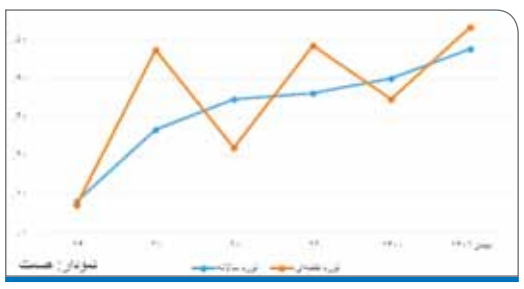
بررسی‌ها نشان می‌دهند در ۴ سال نخست دولت تدبیر و امید، بهترین شرایط دهه ۹۰ رقم خورد. به گونه‌ای که در مجموع سال‌های ۹۲ تا پایان ۹۶، اقتصاد کشور رشدی ۲۳.۳ درصدی داشته است. این امر به این معناست که در دوره اول روحانی اقتصاد کشور سالانه حدود ۵ درصد رشد داشت. این مهم بیش از همه به کاهش تنش‌ها و وضعیت روانی جامعه مربوط بود. البته پس از سال ۹۵ به دلیل امضای برجام، اقتصاد ایران توانست به سرعت از ظرفیت‌های خالی مانده اقتصاد استفاده کند و به همین دلیل در همان سال رشد بزرگ ۱۴ درصدی حاصل شد.در دولت دوم روحانی اما به سرعت همه چیز دگرگون شد. از اردیبهشت سال ۹۷ دونالد ترامپ از خروج کشورش از برجام خبر داد. از همان زمان تحریم‌ها با شدتی دوچندان و حتی بیش از گذشته بر اقتصاد ایران فشار آورد. این وضعیت هر سال با افزایش فشارها تا آخرین روزهای دولت ترامپ ادامه یافت. به همین دلیل بالاترین نرخ تورم و پایین‌ترین نرخ‌های رشد اقتصاد کشور در نیم قرن گذشته در این فاصله چند ساله تجربه شد. از سال ۹۷ تا پایان سال ۱۴۰۰ تنها برای یک سال رشد اقتصادی کشور مثبت شد که آن هم در آخرین سال دهه پر چالش ۹۰ بود. پایین‌ترین نرخ رشد اقتصادی کشور از سال ۵۷ نیز در سال ۹۸ با منفی ۷ درصد به ثبت رسید. در این مدت که مصادف با دوره دوم دولت روحانی بود، اقتصاد ایران در مجموع ۵.۷ درصد کوچک‌تر شد.در سال گذشته نیز نرخ رشد اقتصادی ۹ ماهه ۳.۳ درصد اعلام شده است. ذکر این نکته ضروری است که بنا بر تکالیف برنامه‌های پنجم و ششم توسعه، چشم‌انداز ۲۰ ساله و دیگر اسناد بالادستی باید رشد اقتصادی سالانه ۸ درصد می‌شد که در عمل محقق نشد.

رکورد شکنی در افزایش تورم!

تورم مشکلی دیرپا در اقتصاد ماست. نرخ تورم بلند مدت کشور در نیم قرن اخیر ۲۰ درصد محاسبه شده است. باید توجه کرد که میانگین جهانی نرخ تورم کمتر از ۵ درصد است که به این ترتیب باید گفت تورم در ایران ۵ برابر میانگین جهانی آن بوده است. این نرخ سبب شده که همواره از ارزش پول ملی در کشور کاسته شود و تمایل به خرید کالاهایی چون طلا، ارز و مسکن برای حفظ ارزش دارایی‌ها در کشور باب شود. در دهه ۹۰ به دلیل تحریم‌های امریکا بارها نرخ تورم کشور از ۳۰ درصد گذشت. همین شتاب بالا سبب شد در شرایطی که برجام امضا شد، در دو سال پی در پی (سال‌های ۹۵ و ۹۶) تک رقمی شود.

از سال ۹۸ تا به امروز هیچ گاه نرخ تورم کشور به کمتر از ۳۰ درصد نرسیده است. با این همه بالاترین نرخ تورمی که در اقتصاد کشور تجربه شده، در سال ۱۴۰۱ بوده است. از یک طرف نرخ تورم سالانه به ۴۷.۷ درصد رسید و همزمان تورم نقطه به نقطه هم به ۵۳.۴ درصد افزایش یافت.

همچنین در دو سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ تورم سالانه به ترتیب ۴۰.۲ درصد و ۴۷.۷ درصد اعلام شده است. به بیان دیگر در دو سال اخیر که دولت سیزدهم سکان اداره کشور را به‌دست گرفته، نه تنها تورم روندی کاهنده نداشت بلکه در عمل نرخ تورم بیش از سال‌های دوره دوم دولت روحانی شود و در هر دو سال تورم از ۴۰ درصد بیشتر شود. همچنین نرخ تورم نقطه به نقطه برای سال گذشته نشان می‌دهد که تورم سالانه در امسال لااقل برای چند ماه ابتدایی سال همچنان افزایشی خواهد بود.

سخن پایانی

شاید تجربه دو سال گذشته سبب شده که برخی از کارشناسان و منتقدان، بدون توجه به وعده‌های دولتمردان، امکان کاهش نرخ تورم به زیر ۳۰ درصد را چون دیگر وعده‌های دولت رئیسی، آرزوهایی زیبا می‌دانند.

دولت سیزدهم بنا بود از آغاز کار خود به کنترل این شاخص بپردازد که در نیمه اول عمر خود از انجام این کار ناتوان بود. این در حالی است که رشد اقتصادی نیز چندان چنگی به دل نزده تا رکود تورمی در این مدت نه تنها کاهش نیابد بلکه عمق آن بیشتر هم شود.

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره

۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت

۳- ارائه پوشش های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی

۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور

۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت صمت

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)

www.bonyansalamat.com

نماینده انحصاری ساجد سوئیس در کشور جمهوری اسلامی ایران

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران
شرکت فولاد هرمزگان جنوب
شماره مناقصه: ۱۴۳۷۰۹

موضوع: انجام کلیه عملیات جمع آوری سرباره مذاب به حجم سالیانه ۱۳،۸۰۰ ذوب وحمل به محوطه دپوی سرباره در شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد موضوع «انجام کلیه عملیات جمع‌آوری سرباره مذاب به حجم سالیانه ۱۳،۸۰۰ ذوب و حمل به محوطه دپوی سرباره در شرکت فولاد هرمزگان جنوب» برای مدت یکسال و قابل تمدید برای دو دوره یکساله دیگر را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای به پیمانکاران توانمند و واجد شرایط مندرج در اسناد ارزیابی کیفی، واگذار نماید. بدینوسیله از کلیه پیمانکاران فعال با توان و سابقه اجرایی لازم جهت اجرای موضوع که دارای تایید صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی و قادر به تهیه ضمانتنامه بانکی به مبلغ ۲۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (بیست و هشت میلیارد) ریال می‌باشند، دعوت می‌گردد در صورت تمایل به همکاری نامه اعلام آمادگی با درج ایمیل رسمی مناقصه‌گر به همراه فیش واریزی به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه گمرک شهید رجایی، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد ارزیابی کیفی، را به ایمیل mehdizade.a@hosco.ir و یا فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵-۰۷۶ تا تاریخ ۱۴۰۲/۱/۲۲ ارسال و نسبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نموده و اسناد ارزیابی کیفی را تا تاریخ ۱۴۰۲/۲/۵ به نشانی بندرعباس-کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی- منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس- شرکت فولاد هرمزگان- واحد خرید خدمات قراردادی-کدپستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹ ارسال نمایند. بدیهی است اسناد مناقصه پس از اتمام ارزیابی کیفی به شرکت‌های واجد شرایط ارائه خواهد شد.

* ارایه مدارک و سوابق هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
* هزینه چاپ آگهی فرآخوان بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.
* در صورت نیاز به اطلاعات فنی با شماره تلفن ۴۴۸۴۸۲۶۰-۰۷۶ و اطلاعات بازرگانی ۴۴۸۴۸۹۳۹-۰۷۶ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

جشنواره شکوفه
تبلیغات با قیمت استثنایی

درج ۲ نوبت آگهی ۴ کادری در پر تیتراژ ترین روزنامه صنعتی کشور

تولید ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز

باز نشر ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت

درج بنر سی روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز

درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صمت

درج بنر در سایت صمت و روزگار معدن و روزگار ما

سایت ها
WWW.SMTNEWS.IR
WWW.GOSTARESH.NEWS
WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

ایمیل
ADS.SMTNEWS@GMIL.COM

شماره بازرگانی
۰۲۱-۸۸۷۲۲۷۳۲-۳

صمت صنعت معدن تجارت
گسترش نیوز پایگاه خبری
روزگار معدن

یادداشت

مهار تورم در گرو رشد تولید اقتصادی در صنعت ودرو

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

سال گذشته بارها خدمت خوانندگان محترم توضیح داده‌ام که سیاست‌گذاری‌های صنعت خودرو سمت‌وسوی خوبی ندارد و متاسفانه سال گذشته شاهد رشد تولید همراه با رشد زیاندهی بوده‌ایم. البته هنوز آمارها اعلام نشده، اما برآوردها نشان‌دهنده افزایش معنی‌دار ارزبری صنعت و بازار خودرو بوده، چراکه در راستای تامین رشد موردنظر، خودروسازان برای ارتقای استانداردها و رشد تولید ناچار بودند قطعات بیشتری از خارج وارد کنند؛ به‌عبارتی دولت به‌جای اینکه از فرصت به‌وجود آمده در توسعه صنعت خودرو، به‌ویژه قطعه‌سازی و به‌طور خاص‌تر در بخش فناورانه و سرمایه‌گذاری‌های اساسی حداکثر بهره‌برداری را کند، عملا به ساختارهای تولید کشور ضربه زد. البته استهلاک اضافه و عدم‌سرمایه‌گذاری، چیزی نیست که فوری در خروجی کارخانجات دیده شود. اما من که بیش از ۲۰ سال است، زندگی خودم را در این صنعت صرف کرده‌ام و زمانی با افتخار از پیشرفت‌های این صنعت صحبت می‌کردم، به شما می‌گویم که عملا در سال گذشته یک دنده عقب در بحث خودکفایی و توسعه فناوری داشته‌ایم. البته مطمئنم مسئولان با ارائه آمارهایی، جواب من را خواهند داد، اما شاخص‌های کلان اقتصادی و البته رضایت عامه مردم نشان می‌دهد آمارهای ارائه‌شده چقدر صحت دارند.

اینکه مردم روز به‌روز باوجود افزایش حجم تولید و البته ارتقای ظاهری استانداردها، بیشتر فحش و ناسزا به خودروسازی و طرفداران خودرو داخلی از جمله خود من می‌دهند، نشان از عقبگرد جدی این صنعت در مسیر توسعه دارد. ضمن اینکه یادآوری می‌کنم که توسعه نسبی است. اگر می‌شد فقط خودمان را با خودمان مقایسه کنیم، ادعا می‌کردیم که پیشرفت کرده‌ایم، اما وقتی مردم خودشان را با همسایگانی مانند ترکیه و امارات مقایسه می‌کنند، کاملا احساس عقب‌افتادگی می‌کنند. حال مقایسه با کره جنوبی و چین و... را کنار بگذاریم.

نکته جالب‌تری که سال گذشته، مانند ۴ سال قبل تجربه کردیم این بود که با قیمت‌گذاری دستوری، قیمت‌های بازار هم کنترل نشد. من تقریبا هر روز قیمت‌ها را کنترل می‌کردم و به‌طور دقیق خدمت شما عرض می‌کنم که در اوج خبرهای خوب صنعت خودرو، با بالا رفتن قیمت ارز، شاهد بالا رفتن قیمت خودرو بوده‌ایم. برعکس آن هم مشاهده می‌شد و با پایین آمدن قیمت ارز، مانند آنچه در اسفند رخ داد، شاهد کاهش قیمت خودرو، البته با تاخیر بوده‌ایم. الان با ورود به سال جدید و افزایش بالای ۱۰ درصدی قیمت بازاری ارز، قیمت خودرو هم بالا رفته است. پس به‌راحتی می‌توان نشان داد که سیاست قیمت‌گذاری دستوری، نه‌تنها به صنعت ضربه زد، بلکه بازار را هم بیش از پیش برآشفت و مردم را به دردسر انداخت. حال باتوجه به نگاهی کوتاه به تجربه گذشته، به الزامات تحقق شعار سال بپردازیم. اولا مهار تورم چیزی نیست که فقط بخواهیم آن را با تولید محقق کنیم. سیاست‌های مالی و اقتصادی کلان و عملکرد بانک مرکزی و وزارت اقتصاد، مهم‌ترین عامل مدیریت تورم است که در تخصص من نیست، اما نتایج آن را می‌توانم به‌خوبی لمس کنم. تا وقتی پول بدون پشتوانه توسط دولت به بازار تزریق شود، عملا روز به‌روز ارزش پول ملی پایین می‌آید و بدون شک قیمت‌های همه‌چیز از جمله خودرو بالا می‌رود. همچنین تا وقتی دلالی و سفته‌بازی در بازار سرمایه بیشتر از هر تولید محصول و خدماتی سودآور است و تولیدکننده از هر طرف تحت فشار باشد، نگرانی سرمایه‌گذاران همچنان در سطح بالایی باقی خواهد ماند و سرمایه‌ها به سمت دلالی و سفته‌بازی خواهد رفت و با یک تورم انتظاری هم مواجهیم.

اگر از وظایف مربوط به اقتصاد کلان بگذرم و بخواهم درباره راه کاهش تورم در صنعت خودرو صحبت کنم، باید قبل از هر چیز بر لزوم اصلاح قیمت‌های رسمی خودروسازان، به‌ویژه دو خودروساز خصولتی که قیمت عمده خودروهایشان در سال ۱۴۰۱، عملا در تعلیق بود و زیانشان به‌شدت افزایش یافت، تاکید کنم. البته این فقط یک شروع بوده و بدیهی است که در شرایط فعلی بازار سرمایه، عملا باعث خواهد شد قیمت‌ها در بازار خودرو بالا بکشد. در مجموع برای اینکه قیمت خودرو به تعادل منطقی اقتصادی برسد، چند کار باید انجام شود. اولا قیمت‌ها باید برمبنای منطق اقتصادی بالا اصلاح شود، نه منطق سیاسی، چراکه اگر برمبنای منطق سیاسی اصلاح قیمت‌ها انجام شود، همچنان در خرید خودرو رانت وجود خواهد داشت و جذابیت برای سرمایه‌گذاری در خرید خودرو بالا خواهد ماند و از آن‌طرف هم خودروساز آن‌طور که بایدوشاید نمی‌تواند سرمایه‌گذاری‌های جدید انجام دهد. حال اگر قیمت‌ها برمبنای منطق اقتصادی بالا برود، اولا جذابیت این صنعت برای سرمایه‌گذاری بالا می‌رود و دوم اینکه جذابیت دلال‌بازی در بازار خودرو پایین می‌آید، اما در ادامه با افزایش درآمد خودروسازان، دولت و مجلس باید شروع به رفع موانع تولید و بسترها را برای جذب درآمدهای حاصله برای سرمایه‌گذاری در جهت ظرفیت‌سازی در صنعت قطعه‌سازی و خودروسازی فراهم کنند. به‌طور خاص، یکی از کارهای روی زمین مانده دولت در این زمینه تشویق یا هدایت مدیران فولادسازی‌ها و تولیدکنندگان مس و آلومینیوم و پتروشیمی، باوجود سود سرشار چندین هزار میلیارد تومانی و ظرفیت بالای سرمایه‌گذاری در زمینه تولید انواع ورق، کابل و... بوده است. همچنین دولت باید به‌طور جدی فکری برای تامین برق، گاز و حتی آب صنایع گوناگون از جمله خودروسازی و قطعه‌سازی کند.

در تکمیل موارد یادشده باید عرض کنم اصولا یکی از دلایل افت شدید ارزش پول ملی طی این سال‌ها، بی‌توجهی به بهره‌وری و تولید اقتصادی صنایع مختلف بوده است. صِرف افزایش تیراژ به‌معنی افزایش درآمد واقعی کشور نیست. به‌عنوان مثال، اگر گاز صنعت پتروشیمی را به قیمت بسیار نازل بدهیم و از آن‌طرف، خروجی آن را به قیمت‌های بین‌المللی بخریم، لزوما سود نکرده‌ایم. مانند صادرات هندوانه‌ای است که با آب تقریبا مجانی به‌شدت مورداستقبال کشورهای پرآبی مانند ترکیه قرار می‌گیرد. صنایع مختلف ما هم عملا گرفتار چنین فرآیندهای غلط قیمت‌گذاری هستند؛ بنابراین در بسیاری از بخش‌ها عملا افزایش تولید به‌معنی کاهش ارزش‌آفرینی و خالی‌شدن جیب ملت بوده است. پس برای مهار تورم از طریق رشد تولید نیازمند یک تحول اساسی در سیاست‌گذاری‌های صنعتی و اقتصاد، به‌ویژه قیمت‌گذاری‌های زنجیره ارزش از مواد اولیه و انرژی تا محصول نهایی هستیم.

فعالان حوزه صنعت از الزامات تحقق شعار سال می‌گویند

از شعاری هوشمندانه تا اجرایی ناقص

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

رهبری با نام‌گذاری سال در حقیقت نقشه موردنیاز برای ریل‌گذاری مدیران و مسئولان کشور را ارائه می‌دهند که امسال هم باتوجه به تاثیر رونق تولید و رشد آن بر معیشت مردم، «مهار تورم و رشد تولید» عنوان شعار سال قرار گرفت؛ یعنی مهم‌ترین مقوله‌ای که اگر توسط تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران در بخش‌های گوناگون موردتوجه جدی قرار بگیرد، قطعا می‌تواند اقتصاد کشور را به سمت ثبات و توسعه واقعی سوق دهد. از یک سو باوجود تورم، اساسا تولید به‌صرفه نبوده و نقدینگی به سمت بازارهای موازی مانند ارز، سکه، طلا، زمین، مسکن و... می‌رود؛ یعنی با مهار تورم نقدینگی به سمت تولید هدایت و سرمایه‌گذاری معطوف به تولید شده و بعد هم صادرات تقویت خواهد شد و از سوی دیگر با رشد تولید از فشار تورم کم می‌شود. صمت در این گزارش از الزامات، موانع و امکان تحقق شعار سال ۱۴۰۲ با کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه تولید و صنعت گفت‌وگویی انجام داده که در ادامه می‌خوانید. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

به‌جای مانع‌زدایی بیشتر مانع‌زایی کرده و آنقدر محدودیت برای تولید ایجاد می‌کنیم که به‌جای سودده بودن زیانده می‌شود

تحقق هدف بزرگ و مهمی چون مهار تورم و رشد تولید، هماهنگی و اراده جمعی ارکان حکومتی را می‌طلبد

ضعف تولید، پاشنه آشیل اقتصاد است

امید رضایی، عضو هیات‌مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان درباره شعار «مهار تورم و رشد تولید» و اینکه چه میزان امکان تحقق دارد به صمت گفت: اینکه در چند سال گذشته در شعارهای سال همواره موضوع تولید در عباراتی مانند رونق تولید، مهار تورم، اشتغالزایی و جهش تولید مطرح شده نشان می‌دهد اهدافی که در این سال‌ها برای بخش تولید داشته‌ایم، محقق نشده است. این تکرار و به‌عبارتی دغدغه‌مند بودن یعنی نهادها و دست‌اندرکاران در این سال‌ها به وظایف‌شان عمل نکرده یا فقط بخش اندکی از آنها را انجام داده‌اند. ای‌کاش از مسئولان پرسیده شود که چرا هر سال بر اهمیت تولید تاکید می‌شود، اما همیشه هم عقب هستیم. این موضوع در دولت‌های قبل هم اتفاق افتاده و یک مشکل ریشه‌ای و زیرساختی است که باید به‌طور ویژه به آن پرداخت.

رضایی افزود: شک نکنید که برای خروج از مشکلاتی مانند بیکاری، تورم، رشد نقدینگی، نوسانات بی‌حساب کتاب دلار و همچنین تحقق توسعه اقتصاد، تنها راهکار، رشد تولید است و اگر بتوانیم در این بخش شرایط مناسبی را فراهم و تمام‌قد از تولید حمایت کنیم، موفق خواهیم شد؛ در غیر این صورت، این شعارها هر سال تکرار می‌شود. البته این تکرار مکرر بجاست و این تلنگر را می‌زند که باید در رویکردهایی که در بخش تولید داریم، بازنگری کنیم، اما متاسفانه در عمل این‌گونه نیست. به‌عنوان نمونه، سالانه باید ۲ میلیون شغل ایجاد کنیم. چقدر از این هدف را محقق کرده‌ایم؟ آیا از مسیری غیر از مسیر تولید، کاهش بیکاری ممکن است؟ اگر به تولید نگاه درستی داشته باشیم، اهداف مرتبط با آن هم محقق خواهد شد.

از یک سو رهبری، شعار سال را به‌معنای واقعی درست و هوشمندانه تعریف کرده‌اند، اما از سوی دیگر، بدنه نظام و زیرمجموعه‌های آن در تمام سال‌هایی که شعار اصلی بر تولید متمرکز بوده، نتوانسته‌اند نتیجه چشمگیری در این بخش رقم بزنند.

رضایی ادامه داد: چگونه است که شعار سال رونق تولید است، اما تعرفه‌های گمرکی افزایش می‌یابد و این همه موانع و مشکلات کارفرمایی ازسوی وزارت کار در مسیر تولید ایجاد می‌شود؟ چگونه است در سالی که به نام تولید نام‌گذاری شده، این همه موانع در بحث دارایی برای تولید و تولیدکننده ایجاد می‌شود؟ کدام یک از نهادها در راستای شعار سال و تحقق اهداف آن حرکت می‌کنند؟

▣ موفقیت چشمگیری نداشته‌ایم

این فعال حوزه صنعت اظهار کرد: واقعیت این است که روزبه‌روز عرصه بر تولید تنگ‌تر می‌شود و با این روند در چند سال آینده هم، تولید بخشی از شعار سال خواهد بود. اتفاقا این توجه و تاکید بر تولید ازسوی رهبر بسیار هوشمندانه است، چراکه پاشنه آشیل اقتصاد ما به‌ویژه در چند سال اخیر و در دوره برجام فقط و فقط تولید بوده است. البته این‌گونه نیست که بگوییم هیچ موفقیتی نداشته‌ایم و سیاه‌نمایی کنیم، اما واقعیت این است که برآیند موفقیت‌های ما در این بخش خیلی قابل‌عرضه و چشمگیر نیست. در بخش‌های گوناگون تورم، رشد نقدینگی، اشتغال و... شاهدیم که برنامه‌هایی که باید دنبال می‌شد، نشده و این‌گونه است که در چند سال اخیر تولید به عناوین گوناگون در شعار سال تکرار شده است.

رضایی در پاسخ به این پرسش که عمده‌ترین موانع در مسیر تولید چیست، گفت: شک نکنید، دولت. البته از حق نگذریم دولت در بخش‌هایی هم خوب عمل کرده و اینکه تمام و کمال تقصیرها را به گردن دولت بیندازیم، منصفانه نیست، اما بخش قابل‌توجهی از موانع تولید به دولت برمی‌گردد. دولت در تمام برنامه‌ها و طرح‌هایی که دارد، هدف خود را رشد و رونق تولید اعلام می‌کند، اما در عمل این‌گونه نیست. چرخه توسعه و تولید در کشور ما دولتی است و بخش خصوصی در این بخش سهم کمی دارد. این وابستگی به بخش دولتی باعث شده دولت هم به این سمت حرکت کند که برخی مجموعه‌های غیرمولد را به بخش خصوصی واگذار کند؛ کما اینکه در این واگذاری‌ها هم خوب عمل نکرده، چراکه اگر این واگذاری‌ها درست انجام می‌شد، اتفاق‌های بهتری را شاهد می‌بودیم. البته در برخی واگذاری‌ها خوب عمل شد، اما بخش قابل‌توجهی از آنها خوب نبود.

▣ مانع‌زایی به‌جای مانع‌زدایی

رضایی با اشاره به اینکه به‌دلیل وابستگی زیاد تولید به بخش دولتی، دولت باید به این موضوع بیشتر ورود کند، اظهار کرد: بیشتر صنایع بزرگ کشور از نفت و مشتقات نفتی گرفته تا لوازم خانگی و... دولتی است. خصوصی‌سازی یک نسخه و اقدام یکباره نیست و باید به‌تدریج و درست انجام شود، چراکه پیش از این خصوصی‌سازی در شرایط هیجانی را شاهد بوده‌ایم که نتایج خوبی نداشته است. نمونه بارز این مسئله واگذاری هفت‌تپه و هپکو بود. اگر واقع‌بینانه نگاه کنیم مشکلات و موانع را به‌درستی خواهیم دید. چگونه می‌توان برای رشد تولید هدف‌گذاری کرد، در حالی که قیمت‌گذاری دستوری است؟ چگونه می‌توان رونق تولید را محقق کرد، در حالی که محدودیت‌های بسیاری برای تولید تعریف شده است؟ در دنیا خودروسازان موفق دولتی هستند. چرا آنها در دولتی بودن موفق هستند، اما ما نیستیم؟ جنرال‌موتورز چند سال پیش دچار مشکلاتی شد که اگر حمایت‌های دولت امریکا نبود حالا دیگر اسمی از آن نبود. چرا؟ چون سیاست‌های آنها در جهت مولدسازی است، اما ما به‌جای مانع‌زدایی بیشتر مانع‌زایی کرده و آنقدر محدودیت برای تولید ایجاد می‌کنیم که به‌جای سودده بودن زیانده می‌شود.

در پیام نوروزی رهبری هم اشاره کردند که کم‌کم باید به سمت واگذاری مجموعه‌های دولتی برویم و بر این موضوع تاکید داشتند که خصولتی اصطلاح خوبی نیست. اصلا چرا باید در واگذاری به‌نحوی عمل کنیم که در نهایت به خصولتی برسیم که باز هم پای دولت وسط باشد.

وی افزود: خوب که نگاه کنیم می‌بینیم در این سال‌ها آنقدر که خودتحریمی‌ها برای تولید مانع ایجاد کرده، هیچ کدام از تهدیدهای بیرونی ایجاد نکرده‌اند. معضلات مربوط به گمرک، تنها یک نمونه است. ببینید چقدر کالای متروکه از خودرو تا قطعات و.... در گمرک داریم؟ کجای کار ایراد دارد؟ مگر این ثروت ملی نیست که در گمرکات ما خوابیده است؛ چرا این دارایی‌ها در گردش قرار نمی‌گیرند؟

رضایی در پاسخ به این پرسش که آیا اراده حرکت در مسیر تحقق شعار سال در متولیان امر وجود دارد یا خیر، گفت: تحقق اهداف شعار سال و به‌طور کلی حرکت در مسیر رشد و رونق تولید، نیازمند پارامترهایی روشن و ساده است؛ یعنی اگر این اراده واقعی باشد در کاهش نرخ بیکاری، کاهش تورم و توسعه صنعتی قابل‌مشاهده است. تصمیم‌گیری درست از تصمیم‌سازی درست نشأت می‌گیرد. ما در این بخش جلو رفته‌ایم و از برنامه ۱۴۰۴ تا سند توسعه و شعارهای سالانه و... همه ایده‌آل است، با این حال، عقب‌افتادگی‌های زیادی داریم و باید ببینیم چرا برنامه‌ها انجام‌نشده و تکرار شده‌اند؛ مشکل چیست و مشکلات را به دقت شناسایی و برطرف کنیم.

این کارشناس و فعال حوزه صنعت در پایان تاکید کرد: به‌نظر من، بخش قابل‌توجهی از مشکلات به این برمی‌گردد که کار در بخش‌های زیادی در دست کاردان نیست.

در بسیاری از موارد قوانین با هم تداخل بین‌سازمانی دارند و اینکه در خصوصی‌سازی خوب عمل نکرده‌ایم. این مشکلات با یک نسخه حل نمی‌شود. باید تمام این تهدیدها را کنار هم گذاشت و برای رفع آنها، یک نسخه کارآمد و درست نوشت. تا این اتفاق نیفتد، رشد تولید محقق نخواهد شد.

هماهنگی قوا، نکته کلیدی تحقق شعار سال

سیامک مقتدری، تولیدکننده و عضو هیات‌مدیره انجمن همگن قطعه‌سازان نیز درباره شعار سال و الزامات آن به صمت گفت: متاسفانه مسئولان به‌طور جدی به‌دنبال تحقق شعارهای سال نیستند و در طول چند سال که در شعارهای سالانه موضوع تولید مطرح و موردتوجه بوده، شاهد حمایت یا اتفاق چشمگیر و خاصی در این بخش نبوده‌ایم و به‌جرأت می‌توان گفت در قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌هایی که در این سال‌ها بوده، هیچ‌جا به نفع تولید عمل نشده است. اگر امسال هم مانند سال‌ها گذشته باشد خیلی نمی‌توان به تحقق شعار سال برای رشد تولید و مهار تورم امیدوار بود.

مقتدری در پاسخ به این پرسش که چه موانعی در مسیر تحقق شعار سال قرار داد، گفت: تحقق چنین هدف بزرگ و مهمی، هماهنگی و اراده جمعی ارکان حکومتی را می‌طلبد؛ یعنی مجلس، قوه قضاییه و قوه مجریه در راستای افزایش و رونق تولید هم‌نظر باشند که متاسفانه این هماهنگی دیده نمی‌شود.

وی افزود: درست این است که سیاست‌گذاران، تصمیم‌گیران و متولیان امر در بخش‌های گوناگون جویای نظرات کارشناسان و فعالان صنعت و تولید باشند و در ادامه در راستای ارائه راهکارهای عملی برای حرکت در مسیر تحقق هدف نهایی که کمک به تولید است، گام بردارند. البته از سوی انجمن همگن قطعه‌سازان، خانه صنعت،اتاق بازرگانی و... و در نشست‌های گوناگون ازسوی فعالان بخش تولید و صنعت کشور این موضوعات منعکس می‌شود، اما متاسفانه شاهد اقدام عملی خاصی در این بخش‌ها نبوده‌ایم. به‌عنوان مثال، مانع بزرگ در مسیر افزایش تولید خودرو این است که خودروساز با ضرر تولید می‌کند. این در حالی است که چندین سال است اعلام می‌کنیم که قیمت‌های دستوری، نه‌تنها چاره‌ساز نیست که مانع تولید است، اما اقدامی انجام شده است؟ به‌جرأت می‌توان گفت، در این راستا هیچ اقدامی را شاهد نبوده‌ایم. به‌عنوان مثال در بحث قیمت‌گذاری‌ها یک جا قیمت‌ها براساس فوب خلیج‌فارس و دلاری محاسبه می‌شود و در جایی دیگر، ریالی و بدون افزایش‌های لازم. یا در بخش دیگر به عملکرد بانک‌ها در سال گذشته نگاهی بیندازید. سال گذشته بانک‌ها کاملا انقباضی عمل کردند. در تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی اعلام‌شده ازسوی نهادهای دولتی و مرکز آمار، باید تسهیلات بیشتری ازسوی بانک‌ها به تولید ارائه می‌شد که متاسفانه این‌گونه نبود و بانک‌ها اصلا با تولیدکنندگان همکاری نکردند.

از سوی دیگر، کمبود انرژی، برق و گاز را در زمستان و تابستان شاهد بوده‌ایم که در این وضعیت اولین جایی که برق آن قطع شد، شهرک‌های صنعتی بود. اینها موضوعات مهمی هستند که باید در اولویت قرار گیرند و برای آنها تدابیری اندیشید تا شعار سال محقق شود.

▣ نهادهای گوناگون پاسخگو باشند

مقتدری در پاسخ به این پرسش که در شرایط کنونی مهار تورم چه میزان شدنی است، اظهار کرد: اگر تولید رشد پیدا کند در ادامه تورم مهار خواهد شد. شاید مهار تورم سخت باشد، اما دست‌کم می‌توان رشد آن را کم کرد. با افزایش عرضه و تولید می‌توان تورم را پایین آورد؛ یعنی هر قدر میزان تولید بیشتر باشد بر تورم تاثیر مثبت می‌گذارد. مهار تورم و رشد تولید رابطه درستی با هم دارند، اما در واقعیت سیاست‌گذاری‌ها برای رشد تولید نیست.

عضو هیات مدیره انجمن همگن قطعه‌سازان درباره الزامات تحقق شعار سال گفت: هماهنگی واقعی و یکصدایی بین ارکان حکومت، مهم‌ترین شرط تحقق مهار تورم و رشد تولید است. البته همه نهادها، سیاست‌گذاران و دست‌اندرکاران در بخش‌های گوناگون به‌ظاهر در این مسیر یعنی کمک و حمایت از تولید حرکت می‌کنند و باید از هر کدام از نهادهای متولی وزارت صمت، دارایی، تامین اجتماعی، سیستم بانکی، گمرک و... خواست برنامه‌های خود را اعلام کنند و بگویند چه تسهیلات و کارهایی در این راستا انجام داده‌اند، کدام موانع را برداشته‌اند و... مقتدری در پایان گفت: هماهنگی، نکته کلیدی و مهمی برای تحقق شعار سال است. سران قوا باید درباره مسائل و مشکلات تصمیم بگیرند و براساس سیاست‌های کلی از طریق نهادهای زیرمجموعه خود وارد عمل شوند. باید از آنها بازخواست کرد و آنها باید پاسخگو باشند. باید برای تک‌تک کالاها و خدمات بخش تولید برنامه و هدف داشت و نهادهای مسئول وظایف‌شان را در راستای این اهداف انجام دهند. اگر هدف‌گذاری‌ها دقیق و با اعداد و ارقام مشخصی باشد، مشخص خواهد شد که چه کسی چقدر کار کرده و سهم داشته و اگر در بخشی هدفی محقق نشده، ایراد کار کجاست.

سخن پایانی

به‌گفته کارشناسان و فعالان بخش تولید و صنعت، اگر مشکلات این بخش در عمل بررسی و گام‌های جدی برای رفع آنها برداشته شود، شعار سال یعنی مهار تورم و رشد تولید که بسیار هوشمندانه و دقیق انتخاب شده، محقق خواهد شد. حال این پرسش مطرح است که چه زمانی و توسط کدام نهادها قرار است این اراده جدی شکل بگیرد و نخستین گام‌ها برای حرکت در این مسیر برداشته شود.

شروط تحقق «مهار تورم و رشد تولید» در معدن

کتایون ملکی: **سال ۱۴۰۲ به انتخاب مقام معظم رهبری سال «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری شد، در نتیجه بخش‌های مختلف اقتصادی باید با برنامه‌ای مشخص به سمت افزایش تولید حرکت کرده تا در نهایت شاهد تحقق شعار سال باشیم.**

به گزارش صمت در این بین بخش معدن و صنایع معدنی با ایفای نقشی مهم در صادرات غیر نفتی، از ظرفیت بسیاری برخوردار است که در صورت ایجاد بسترهای لازم، می‌توان شاهد تحقق شعار سال بود. در غیر این صورت شرایط تولید برای این بخش با روند صعودی دلار، سخت تر از سال قبل خواهد شد.

عکس: صمت

«مهار تورم و رشد تولید» شعاری است که از سوی مقام معظم رهبری برای سال ۱۴۰۲ تعیین شد. بخش معدن و صنایع معدنی نیز بی‌تردید نقشه راه سال خود را در راستای تحقق این شعار تدوین می‌کند تا بتواند با افزایش تولید گامی در راستای مهار تورم بردارد.

از سوی دیگر؛ سال ۱۴۰۱ در ماه‌های پایانی، سالی خوش برای بخش معدن بود. انتشار خبر شناسایی کانسنگ لیتیوم در همدان بی‌تردید اتفاق مهمی برای این بخش محسوب می‌شود که می‌تواند در تغییر جایگاه معدن به جهت نقش آفرینی در اقتصاد کشور، در سال‌های پیش رو موثر باشد.

از سویی دیگر در حوزه صنایع معدنی، صنعتی همچون فولاد نیز در سخت‌ترین شرایط (تامین زیرساخت‌های انرژی) شاهد رکوردزنی هایی در واحدهای تولیدی بود. درواقع مدیریت درون سازمان در صنعتی مانند فولاد که در سال گذشته با کمبود گاز و برق مواجه بود و در کنار آن وضع برخی قوانین و مقررات صادرات را برایشان سخت کرده بود، نشان داد واحدهای تولیدی توان دستیابی به ظرفیت اسمی و حتی گذر از آن را دارند.

با چنین کارنامه‌ای بدون شک تحقق رشد تولید برای بخش معدن و صنایع معدنی چندان کار سختی نخواهد بود اما نیازمند تحقق فاکتورهایی است که در صورت عدم تحقق آنها نمی‌توان به افزایش تولید امید چندانی داشت.

▣ کنترل سیاست‌های ارزی

یکی از فاکتورهای موثر در افزایش تولید بخش معدن و صنایع معدنی نرخ ارز است.

موضوعی که در سال گذشته با افزایش ناگهانی و ادامه‌دار شدن سیر صعودی آن نگرانی فعالان بخش را افزایش داد. افزایش نرخ ارز در افزایش نرخ تمام شده تاثیر مستقیم دارد، تا آنجا که می‌تواند بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط را تحت تاثیر قرار داده و حتی معادن را به کام تعطیلی کشاند. این در حالی است که وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال گذشته سیاست فعالسازی معادن راکد را در دستور کار قرار داد تا بتواند از این مسیر علاوه بر فعالسازی معادن، افزایش تولید و اشتغالزایی را محقق کند.

با افزایش نرخ ارز، تامین برخی زیرساخت‌ها مانند تهیه یا نوسازی ماشین‌آلات معدنی تحت تاثیر قرار می‌گیرد و ادامه راه را برای معدنکاران سخت می‌کند. حال در صورت کنترل نرخ ارز ادامه‌دار شدن سیر صعودی این بازار نمی‌توان انتظار افزایش تولید در بخش معدن را داشت. این موضوع باید از سوی بانک مرکزی و تیم اقتصادی دولت مورد بازنگری قرار بگیرد تا با کنترل بازار ارز، شرایط را برای افزایش تولید مهیا کنند.

اما در بخش صنایع معدنی سیاست‌های ارزی دولت می‌تواند انگیزه صادرات را نشانه بگیرد. به عنوان نمونه صنعتی مانند فولاد نقش مهمی در ارزآوری کشور دارد. برگشت ۱۰۰ درصدی ارز به سامانه نیما موضوعی است که می‌تواند بر حجم صادرات اثر داشته و میزان آن را کاهش دهد، در حالی که افزایش درآمدهای صادراتی منجر به تامین سرمایه ارزی جهت اجرای طرح‌های توسعه‌ای می‌شود که منجر به افزایش تولید می‌شود.

از سویی دیگر افزایش حجم صادرات باعث می‌شود تا واحدهای تولیدی در حوزه صنایع معدنی میزان تولید خود را افزایش داده تا علاوه بر تامین نیاز بازار داخلی، حضور بیشتری در بازارهای صادراتی داشته باشند.

درنتیجه یکی از فاکتورهای اصلی برای تحقق شعار سال که باید مد نظر دولت باشد، اصلاح سیاست‌های ارزی است.

▣ تامین زیرساخت برای افزایش تولید

از دیگر فاکتورهایی که برای افزایش تولید بخش معدن و به ویژه صنایع معدنی به آن نیاز دارد، تامین زیرساخت‌های انرژی است که سال گذشته گریبان‌گیر صنایعی مانند فولاد شد. کمبود گاز و برق در سال گذشته در تحقق برنامه‌های فولادی‌ها اثرگذار بود و می‌تواند در صورت تکرار کمبود انرژی امسال نیز مانعی برای دستیابی به افزایش تولید به شمار رود. هرچند که به گفته مسئولان وزارت صمت در تلاش است تا با افزایش تعاملات با وزارت نیرو مشکلات تامین برق برای بخش تولید را حل کند. با اینهمه فاطمی امین سال گذشته درباره تامین گاز صنایع اعلام کرد که ممکن است این بحران در سال آینده جدی‌تر شود.

در نتیجه بحث تامین زیرساخت‌های انرژی از موانعی است که می‌تواند برنامه افزایش تولید را تحت تاثیر قرار دهد. اعلام آمادگی فعالان بخش معدن و صنایع معدنی برای احداث نیروگاه و اعلام آمادگی برخی تولیدکنندگان فولادی در توسعه میادین گازی می‌تواند بخشی از این مشکلات را حل کند. در این صورت می‌توان به تحقق شعار سال امیدوار بود.

درواقع با همکاری دولت و بخش خصوصی می‌توان به تامین زیرساخت‌های لازم امیدوار بود؛ در غیر این صورت و عدم تامین زیرساخت‌های تامین انرژی، موانع جدی مسیر تولید پابرجا بوده و تولید از توجیه اقتصادی خارج خواهد شد.

این موضوع حتی بر میزان صادرات هم اثرگذار است، زیرا نبود زیرساخت‌های انرژی برنامه‌های تولیدی را با مشکل همراه می‌کند و همین موضوع حضور مداوم در بازارهای صادراتی را با مشکل مواجه خواهد کرد. درواقع بحث تامین زیرساخت‌ها و همچنین مواد اولیه به راحتی بر میزان حضور در بازارهای صادراتی اثرگذار است و می‌تواند توان رقابتی را تحت تاثیر قرار دهد.

▣ حمایت از بخش خصوصی

اما در نهایت مهم‌ترین نکته برای تحقق شعار سال که افزایش تولید و مهار تورم را به همراه دارد، حمایت از بخش خصوصی است که دست کم در یک سال گذشته پر توان در بخش معدن و صنایع معدنی حضور داشته و ثابت کرده است در صورتی که دولت این اطمینان را به فعالان این بخش داشته باشد، می‌توان شاهد اتفاقات مثبتی در بخش معدن بود که در نهایت اثرات خود را در اقتصاد کشور نشان می‌دهد.

بنابراین دولت باید بسترها را برای حضور بخش خصوصی فراهم کند تا بتوان از ظرفیت‌های موجود در راستای افزایش تولید استفاده کرد.

سخن پایانی

فراموش نکنیم با افزایش تولید، اشتغالزایی در بخش معدن و صنایع معدنی بیش از گذشته خواهد شد و درآمدزایی واحدها چه در بخش داخلی و چه صادراتی افزایش پیدا می‌کند. از سوی دیگر افزایش تولید منجر به توسعه روابط واحدهای تولید با شرکت‌های دانش‌بنیان می‌شود که در ادامه شعار سال قبل است. این موضوع می‌تواند میزان وابستگی به واردات را کم کرده و نرخ تمام شده را کاهش می‌دهد. در ادامه این اتفاق توان رقابتی در بازارهای صادراتی نیز بیش از گذشته می‌شود و همین موضوع در افزایش ارزآوری برای کشور موثر خواهد بود. دولت باید بسترهای لازم برای تحقق این شعار در بخش معدن و صنایع معدنی را فراهم کند، زیرا فعالان بخش معدن و صنایع معدنی در سال‌های اخیر به ویژه در دوران تحریم ثابت کرده‌اند که از توانمندی بسیاری برخوردار هستند. در نتیجه تحقق شعار سال نیازمند فاکتورهای بسیاری است که بخش بسیاری از آن برعهده دولت است.

«مناقصه عمومی شماره ۰۲/۰۰۲/۱۶۱۶»

با موضوع تامین مکانیزم مورد نیاز خط خردایش معدن سنگ آهن اسفندار

شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مکانیزم‌های مورد نیاز خط خردایش معدن سنگ‌آهن اسفندار واقع در ۶۰ کیلومتری شهرستان ابرکوه استان یزد، از طریق برگزاری مناقصه عمومی تامین نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید با مراجعه به پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس www.raahbaran.com از بخش مناقصات اسناد مناقصه را دریافت و پس از بررسی در صورت تمایل نسبت به اعلام بهترین پیشنهاد قیمت با رعایت شرایط اقدام مقتضی مبذول فرمایند.

شایان‌ذکر است مهلت شرکت در مناقصه از تاریخ نشر آگهی لغایت پایان ساعت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۲ می‌باشد.

کلیه متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ داخلی ۳۱۰ تماس حاصل نمایند.

واحد بازرگانی وامور قراردادها- شرکت راهبران فولاد اصفهان

Under The Patronage of IMIDRO
Int. Co-Organizer: Spire-Events
SPIRE EVENTS
Technology Partneres
DATACODE
IDPex
Organizer: Rastak Pad Vision Co.
کنفرانس بین المللی
فن آوری معدن و صنایع معدنی ایران
۱۳-۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۲
مرکز همایش های بین المللی جزیره کیش

Sponsers:
IRITEC
ایرینک
Media:
IRAN MINING TECHNOLOGY SUMMIT 2023
iMT
2-3 May 2023
Kish Free Zone Conference Center
Organizer: Rastak Pad Vision Co
+98 -21- 88346455 -7
+989120295791
+989120295792
imt2023@rastak-expo.com
iranminingtech.com

آگهی استعلام عمومی
شماره ۴۰۲/۰۱/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "عملیات فتوگرامتری مایل با ارتفاع پایین در معدن شماره ۱ گل گهر" را از طریق برگزاری استعلام عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات
مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۷۴/ع

به آگاهی کلیه متقاضیان واجد شرایط جهت شرکت در مناقصه با موضوع "مدیریت اجرای طرح‌های ارائه شده به منظور انجام عملیات تکمیل ساختمان اداری شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر به صورت مدیریت پیمان" می‌رساند مهلت تحویل پاکات مناقصه از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۰ به روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ موکول گردید. لذا مطابق با دستورالعمل ذکر شده در اسناد مناقصه نسبت به تحویل پاکات خود در مهلت مقرر و در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران اقدام نمایید. قابل ذکر است اسناد مناقصه از طریق وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده قابل دریافت می باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

یادداشت

کادرسازی شاه‌کلید رشد تولید

حبیب‌الله ترشیزیان
رئیس نظام‌مهندسی معدن خراسان‌رضوی

معدنـکاری و تولید مواد معدنی مانند هر کار اقتصادی دیگری تحت‌تاثیر تعدادی از مولفه‌ها قرار دارد که روی نرخ تمام‌شده آن محصول اثر می‌گذارد.

قیمت سـوخت، وضعیت ماشـین‌آلات، قطعات یدکی، کرایه حمل و... از جمله این پارامترها هسـتند. بنابراین باتوجه به تورم مهارگسـیخته فعلی، رشـد این پارامترها تاثیـرات منفی فراوانی بر میزان تولید مواد معدنـی خواهد داشـت، به‌طوری‌که میزان تولیـد را کاهش خواهد داد و نرخ محصول نهایی را بیش‌ازپیش افزایش می‌دهد.

ایـن امـر موجب از دسـت رفتـن توان رقابتی مواد معدنی تولیدشده در کشور، در مقایسه با سایر کشورهای تولیدکننده مواد معدنی می‌شود. بدیهی است، وقتی کالایی مزیـت رقابتی خـود را از دسـت بدهد و امتیازی برای صادرات نداشته باشد، تولید آن به‌تدریـج کاهش پیـدا می‌کند و دیری نمی‌گذرد کـه کار متوقف و تولید تعطیل می‌شود.

به‌طورکلی در زمانی که تورم بالا اسـت، سـرمایه‌ها به‌جـای بخش تولید به‌سـمت واسـطه‌گری و سـوداگری تمایـل پیـدا می‌کننـد، زیـرا در ایـن بخش‌هـا نه‌تنها با ریسـک بالا و مشـکلات عدیـده بخش تولید مواجه نمی‌شـود، بلکه سود بادآورده حاصـل از آن قابل‌مقایسـه بـا درآمدهای سـایر بخش‌های اقتصادی نیست. بنابراین در زمان تورم، میزان جذب سـرمایه‌گذاری در کارهـای مولد کاهش و در امور دلالی و واسطه‌گری افزایش می‌یابد.

برای مهار این شـرایط و مقابله با افزایش تـورم چـاره‌ای جز این نیسـت کـه روی افزایـش تولید تمرکـز کنیم. هـر اقدام و فعالیتی کـه به افزایش تولیـد ملی منجر شود، عاملی در راستای کاهش تورم است. دولـت و حاکمیـت معدنی بـرای حمایت عملی از تولید راهکارهای زیادی در اختیار دارد کـه موارد زیـر از آن جمله به‌شـمار می‌روند: کاهش نرخ مالیات بر تولید، کمک به نوسـازی ماشین‌آلات فرسوده بنگاه‌های تولیـدی، پرداخت وام‌هـای طولانی‌مدت با نرخ سـود پایین به واحدهـای تولیدی، برقراری جوایز تشویقی برای واحدهایی که بیش از ظرفیت اسمی خود تولید و به‌ویژه صادرات داشته باشند، اصلاح قوانین کار و تامین اجتماعی و اقداماتی از این دست.

وزارت صمـت به‌عنـوان متولـی و سیاسـت‌گذار بخـش تولید کشـور نقش شـاخصی در زمینـه مهار تـورم و افزایش تولیـد برعهـده دارد. بنابرایـن کلیـه سیاسـت‌گذاری‌های ایـن وزارتخانـه باید به‌دقت ترسیم و با جدیت اجرا شود. علاوه بر این، لازم است مشوق‌هایی موثر و کارآ در راسـتای افزایش تولید ملی در این وزارتخانه برنامه‌ریزی شـود و تمام سیاست‌گذاری‌ها و بخشـنامه‌هایی کـه صادر می‌شـود، در راسـتای حمایت از تولید و ثبات‌بخشی به فعالیت‌هـای تولیدی باشـد. از آنجایی که هـر تصمیـم و تغییری در ایـن وزارتخانه به‌طورمسـتقیم تاثیر قابل‌توجهی بر میزان تولید معدنی در کشـور خواهد داشت، پس بایـد از توان و تجربه کارشناسـان خبره و متخصصان ماهر بهره ببرد.

بـه ایـن منظـور، بایـد «کادرسـازی» شـود. منظور از کادرسـازی این است که کارشناسـان خبره در وزارت صمت بخش معدن تربیت شوند که در زمینه فرصت‌ها، چالش‌ها، مسـائل بـازار و به‌طورکلی همه امور مربـوط به حوزه معدن خبره و کاربلد باشند و مدیران ارشد وزارتخانه به‌طورجدی و واقعی از مشاوره این کارشناسان استفاده کنند.

لازمه رسـیدن به این نقطه این است که تغییراتـی هم در فرهنـگ مدیریتی ایجاد شـود و مسـئولان باور کنند که مسئولیت بالاتـر، به‌معنای دانـش و درک عمیق‌تر از همه مسائل تخصصی نیست.

اگـر تصمیمـات براسـاس مطالعـات علمی دقیق و با اسـتفاده از تجارب سـایر کشورهای معدنی اخذ شود، تصمیماتی که با منافع ملی گره خورده اسـت، دیگر قائم به شـخص نخواهد بود و متکی بر سیستم می‌شود.

در گفت‌وگوی صمت درباره شعار سال «مهار تورم و رشد تولید» مطرح شد

مسیر بازگشت دولت به حاکمیت

عکس: صمت

سـالی که نام مهار تورم و رشـد تولید را بر پیشـانی خود دارد، نخستین روزهای کاری را آغاز کرده اسـت. سـالی که میراث‌دار تورم کم‌سابقه سال گذشته، نوسان شـدید نرخ ارز و تلاطمات اقتصادی بود، برای مهار این وضع مسیر سختی را پیش‌رو دارد.

از آنجایی که سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مرتبط با تولید ارتباط مستقیمی با میزان تورم دارد، سال گذشته حجم بزرگی از فرار سرمایه‌ها از بخش تولید به بخش غیرمولد رخ داد.

شـرایط تولید در معدن به‌مراتب پیچیده‌تر و سـخت‌تر از سایر بخش‌ها و از آنجا که معدنکاری فعالیتی با ریسک بسیار بالا است، سرمایه‌گذاری در این بخش هم به حداقل رسید.

در گفت‌وگوی امروز صمت با تقی نبئی، کارشناس و فعال معدن تلاش کردیم نگاهی دقیق‌تر به تاثیر تورم بر فعالیت تولیدی در بخش معدن، نقش دولت و مسئولیت وزارت صمت بیندازیم تا به راهکارهایی برای تحقق شعار سال «مهار تورم ، رشد تولید» برسیم.

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

◉ تورم مهارگسـیخته فعلی چگونه و از چه وجوهـی معدنـکاری و تولید مـواد معدنی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؟

تورم تاثیری چندوجهی بر تولید دارد و از راه‌های مختلف تولیدکننـدگان را تحت‌تاثیر قـرار می‌دهـد. شـاید بزرگ‌ترین و مهم‌تریـن تاثیر منفی تورم بر سـرمایه‌گذاری‌های تولیـدی، از بین بـردن توان برنامه‌ریزی مالی اسـت. به‌عبارت‌دیگـر، تورم این امکان را از سـرمایه‌گذار سـلب می‌کنـد که بتواند آینـده فعالیـت اقتصادی خـود را پیش‌بینی کند. نوسانات نرخ باعث می‌شود فعال اقتصادی در تامین سـرمایه ثابت پروژه‌های در دسـت احداث و تهیه سـرمایه در گردش پروژه‌های در حال بهره‌برداری، دچار مشکل شود. این مشـکلات چه در بعد مالی و چه سـاختارهای تصمیم‌سـازی باعث تاخیر در تولید یا احداث و بهره‌برداری از طرح‌های نیمه‌تمام می‌شـود که تاثیـر نامطلوبی بر بخـش اقتصادی خواهد داشـت و منجر به خواب سـرمایه می‌شود و این موضوع به‌خودی‌خود هزینه‌های غیرمستقیم زیادی را به سرمایه‌گذار تحمیل خواهد کرد.

نوسانات تورمی و تاثیری که به‌ویژه در سرمایه در گردش ایجاد می‌شـود، برآورد دقیق نرخ تمام‌شده محصـولات تولیدی را غیرممکـن می‌کند و به این ترتیب تولیـد کننده در قراردادهـای فروش خود دچار خسـران می‌شـود یا نمی‌تواند سودی را که مدنظر داشته است، به‌دست آورد.

تاثیـر منفی دیگر تـورم در واحدهـای تولیدی معدنی این اسـت که معدنـدار را برای تامین لوازم و تجهیـزات یدکـی و مصرفی ماشـین‌آلات خود دچار مشکل می‌کند، زیرا کالاها به‌صورت لحظه‌ای گران می‌شـوند و برنامه‌ریزی مالی تامین این لوازم غیرممکن خواهد شـد. علاوه بر ایـن، در تامین و نگهداری ماشـین‌آلات تاخیر ایجاد می‌شـود. این تاخیرهـا بخـش زیـادی از زمـان را در واحدهای تولیـدی هدر می‌دهـد و تولیدکننده را از اهداف و برنامه‌های خود عقب می‌اندازد.

تاثیـر دیگر تـورم بر واحدهای تولیـدی افزایش هزینه پول اسـت که درگیر سرمایه‌گذاری می‌شود و محاسـبات مالی تولیـدی را به‌ویـژه درباره نرخ تمام‌شده محصولات پیچیده‌تر می‌کند. وقتی هزینه پول زیاد شـود، سرمایه‌گذاری به‌جای اینکه درگیر تولید شود، به‌سـوی بازارهای سوداگری و کاذب و مسـیرهایی تمایل پیدا می‌کند کـه به‌نفع اقتصاد نیسـت و این تاثیر منفی بسـیار قابل‌توجه تورم بر واحدهای تولیدی ما است.

کوتاه‌سـخن اینکـه تورم از هیـچ رو برای بخش تولیـد به‌ویژه در زمینه احـداث واحدهای تولیدی و افزایـش سـرمایه در گردش مناسـب نیسـت و به‌این‌ترتیب، فشار و سـردرگمی مالی زیادی برای تولیدکننده ایجاد می‌کند.

◉ افزایـش تورم به‌طورخاص چـه تاثیری بر جذب سرمایه در بخش معدن دارد؟

همان‌طور که پیش‌تر اشـاره شـد، تورم، مطلوب هیـچ سـرمایه‌گذار و تولیدکننـده‌ای نیسـت و هرچقدر تورم بیشـتر باشـد، خطای محاسـباتی برای سرمایه‌گذاری در احداث واحدهای تولیدی یا افزایش سرمایه در گردش، بیشتر می‌شود و ریسک سـرمایه‌گذاری را بالاتر می‌بـرد. به‌عبارت‌دیگر، در بازارهای تورمی، سـرمایه‌گذاری فعالیتی پرریسک و پرحاشـیه به‌شـمار می‌رود و این شرایط موجب می‌شـود که در گام نخست سـرمایه از بخش‌های مولدی ماننـد معدن به بخش‌هـای غیرمولد و در کشور ما به‌سمت سوداگری جریان پیدا کند و تاثیر سوء فراوانی بر بخش تولید بگذارد.

◉ شعار امسال مهار تورم و رشد تولید است، لطفا بفرمایید چه راهکارهایی برای تحقق این شعار وجود دارد؟

شعار امسـال که مهار تورم و رشـد تولید است، بسـیار هوشمندانه طراحی شده است و این پیام را در پـی دارد که مهار تورم همـراه با افزایش تولید، تاثیـر مثبتی در اقتصـاد دارد. در بعضی سـنوات به‌ویژه در یک دهه اخیر، برای مثال در سـال‌های ۹۲ تا ۹۶، شاهد مهار تورم بوده‌ایم، اما در آن دوره افزایـش تولید مدنظـر قرار نگرفته بـود و با ایجاد رکود تورم مهار شد و به‌این‌ترتیب بر زیرساخت‌های اقتصـادی و ضریـب سـرمایه‌گذاری تاثیـر منفی گذاشـت. مهار تورم با ایجاد رکود، اقتصاد کشـور را به‌شـدت تخریب می‌کند و واحدهای تولیدی ما را تحت‌فشار قرار می‌دهد و به‌هیچ‌وجه به مصلحت نظـام اقتصادی و صنعتی کشـور نیسـت. اگر قرار اسـت، تورم را مهار کنیم، باید رشد تولید را مدنظر قرار دهیم. رشـد تولید با افزایش عرضه محصولات بـه بازار، فضای رقابتی ایجـاد می‌کند که منجر به مهار تورم می‌شـود و به‌این‌ترتیب، این وجه‌تسمیه و کنار هم قرار دادن مهار تورم و رشـد تولید بسیار هوشمندانه بوده است.

ما این شـعار را به فال نیک می‌گیریم و معتقدیم برای نیل به منویات آن، باید هرچه بیشـتر به رشد تولیـد داخلی بپردازیم و بازار مصرف را گسـترش دهیم، تا تورم مهار شود یا حداقل از این طریق نرخ رشد منطقی‌تری را در پیش گیرد.

◉ دولـت، به‌طور اعـم، با چـه اقداماتی باید زمینه مهار تورم و رشد تولید را فراهم آورد؟

اگـر دولـت بـه مسـئولیت‌های حاکمیتی خود برگـردد و وظایفـی کـه در قوانین و مقـررات به دولت‌ها تکلیف شـده است، بپردازد، کمک شایانی به تحقق شعار سـال یعنی رشد تولید و مهار تورم داشته باشد.

برخی وظایـف دولت، که گاهی درباره آنها قصور کرده یا حداقل در ۲، ۳ دهه گذشـته کمتر به آنها پرداخته، عبارت اسـت از: تسریع در صدور مجوزها که می‌توانـد با حذف بروکراسـی‌های غیرضروری محقق شـود. متاسـفانه تا امـروز در ایـن زمینه، سنگ‌اندازی بسیاری شده است، هرچند در نهایت مجوزهـا صادر می‌شـود، امـا بروکراسـی پیچیده و غیرضروری این سـوال را ایجـاد می‌کند که اگر قرار اسـت در نهایت مجوز صادر شـود، این موانع برای چیسـت؟ نمی‌توان درخواست‌ها را در بدو امر اجابت کرد تا سرعت سرمایه‌گذاری در زمینه تولید افزایش پیدا کند.

توقع دیگر ما از دولت این است که اهلیت‌سنجی متقاضیان دریافت مجوزها را به‌درستی انجام دهد. این موضوع به‌ویژه در حوزه معدن بسیار مهم است، زیرا حوزه‌ای فنی و مهندسـی اسـت که با اهداف اقتصادی دنبال می‌شـود و نیاز است که افراد برای چنیـن فعالیتی انتخاب شـوند کـه از اهلیت لازم برخوردار باشـند و دولت در این زمینه اهتمام لازم را به عمل آورد.

علاوه بر این، تقاضا داریم تسـهیلات مالی، بانکی و مشـوق‌هایی نظیر معافیت‌های عوارض، مالیات، بیمـه کارفرمایی و امثال آن بـه واحدهای تولیدی اختصـاص پیدا کند و به‌نحوی باشـد کـه درگیر بروکراسـی نشـود که تولیدکننده‌های مـا بتوانند بخش زیادی از سـرمایه خود را بـا خیال راحت و امنیت بیشتر وارد چرخه تولید کنند.

موضوع دیگر، احصای اولویت‌های تولید و حمایت از سـرمایه‌گذاری اسـت که از وظایـف حاکمیتی به‌شـمار می‌رود. دولت باید که اولویت‌های تولیدی داخلـی، منطقـه‌ای و بین‌المللـی را احصـا کنـد و ایـن بخش‌هـا را مـورد حمایت‌هـای ملموس و حداکثـری خود قرار دهد. البتـه انتظار می‌رود که این کار به‌صورت کارشناسی‌شـده باشد، چرا که در برخی موارد شـاهد بوده‌ایم که اولویت‌ها به‌صورت کپی‌شـده از سـال‌های دیگر تعیین شـده است و کارشناسـان مطالعه دقیقی روی آن انجام نداده‌اند. دولت در این مسـیر می‌تواند از تشکل‌ها، اتاق‌های بازرگانـی، نظام‌مهندسـی‌ها، واحدهـای صنفی و انجمن‌هـای علمی کمک حداکثری بگیرد تا بتواند این اولویت‌ها را به‌طور دقیق مشخص و آنها را برای سرمایه‌گذاری، به سـرمایه‌گذاران بخش خصوصی معرفی کند.

بخش حاکمیتی می‌تواند به گسترش بازار مصرف تولیدات کمک کند، به‌ویژه با گسـترش ارتباطات بین‌المللی و رفع محدودیت‌های مربوط به بازرگانی جهانـی و منطقه‌ای، با ارتباطاتی که با کشـورهای گوناگون برقرار می‌کند، می‌تواند بسـتر مناسـبی برای گسـترش بازارهـای بین‌المللـی فراهم آورد. به‌عنوان‌مثال، پیمان شانگهای و گسترش ارتباطات با کشـورهای خاورمیانه برای مثال عربسـتان و... فضـای مثبـت و خوبـی را ایجاد کرده اسـت که به‌خودی‌خـود انگیزه را برای افزایـش تولید ایجاد می‌کند.

توقع دیگر این است که دولت به‌هیچ‌وجه متوسل به قیمت‌گذاری دستوری نشود و تا جایی که مقدور اسـت، از این ابزار استفاده نکند، چرا که ثابت شده اسـت، این اقدام سـرمایه‌گذاری بخش تولیدی را سرکوب می‌کند.

نکته دیگر این اسـت که دولـت باید کمک کند تـا معارضاتـی که در احـداث واحدهـای صنعتی یـا فرآیند تولید اخلال ایجـاد می‌کنند، با مداخله استانداران، فرمانداران، بخشداران و حتی دهیاران به حداقل برسـد و علاوه بـر این، خود هم در مقام معـارض قرار نگیـرد. در واقع بایـد گفت معارض بسـیاری از واحدهای تولیدی ما بخش‌های دولتی هسـتند. برای مثال برخـی ادارات دولتی از جمله منابع‌طبیعی، اوقـاف، واحدهای نظامی و انتظامی، سـازمان انرژی اتمی و... به‌طورمعمول تعارضاتی با بخش معدن دارند، اما این شـرایط با شـعار سـال همخوانی ندارد.

در نهایـت از دولـت انتظار می‌رود که دسـت از تصدیگری بـردارد و به جایگاه اصلـی خود، یعنی نظـارت قدرتمندانه بـر موضوعـات کلان تولید و اقتصـاد بازگـردد و از ورود مسـتقیم بـه مباحث تولیـدی و سـرمایه‌گذاری بپرهیزد و مـواردی را که پیش‌ازاین وجود داشـته اسـت، هرچه سریع‌تر به بخش خصوصـی واقعی واگذار کند. این موضوع بزرگ‌ترین چالش بخش خصوصی اسـت، زیرا توان اقتصـادی بخش خصوصی کمتر از دولت اسـت و امکان رقابت با آن را در خود نمی‌بیند و در بسیاری از موارد از سرمایه‌گذاری در این بخش واهمه دارد، زیرا نمی‌خواهـد در این زمینه بـا دولت به رقابت بپردازد.

◉ وزارت صمت، چه مسئولیتی در این زمینه برعهده دارد؟

تمام مـواردی که به‌طوراعم دربـاره دولت گفته شـد، به‌طوراخص درباره زیرمجموعه معدنی دولت کـه متولی این بخش به‌شـمار مـی‌رود هم، صدق می‌کند.

البته می‌توان در حوزه معدن به موارد جزئی‌تری هم اشاره کرد. به‌عنوان‌مثال، حدود ۴ هزار محدوده و معـدن وجود دارد که همچنان بلوکه و در اختیار وزارتخانـه مانده اسـت. ایـن محدوده‌هـا بارها به مزایده گذاشته شده، اما سـاختار مزایده به نحوی بـوده که تا به امروز متولی پیـدا نکرده و واگذاری انجام نشده است.

این موضوع نشـان می‌دهد مسیر مزایده درست نبـوده اسـت و باید هرچـه سـریع‌تر تکلیف این محدوده‌هـا تعیین شـود و در یک بازه ۳ تا ۶ ماهه واگذار شـوند تا زمینه جدیدی برای سرمایه‌گذاری معدنی ایجاد شود.

نکته دیگر این اسـت که دولت در سـال گذشته شرایط واردات ماشـین‌آلات را تسهیل کرد، اما باز جا دارد که شرایط آسان‌تر و مجوز ورود ماشین‌آلات معدنی با دست بازتری صادر شود تا ناوگان معدنی به‌سـرعت مرحله بازسازی و نوسـازی را پشت‌سر بگذارد و محرکی برای افزایش سـرمایه‌گذاری‌های معدنی ایجاد کند.

موضـوع دیگر، کـه پیش‌ازاین هم به آن اشـاره شـد، آن اسـت که معارضت‌های دولتـی و محلی زیادی در بخش معدن وجـود دارد که چالش‌های زیادی پیش پای تولید قرار می‌دهد و وزارت صمت می‌تواند بـرای رفع این معضـل تفاهمنامه‌هایی با وزارت کشـور، جهاد کشاورزی، سـازمان حفاظت محیط‌زیسـت، اداره اوقـاف، نهادهـای نظامـی، وزارت دفاع و... داشته باشـد و به‌این‌ترتیب، تعداد زیـادی از این معارضت‌هـا را به‌صورت کلی حذف کند. همین‌طور سـازمان صنعـت، معدن و تجارت اسـتان‌ها هم می‌تواند اهتمام بیشـتری برای رفع معارضت‌هـای موجـود در زمینه معـدن و صنایع معدنی و نقش موثری در ایجاد واحدهای تولیدی و افزایش تولید داشته باشد.

به‌عبارت‌دیگر، وزارت صمت باید تعاملات خود را با منابع‌طبیعی و محیط‌زیسـت در راستای تسهیل صدور مجوزها و سـرمایه‌گذاری‌های معدنی بیشتر کنـد و این افزایـش تعاملات هـم اطمینان‌خاطر منابع‌طبیعی و محیط‌زیست را از بابت فعالیت‌های معدنـی ایجاد می‌کند و هـم درگیری‌های حقوقی و گاه صادر نشـدن مجوزهـا را که عموما در بخش معدن شاهد آن هستیم، می‌تواند به حداقل برساند.

علاوه بر این، وزارت صمت باید با تعاملات بیشتر با سیسـتم بانکی در راستای تامین سرمایه ثابت و در گـردش پروژه‌های معدنـی دارای توجیه فنی و اقتصادی کمک کند. همین‌طـور می‌تواند ظرفیت صندوق بیمه سـرمایه‌گذاری‌های معدنی را افزایش بدهد و تعاملات سیستم بانکی با بخش معدن بسط و گسـترش بیشـتری پیدا کند، زیرا بخش معدن حلقـه اول هرم تولید اسـت و هرچقـدر این حلقه تقویت شـود، می‌توانـد زنجیره‌های پایین‌دسـتی بیشتری را حمایت کند.

وزارت صمت می‌تواند در زمینه تخفیفات حقوق دولتی هم پیشـنهادهایی به نهادهای مربوطه ارائه دهد تا واحدهای تولیدی معدنی که ظرفیت تولید خـود را چه از نظر کمی و چـه از نظر کیفی ارتقا می‌دهند، از این مزیت برخوردار شوند.

علت این اسـت که حقوق دولتی کـه بهره‌بردار به خزانه دولت واریز می‌کند، هرگز مسـیری را که ماده ۱۴ قانون معادن برای برگشـت حقوق دولتی و تامین زیرسـاخت بخش معدن تعریف کرده، طی نکرده اسـت. بنابراین به گمان من، پرداخت حقوق دولتـی از بخش معدن به خزانه خروج سـرمایه از این بخش اسـت که به‌هیچ‌وجه به مصلحت اقتصاد تولید داخلی نیست.

علاوه بر این، وزارت صمت می‌تواند پیگیر کاهش عـوارض و مالیات بخش‌هـای تولیـدی و معدنی باشـد، زیـرا هرچقدر ایـن پرداختـی کاهش پیدا کند، سـوددهی و ارزش‌افـزوده واحدهای معدنی افزایش پیدا می‌کند و مشوقی می‌شود برای توسعه سرمایه‌گذاری در این بخش.

دیگر اینکه وزارت صمت می‌تواند برای واحدهای معدنی که اقدام بـه ایجاد واحدهای فرآوری به‌روز و های‌تک برای استحصال عناصر نادر، نادر خاکی، فلزات گرانقیمت از باطله‌ها می‌کنند، مشـوق‌های موثـری در نظـر بگیـرد کـه سـرمایه‌گذاری به فعالیت‌هایی با تکنولـوژی بالاتر در بخش معدن و صنایع معدنی و فرآوری هدایت شود.

همچنیـن مشـوق‌های مضاعفی بـه واحدهای پژوهش‌محور و دانش‌بنیـان اختصاص دهد تا این بخش دانش روز بیشـتری به بخش معدن و صنایع معدنـی تزریق کند. البته شـاید اثـرات این اقدام، امسـال مشهود نباشد،اما در سـال‌های بعد بتوانیم اثـرات مثبـت این حمایت‌هـا را در بخـش تولید محصولات باکیفیت مشاهده کنیم.

تقی نبئی

حقوق دولتی که بهره‌بردار به خزانه دولت واریز می‌کند، هرگز مسیری را که ماده ۱۴ قانون معادن برای برگشت حقوق دولتی و تامین زیرساخت بخش معدن تعریف کرده طی نکرده است

صادرات فرش سقوط کرد

فرش یکی از محصولات و کالاهای تولیدشده در ایران است که جایگاه ویژه‌ای در زمینه تجارت خارجی دارد. صادرات فرش از آن دسته مقوله‌هایی است که شرایط خاص خود را دارد و بسیاری از تجار ایرانی به دنبال آن هستند. بر اساس اطلاعات منتشر شده از سوی مرکز ملی فرش ایران در سال ۱۴۰۱ تولید فرش دستباف ایران با رشد ۱۰ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۰ به حدود چهار میلیون مترمربع رسید. همچنین در سال گذشته بیش از ۴۰ هزار شغل جدید در کل زنجیره تولید فرش دستباف ایجاد شد. صادرات این محصول به کشورهای آسیایی ۳ درصد رشد و به امریکا و اقیانوسیه ۳۵ درصد کاهش داشته است. امارات نخستین مقصد صادرات بوده و پس از آن کشورهای ژاپن، آلمان، پاکستان، چین، استرالیا و هند قرار گرفتند. اما رقم صادرات در سال گذشته و تغییرات آن اعلام نشده و رئیس مرکز ملی فرش معتقد است، اقتصاد پنهان در حوزه فرش دستباف وجود دارد، بنابراین آمارهای صادرات این هنر- صنعت غیرواقعی است. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت صادرات فرش پرداخت.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

صادرات فرش در یک نگاه

در اواخر دهه ۱۳۷۰ صادرات فرش ایران سالانه بین ۲۵ هزار تا ۲۶ هزار تن بود، اما این میزان در ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۱ به ۲.۹ هزار تن رسیده است؛ در واقع صادرات فرش در چند سال اخیر در مقایسه با آن سال‌ها با کاهش ۸۰ درصدی همراه شد. این در حالی است که تا دهه ۸۰ ایران رتبه اول را در جهان را دارا بود.

به گزارش تجارت نیوز، براساس آمارهای گمرک ایران ارزش وزنی صادرات فرش دستبافت ایران در ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۱ به ۹/۲ هزار تن رسید که نسبت به صادرات ۸/۳ هزار تنی ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۰ کاهش ۲۴ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین صادرات امسال فرش دستبافت به‌جز سال کرونایی ۱۳۹۸، از سال ۱۳۷۸ تاکنون کمترین مقدار صادرات فرش کشور بوده است.

به‌تازگی نیز مسعود سپهرزاد، رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف، در یک برنامه رادیویی با اعلام این‌که درهای اروپا و امریکا روی قالی دستباف بسته است، از حاکم شدن رکود ۸۰ درصدی بر بازار فرش دستباف خبر داد.

رشد تولید فرش دستباف

فرحناز رافع، رئیس مرکز ملی فرش ایران از راه‌اندازی پنج مرکز رشد و فناوری با همکاری پارک علم و فناوری وزارت علوم خبر داد و گفت: در سال ۱۴۰۱، طراحی رویدادهای خلاقانه و نوآورانه در حوزه زنجیره ارزش فرش دستباف در دستور کار قرار گرفت که نخستین آنها در تهران برگزار شد.

به گزارش ایسنا، رافع خاطرنشان کرد: سال گذشته با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان، در حوزه زنجیره تأمین مواد اولیه تسهیلاتی ایجاد شد، همچنین در فرآیند تولید پشم مسیر کارخانه کوتاه‌تر شد و دور ریز پشم کمتری با تولید نخ تاپس شاهد هستیم.

وی ادامه داد: در حوزه پرداخت، شست‌وشو و تثبیت و همچنین استانداردسازی تولید فرش، با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و بهره‌مندی از هوش مصنوعی، اتفاقات بسیار خوبی را در سال گذشته شاهد بودیم، به‌طوری که بیش از ۲۱۰ مورد از آنها تجاری‌سازی شد و حتی قادر به ارائه آنها در خارج از کشور هستند.

▣ راه‌اندازی ۱۳ کارگزاری تخصصی فرش

رئیس مرکز ملی فرش ایران بیان‌داشت: شرکت‌های دانش‌بنیان همچنین در زمینه بلاک‌چین و رمزارز به‌منظور صدور توکن برای فرش دستباف و ارائه آن در متاورس اقدامات خوبی به انجام رسانده‌اند که برای شناسنامه‌دار کردن فرش ایرانی اقدام ارزشمندی است.

وی از راه‌اندازی ۱۳ کارگزاری تخصصی فرش در کشور خبر داد و اظهارکرد: چندی پیش کانون ارزیابان تخصصی فرش دستباف راه‌اندازی شد که به این ترتیب، افرادی که قصد خرید فرش دارند یک نفر را به‌عنوان مشاور با خود به همراه خواهند داشت تا با اطمینان به خرید بپردازند که خود نوعی احترام به حقوق مصرف‌کننده است.

رافع گفت: علاوه برآن، گواهی اصالت نیز در تأیید آن در شناسنامه فرش راه‌اندازی شد.

وی تصریح‌کرد: همه اینها اقدامات زیرساختی است که سبب می‌شود با این گواهی اصالت، هیچ‌گاه فرش‌های هندی، چینی، پاکستانی و غیره به نام فرش دستباف ایرانی عرضه نشود.

این مقام مسئول اضافه‌کرد: با همکاری شرکت شماره‌گذاری کالا، فرش دستباف ایرانی کد GS۱ دریافت می‌کند که کدی بین‌المللی است و با دریافت کد GLN منطقه جغرافیایی تولید این هنر- صنعت مشخص می‌شود که ۱۲ شاخص از جمله مواد اولیه به کار رفته در آن تا محل بافت، نام هنرمند، مالکیت، طرح و نقش و غیره در آن وجود دارد.

وی تاکید کرد: همه هنر ما این است که این هنر ایرانی را صادر کنیم، زیرا در جهان هر کشور با یک نام و نشان تجاری خاص و ایران با فرش دستباف شناخته می‌شود و بر این اساس باید قدر داشته‌هایمان را بدانیم.

رافع یادآور شد: در دولت سیزدهم با کمک رئیس‌جمهوری، دیپلماسی اقتصادی و فرهنگی با فرش را راه‌اندازی کردیم که بر اساس آن، هر رئیس‌جمهوری که به کشورمان سفر می‌کند، نمایشگاهی را برگزار می‌کنیم و علاوه بر صدور فرش دستباف ایرانی به صادرات سایر محصولات نیز می‌پردازیم.

▣ وجود اقتصاد پنهان در حوزه فرش دستباف

وی با اشاره به وجود اقتصاد پنهان در فرش دستباف، آمارهای صادرات این هنر- صنعت را غیرواقعی برشمرد و یادآور شد: در سال‌های گذشته به دلیل مشکل رفع تعهد ارزی صادرکنندگان، حقوق گمرکی این محصول کاهش یافت، همچنین علاوه بر قاچاق این محصول، متراژ فرشی که مسافران به‌عنوان کالای همراه می‌توانند خارج کنند به ۲۴ مترمربع افزایش یافت که همه اینها بر غیرواقعی بودن آمارها صحه می‌گذارد.

رئیس مرکز ملی فرش ایران اظهارکرد: فرش هند که از نظر کیفیت حتی در حد و اندازه موکت ماشینی ایرانی هم نیست، دارای حقوق گمرکی به مراتب بالاتر از فرش دستباف ایرانی است.

وی به دشواری صادرات فرش دستباف ایرانی به دلیل تحریم‌ها اشاره کرد و گفت: موضوعاتی نظیر شیوع کرونا و همچنین سلیقه‌های خاص مشتریان بر موضوع افت صادرات بی‌تأثیر نبوده است.

رافع با این حال اعلام‌کرد: در سال ۱۴۰۱ فرش دستباف ایرانی به ۱۵ کشور صادر شد که امارات نخستین مقصد صادرات بوده و پس از آن کشورهای ژاپن، آلمان، پاکستان، چین، استرالیا و هند قرار گرفتند.

وی از رشد ۳درصدی صادرات به کشورهای آسیایی خبر داد و گفت: کمترین میزان صادرات نیز به امریکا و اقیانوسیه با افت ۳۵ درصدی بوده است.

▣ رفع تعهد ارزی صادرکنندگان فرش

رئیس مرکز ملی فرش ایران اظهارکرد: تعهد ارزی، مشکلات زیادی بر پیکره صنعت فرش دستباف ایران وارد کرد و باعث شد تولید این هنر اصیل ایرانی که بیشتر آن در روستاها بافته و تولید می‌شود دچار افول شود.

وی افزود: برای حل این مشکل و خروج از افول این هنر- صنعت، تعهد ارزی را برای فرش دستباف یک‌ساله کردیم، با این حال یک سال هم پاسخگوی میزان افزایش صادرات نبود.

به گفته رافع، اکنون با پیگیری‌ها و هماهنگی‌های انجام شده توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس سازمان توسعه تجارت، اتحادیه صادرکنندگان مرکز ملی فرش ایران ایران و همچنین اتاق بازرگانی اصفهان، در حال رایزنی برای تبدیل فرصت یک ساله به ۳۶ ماه هستیم که این امر نیازمند مصوبه شورای‌عالی است.

> «اقتصاد پنهان» در حوزه فرش دستباف ریشه دوانده است؛ بنابراین آمارهای صادرات این هنر- صنعت غیرواقعی است

تاثیر افزایش نرخ ارز بر صادرات فرش دستباف

عبدالله بهرامی، مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های فرش دستباف با بیان اینکه بیش از ۹۵ درصد فرش دستباف، صادرات محور است، اظهار کرد: سال گذشته بالا رفتن نرخ ارز می‌توانست نقطه عطفی در صادرات فرش دستباف باشد ولی به دلیل مصوبه تعهد ارزی صنعت فرش از فرصتی که تحت تأثیر افزایش نرخ دلار به وجود آمده بود، بی‌بهره ماند.

وی ادامه داد: افزایش نرخ ارز روی نرخ مواد اولیه تاثیرگذار است و یک تهدید محسوب می‌شود، ولی برای فرش فرصتی بود که از حالت رکود درآید و با نرخ بسیار عالی فرش دستباف را به کشورهای هدف صادر کنیم اما مصوبه تعهد ارزی مانع تحقق این هدف شد.

به گزارش خبرآنلاین، رئیس کمیسیون فرش دستباف، گردشگری و صنایع دستی اتاق تعاون افزود: علیرغم آنکه از طریق اتاق تعاون ایران موضوع حذف مصوبه تعهد ارزی از فرش دستباف را که باعث کاهش تولید و صادرات فرش دستباف شده پیگیری کردیم اما این اراده وجود ندارد که جلوی توقف آن گرفته شود.

بهرامی با اشاره به خروج تدریجی بافندگان از صنعت فرش اظهار کرد: افزایش نرخ مواد اولیه فرش از یک‌سو و عدم تخصیص بودجه برای حمایت از قالیبافان موجب رکورد این هنر صنعت شده است.

وی گفت: قرار بود ۱۲۰۰ میلیارد تومان ردیف بودجه برای صنعت فرش درنظر بگیرند ولی نه تنها پرداخت نشد، بلکه سرمایه‌گذاری لازم برای تقویت این صنعت نیز انجام نگرفت و تولید و صادرات فرش تحت تأثیر قرار گرفت. مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های فرش دستباف درباره آمار تعداد قالیبافان در کشور نیز گفت: درحال‌حاضر حدود ۷۰۰ هزار نفر بافنده در کل کشور داریم و استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اصفهان، قم، فارس و خراسان رضوی بیشترین تولیدکننده و صادرکننده فرش هستند.

سخن پایانی

صادرات فرش دستباف ایران به عنوان هنر-طبیعی قدیمی درحالی کاهش یافته که در مقابل کشوری مانند ترکیه در این سال‌ها و در خلاء بی‌توجهی ایران به بازارهای جهانی رشد قابل توجهی در حوزه صادرات فرش داشته است. حتی این کشور ترکیه تنها طی یک سال گذشته توانست تولیدات فرش ماشینی خود را به حدود ۶۸ برابر تولیدات فرش ماشینی در ایران برساند. همین خلأ و بی‌توجهی در ایران باعث شد تا ترکیه اقدام به جذب هنرمندان و مرمت‌کاران ایرانی کند؛ در واقع فعالان صنعت فرش می‌گویند که نخبه‌های فرش در حال کوچ از ایران بوده و پای فرار مغزها هم به این صنعت باز شده است. بنا به آمار منتشر شده از سوی مجمع صادرکنندگان فرش ترکیه، ارزش صادرات فرش این کشور در ۹ ماه نخست امسال میلادی با ۴۰۷ میلیون و ۳۱۹ هزار مترمربع به بیش از ۱۸۳ کشور و منطقه آزاد، به یک میلیارد و ۹۸۱ میلیون و ۲۸۴ هزار دلار رسید. گفته می‌شود که کشوری مانند ترکیه فقط از محل تعمیر و رفو فرش‌های ایرانی ۱۵۰ میلیون دلار به جیب می‌زند؛ یعنی دو برابر صادرات کل فرش ایران. همچنین براساس برخی آمار، کاهش صادرات فرش‌های ایرانی در حالی رقم خورد که از سال ۹۶ حتی امکان واردات فرش‌های دستباف ایرانی بدون مجوز صادرات وجود نداشت. در نتیجه ارائه خدمات قالیشویی و مرمت به فرش‌هایی که سالیان پیش صادر شد، ممکن نبود. به همین جهت سود حاصل از این فعالیت به سمت کشورهایی نظیر ترکیه و حتی پاکستان سرازیر شد.

استقبال اسپانیایی‌ها از پسته ایرانی

جدیدترین گزارش اتاق بازرگانی نشان می‌دهد که در سال گذشته میلادی، میزان صادرات پسته ایران به اسپانیا به عنوان یکی از مهم‌ترین بازارهای پسته اروپا، افزایش داشته است. به گزارش ایسنا، آنطور که از گزارش اتاق بازرگانی مشترک ایران و اسپانیا بر می‌آید، ایران توانسته به عنوان دومین صادرکننده بزرگ پسته به اسپانیا خود را مطرح کند.

اتاق مشترک ایران و اسپانیا در گزارش آماری تا پایان سال ۲۰۲۲ وضعیت تجارت پسته با این کشور را مورد بررسی قرار داده است. بر اساس این گزارش حجم تجارت خارجی اسپانیا در بخش پسته به میزان ۱۶۱ میلیون و ۶۰۳ هزار و ۲۰۰ یورو بوده است که از این مقدار، ۳۰ میلیون و ۳۶۲ هزار و ۱۰ یورو مربوط به صادرات و میزان ۱۳۱ میلیون و ۲۴۱ هزار و ۱۹۰ یورو مربوط به واردات این کشور بوده است. ایران که پس از امریکا بزرگ‌ترین تأمین‌کننده پسته اسپانیا است، در سال ۲۰۲۲، دو هزار و ۶۸ تن و ۵۳۰ کیلوگرم پسته به ارزش ۲۳ میلیون ۹ هزار ۶۸۰ یورو به این کشور صادر کرده است. صادرات پسته ایران به اسپانیا در این سال نسبت به سال ۲۰۲۱ که بالغ بر ۸ میلیون و ۴۵۰ هزار و ۲۵۰ یورو بوده است، رشد ۵۸.۰۳ درصدی داشته است. این گزارش نشان می‌دهد تراز تجاری اسپانیا در بخش پسته در سال ۲۰۲۲ منفی ۱۰۰ میلیون و ۸۷۹ هزار و ۱۸۰ یورو بوده است. بر اساس گزارش اتاق مشترک ایران و اسپانیا پنج کشور اول مقصد صادرات پسته اسپانیا به ترتیب ایتالیا با هفت میلیون و ۵۶۰ هزار و ۸۶۰ یورو، فرانسه با ۶ میلیون و ۸۰۲ هزار و ۵۵۰ یورو، آلمان با سه میلیون و ۱۸۸ هزار و ۷۱۰ یورو، هلند با دو میلیون و ۱۵۷ هزار و ۲۹۰ یورو و پرتغال با یک میلیون و ۵۷۲ هزار و ۲۳۰ یورو بوده‌اند. همچنین پنج کشور اول مبدأ واردات پسته اسپانیا به ترتیب امریکا با ۹۳ میلیون و ۲۰۸ هزار و ۶۳۰ یورو، ایران با ۲۳ میلیون و ۹ هزار و ۶۸۰ یورو، آلمان با ۹ میلیون و ۴۵۴ هزار و ۳۶۰ یورو، چین با یک میلیون و ۳۷۳ هزار و ۸۰۰ یورو و امارات متحده عربی با ۷۶۲ هزار و ۹۲۰ یورو بوده است. بازار پسته در ایران و جهان طی سالیان گذشته به شدت تحت تاثیر تغییرات آب و هوایی بوده است، به طوری که طی سه سال اخیر سرمازدگی بسیاری از تولیدات باغداران کرمانی را به نابودی کشانده است. در همین خصوص صالحی، رئیس انجمن پسته ایران ضمن اشاره به کاهش ۷۵ درصدی صادرات پسته نسبت سال‌هایی که به‌صورت نرمال سرمازدگی نداریم، ابراز کرد: تا ۳ سال پیش مصرف پسته دنیا ۶۰۰ هزار تن بوده که این میزان، هرساله به‌خصوص در ترکیه و هند در حال افزایش است. سهم ایران از این بازار در همان سه سال پیش، یک‌سوم بود و درحال‌حاضر به دلیل موضوع سرمازدگی و تعهدات ارزی این میزان بسیار کاهش یافته است. سرمازدگی سالیان اخیر سبب شده که در بازار جهانی صادرات پسته امریکا و ترکیه از ایران پیشی گرفته و بازارهای کشورمان را تصاحب کنند، به طوری که آمریکایی‌ها در سال ۲۰۲۲، حدود ۶۰۰ هزار تن پسته تولید کرده‌اند. حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تن از این میزان مصرف داخلی این کشور شده، ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تن در قاره امریکا مصرف و مابقی آن به دیگر نقاط جهان صادر شده است.

گزارش خبری

حقوق گمرکی مواد اولیه تولید یک درصد شد

حقوق گمرکی ماشین‌آلات و تجهیزات، قطعات مواد اولیه و واسطه‌ای، تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی یک درصد تعیین و از سوی گمرک ابلاغ شد.

نرگس باقری زمردی، مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صمت طی نامه‌ای به گمرک اعلام کرده که فهرست کالاهای مشمول کاهش حقوق گمرکی از چهار به یک درصد بر اساس مفاد بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲، همان تعرفه‌هایی است که آذر سال قبل اعلام شد.

بنابراین گمرک نیز موضوع بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ مبنی بر اینکه ماشین‌آلات و تجهیزات، قطعات مواد اولیه و واسطه‌ای، تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول مأخذ حقوق گمرکی یک درصد شده را روز گذشته ابلاغ کرد. همچنین مهلت اعتبار این بخشنامه تا پایان سال ۱۴۰۲ تعیین شده است.

به گزارش ایسنا، گفتنی است در سال گذشته نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در حقوق ورودی از ۴۲۰۰ تومان به نرخ سامانه معاملات الکترونیک (ETS) افزایش یافت. نرخ سامانه ای. تی. اس بانک مرکزی، نرخی نزدیک به بازار است. برای جبران افزایش نرخ ناشی از این تصمیم، نرخ چهار درصد حقوق گمرکی، برای کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات و ملزومات مصرفی پزشکی و همچنین نهاده‌های کشاورزی و دامی به یک درصد کاهش یافت.

اما به نظر می‌رسد این راهکار کافی نبود و اوایل تیرماه امسال وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت) طی نامه‌ای به رئیس‌جمهوری با اشاره به اینکه افزایش نرخ مبنای محاسبه تعرفه، افزایش مضاعف مالیات بر ارزش‌افزوده کالاهای وارداتی را در پی داشته که در مجموع باعث افزایش هزینه‌های تولید، افزایش قاچاق، افزایش نیاز به نقدینگی، کاهش تولید و افزایش تورم خواهد شد، خواستار کاهش حقوق گمرکی برای مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات که با احتساب سود بازرگانی، حقوق ورودی آنها حداکثر ۱۰ درصد بوده به یک درصد شد.

در نهایت اواخر مهر لایحه کاهش «نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزاء و قطعات و ماشین‌آلات و تجهیزات» به یک درصد به تایید شورای نگهبان رسید، اما این موضوع در آذر اجرا و مقرر شد اگر واردکننده‌ای در امسال کالاهای مشمول این فهرست را با عوارض چهار درصد ترخیص کرده باشند، مبالغ اضافی تا یک درصد به آنها مسترد شود. در مجموع این شرایط باعث بروز بلاتکلیفی در بخش تولید شده بود. اما تکلیف این موضوع در لایحه بودجه امسال آینده هم مشخص نشده بود که در قانون بودجه تعیین و روز گذشته هم ابلاغ شد.

همچنین لازم به ذکر است که حقوق ورودی گمرک در واقع نوعی معیار عددی شامل کد هشت رقمی برای تعیین و شناسایی جایگاه کالاها در امر ترخیص کالا می‌باشد. در واقع حقوق گمرکی عبارت است از مالیات و عوارضی که دولت‌ها به دلایل حمایتی، مالی یا هر دو این موارد، از کالاها دریافت می‌کنند؛ این دریافتی اصطلاحا حقوق گمرکی عنوان می‌شود. تعرفه‌های گمرکی ممکن است بر اساس ارزش کالا دریافت شوند؛ در این شرایط این تعرفه‌ها را تعرفه ارزشی می‌نامند.

در واقع حقوق ورودی گمرک به این معنا می‌باشد که صاحب کالا باید درصدی از ارزش کالای وارداتی را به گمرک آن کشور بپردازد تا بتواند اجازه ورود کالا به خاک آن کشور را دریافت کند. حقوق ورودی گمرک جزو درآمدهای کشور نیز محسوب می‌شود. میزان حقوق گمرکی نسبت به قوانین هر کشور متفاوت خواهد بود. قوانین مربوط به تعرفه‌های گمرکی متفاوت و پیچیده است. یکی از این قوانین، میزان تولید آن کالا در کشور مقصد می‌باشد، به طوری که معمولا برای حمایت از کالاهای تولید داخل، میزان حقوق ورودی آنها بالاتر است. هدف این است که کالاهای ساخت داخل کشور بیشتر مورد استفاده قرار گیرند.

گپ‌وگفت

ماجرای مهر «منجمد از منجمد» چه بود؟

کیمیا ملکی: در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ نرخ گوشت با افزایش روبه‌رو و بازار گوشت دچار التهاب شد و قیمت هر کیلو گوشت قرمز به بیش از ۴۰۰ هزار تومان و در برخی موارد به حدود ۵۰۰ هزار تومان رسید. در بررسی‌های صورت گرفته در ابتدا این افزایش نرخ تکذیب و سپس دلایلی برای آن مطرح شد. براساس گزارشاتی که به‌دست ما رسیده در برخی از فروشگاه‌های سطح شهر گوشت‌هایی با مهر «منجمد از منجمد» توزیع شده که همین مهر در زمینه نحوه نگهداری و بسته‌بندی آنها سوالاتی را در ذهن بسیاری از شهروندان ایجاد کرده است. صمت به‌منظور بررسی ماجرای مهر «منجمد از منجمد» و وضعیت نرخ گوشت در سال ۱۴۰۲ به گپ‌وگفت با علی‌اصغر ملکی، رئیس اتحادیه فروشندگان گوشت گوسفندی پرداخت. چندی است صمت در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد. صفحه تجارت صمت آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

◉ علت گرانی گوشت در روزهای پایانی اسفند چه بود؟

عرضه دام زنده کم شده و به‌تبع آن قیمت افزایش یافته که همین افزایش قیمت دام، روی قیمت گوشت تاثیرگذار بوده است. در نتیجه این امر نرخ دام زنده از کیلویی ۹۰ هزار تومان به ۱۶۰ هزار تومان رسید. عرضه دام زنده به اندازه نیاز بازار گوشت نبوده و در نتیجه نرخ آن در روزهای پایانی سال صعودی شد.

◉ علت کمبود دام زنده چیست؟

بخشی از چالش به گرانی غذای دام بازمی‌گردد که در نتیجه آن در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۱ دامداران توانایی نگهداری دام را نداشته و دام‌ها به مقدار زیادی ذبح شدند. مشکل دیگر به قاچاق دام زنده از مرزهای غرب و جنوب کشور مربوط می‌شود. از قبل هشدار داده شد که کمبود دام در ۶ ماه دوم تنش بازار را به‌دنبال خواهد داشت. همچنین متاسفانه شاهد این موضوع بوده‌ایم که دامدار دام خود را به نرخ دلار عرضه می‌کند و باوجود تامین جو کیلویی ۱۳ هزار تومانی، یونجه ۹ هزار تومانی، کاه ۶ هزار تومانی و... علاقه‌ای ندارد محصول خود را به تومان به فروش برساند.

◉ گوشت‌های دارای مهر «منجمد از منجمد» موجود در بازار چه هستند؟ تفاوت آنها در نوع نگهداری است؟

گوشت‌های منجمد، گوشت‌های سوبسیدداری است که برای تنظیم بازار عرضه می‌شود. من تاکنون چیزی از مدلی که شما می‌گویید ندیدم و فکر نمی‌کنم چیزی اینچنین وجود داشته باشد.

◉ کیفیت گوشت‌های وارداتی چگونه است؟

کیفیت گوشت‌های وارداتی بنا به اظهارات مسئولان سازمان میادین و مردم مناسب نبود، چراکه چربی آن زیاد بود و با حذف چربی از آن همان نرخ گوشت داخلی برای خریدار تمام می‌شد. باید منتظر ماند و دید گوشتی که در حال ورود از استرالیا است چه بازخوردی در میان مردم دارد. البته کیفیت گوشت و دام وارداتی از رومانی را سال‌های پیش دیده‌ایم و مردم با کیفیت آن آشنا هستند و در آن زمان هم استقبالی از آن نشد.

◉ قیمت گوشت را در سال جدید چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

نمی‌توان فعلا اظهارنظری درباره نرخ گوشت در سال جدید داشت. بازار در حال حاضر در رکود است و هنوز خود را پیدا نکرده است.

برآوردها و نظرات فعالان حوزه حاکی از آن است که در ادامه فروردین تا اواسط اردیبهشت، میزان عرضه دام در سطح کشور به یک میلیون رأس برسد که در نهایت با کاهش تقاضا در برابر عرضه احتمال افت نرخ و ثبات بازار وجود دارد. به‌بیانی دیگر با فراوانی عرضه دام، بازار دچار رکود می‌شود که با این شرایط کاهش نرخ محقق خواهد شد.

بررسی راهکارها و موانع «مهار تورم و رشد تولید» از نگاه کارشناسان

تحقق شعار، آرزوی محال نشود

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

سال ۱۴۰۱ گذشت؛ سالی با سختی‌های بسیار که افراد زیادی را از پای در آورد؛ سالی که نکویی آن از بهارش که ارز ترجیحی در آن حذف شد، پیدا بود. تقریبا یک ماه پس از حذف ارز ترجیحی، گزارش مرکز آمار از اثرات ویران‌کننده تورمی این اقدام خبر داد، زیرا براساس این گزارش، نرخ تورم نقطه‌ای خرداد ۱۴۰۱ در مقایسه با اردیبهشت ۱۳.۲ درصد افزایش یافت و به عدد ۵۲.۵ درصد رسید که در تاریخ ایران بی‌سابقه بود. پس از اجرای طرح حذف ارز ترجیحی روزگار بسیاری از افراد سخت و سفره‌های زیادی بی‌نان شد، این در حالی است که کمی پیش از اجرای این طرح مخالفت‌های بسیاری با آن شد اما باز هم اتاق‌های دربسته تصمیم‌گیری، راه ورودی برای شنیدن نقدها نداشت. تورم افسارگسیخته تا جایی پیش رفت که بازار هر روز بازی جدیدی را رو می‌کرد. در نهایت سال ۱۴۰۱ تمام شد و شعار مهار تورم و رشد تولید باتوجه به شرایط جامعه با حکمت رهبر معظم انقلاب برای امسال تعیین شد. صمت در این گزارش به بررسی راه‌های تحقق شعار «مهار تورم و رشد تولید» پرداخته است.

براساس اعلام بانک مرکزی تورم نقطه به نقطه در اسفند سال ۱۴۰۱ رکوردی جدید را ثبت کرد و به ۶۳.۹ درصد رسید

تورم از جان مردم چه می‌خواهد؟

تورم، دیوار کوتاهی است که همه تقصیرها بر گردن آن است. گرانی، فقر، رکود بازار و بی‌رونقی آن زیر سر همین تورم است. کلمه‌ای چندحرفی که مدت‌هاست چیزی در جیب شهروندان باقی نگذاشته و به‌واسطه آن دستیابی به همه‌چیز آرزو شده است؛ از خانه و ماشین تا گوشت در سفره!

در سال ۱۴۰۰ نرخ تورم گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» برای کل کشور ۵۱.۵ درصد، مناطق شهری ۵۲.۱ درصد و مناطق روستایی ۴۹.۴ درصد بوده است. نرخ این شاخص در سال گذشته نیز برای کل کشور، مناطق شهری و مناطق روستایی به ترتیب ۱۲.۵، ۱۳.۴ و ۹.۵ درصد افزایش یافته است. همچنین براساس اعلام بانک مرکزی تورم نقطه به نقطه در اسفند سال ۱۴۰۱ رکوردی جدید را ثبت کرد و به ۶۳.۹ درصد رسید. یکی از راه‌های مهار تورم، افزایش تولید است. حال سوال مطرح این است که در جامعه‌ای که قدرت خرید مردم هر روز کمتر از روز گذشته می‌شود، چگونه ممکن است رشد تولید، تورم را مهار کند؟ اصلا تولیدکننده با چه هدفی تولید خود را افزایش دهد؛ وقتی بازار رمقی برای عرضه کالا ندارد. اینجا صحبت از چند درصد آدم‌های جامعه نیست، صحبت از قشر بزرگی است که مدت‌هاست توان خرید بسیاری از اجناس را ندارد. کاهش قدرت خرید دیگر فقط مربوط به خودرو و خانه نیست؛ حالا خرید چند کیسه برنج هم تبدیل به چالشی بزرگ برای خانواده‌ها شده است. تورمی که بازار را حسابی تکان داد، حال قرار است در یک سال مهار شود؛ آیا تدابیری برای آن وجود دارد؟ سوال مهم‌تر این است که با ارزی که هر روز نرخ آن تغییر می‌کند هزینه‌های تولید چگونه می‌شود که افزایش تولید صورت گیرد؟ از سوی دیگر آمار تلخ تورم سالانه و نقطه به نقطه تحقق این شعار را دور از واقعیت می‌کند. در حالی که چرخ روزگار به‌سختی می‌چرخد و تامین معیشت کاری دشوار شده، مهار تورم آرزویی محال به‌نظر می‌رسد. با این حال باید منتظر تصمیم‌گیری‌های جدید برای تحقق شعار سال ماند.

تحقق شعار سال امری بعید است!

مرتضی افقه، کارشناس اقتصاد درباره شعار سال مبنی بر «مهار تورم و رشد تولید» به صمت گفت: امسال بیست‌ویکمین سالی است که اهداف اقتصادی در شعارهای سالانه محور قرار می‌گیرد که همین موضوع نشان‌دهنده وجود مشکلات اقتصادی است. همچنین از زمان انقلاب تاکنون ۶ برنامه توسعه در کشور تدوین و اجرا شده و در تمامی برنامه‌ها از مهم‌ترین اهداف، کاهش تورم و افزایش تولید بوده است. وی در ادامه ضمن تاکید بر اهمیت تحقق شعار سال اظهار کرد: مهار تورم و رشد تولید، یکی از اصلی‌ترین اهداف در همه کشورها برای حرکت‌های توسعه‌ای به‌شمار می‌آید. در کشور ما نیز در تمامی برنامه‌ها چه پیش از انقلاب و چه پس از انقلاب یکی از اهداف مهم مهار تورم و رشد تولید و توزیع درآمدهای ناشی از رشد اقتصادی بوده است. نام‌هایی که برای سال‌ها تعیین می‌شود را نباید در حد شعار دانست و کل هدف‌گذاری مهم در نام‌گذاری‌ها را به نوشتن شعار سال روی بیلبوردهای شهر یا سربرگ‌های نهادهای دولتی اختصاص داد.

▣ دام همیشگی رشد نقدینگی برای تورم

افقه با اشاره به اینکه اهداف اقتصادی نیاز به پیش‌نویس‌هایی دارد، افزود: بسیاری از متخصصان ریشه مشکلات را به نادرستی تشخیص دادند، به همین دلیل نسخه‌های اشتباه تجویز کردند که در نتیجه آن فرصت‌ها و منابع کشور از دست رفت. این کارشناس اقتصاد درباره میزان تحقق شعار سال گفت: مشکل تورم دارای راه‌حل‌های مشخص است. به‌دلیل اینکه تورم در ایران دلایل متعددی دارد و معمولا نسبت به آن توجه لازم صورت نمی‌پذیرد و تمرکز بر بالابودن نقدینگی است، تاکنون نتوانسته‌اند مشکل تورم را برطرف سازند. اگر همچنان به جنبه‌های مختلف تورم توجه نشود، بعید به‌نظر می‌رسد شعار امسال نیز تحقق پیدا کند.

▣ رد پای تحریم در رشد تورم

افقه با اشاره به تاثیر مستقیم رشد نقدینگی بر تورم اظهار کرد: به‌عقیده بسیاری از اقتصاددانان سرعت رشد نقدینگی از رشد تولید پیشی گرفته که این امر منجر به شکل‌گیری تورم شده است. در نهایت توصیه همیشگی اقتصاددانان کاهش نقدینگی به‌منظور مهار تورم بوده است. هرچند نقدینگی می‌تواند عامل مهم تورم باشد، اما به‌دلیل اینکه ریشه افزایش نقدینگی یا پیشی گرفتن رشد نقدینگی از رشد تولید موردتوجه قرار نمی‌گیرد و به آن اشاره‌ای نمی‌شود، تاکنون نتوانسته‌اند نقدینگی را کاهش دهند. در واقع افزایش نقدینگی معلول کسری بودجه دولتی و کسری بودجه نیز معلول فزونی یا زیاد بودن ردیف‌های هزینه‌ای بودجه است، اما به تولید ملی و رفاه اقتصادی جامعه هیچ کمکی نمی‌کند و مادامی که درآمدهای نفتی وجود داشت، این ردیف‌های اضافه، زائدبودن خود را نشان نمی‌دادند. وی ضمن تاکید بر آسیب‌زا بودن تحریم‌ها بیان کرد: از زمان تشدید تحریم‌ها، بخش قابل‌توجهی از کسری بودجه که حاصل فزونی ردیف‌های هزینه زائد هستند، خود را نشان داده و تا زمانی که هزینه‌های اضافی بودجه دولت حذف نشود، نمی‌توان به کاهش نقدینگی و مهار تورم امیدوار بود؛ البته اگر هم باشد موقتی خواهد بود.

▣ راهکار چیست؟

این کارشناس اقتصاد در بیان راهکارهایی برای مهار تورم اظهار کرد: باید هزینه‌های زائد بودجه ازسوی دولت حذف یا مشکل تحریم برطرف شود، چراکه در پی رفع مشکل تحریم، دوباره درآمدهای نفتی به کشور سرازیر و مانع از نمایان شدن هزینه‌های زائد به‌عنوان ردیف‌های زائد مشکل‌زا می‌شوند.

پس حتی با جاری شدن درآمدهای نفتی همچنان بودجه، ناکارآمدی خواهد داشت و کسری بودجه مزمن به‌محض تحریم دوباره و کاهش نرخ نفت، خود را نمایان می‌کند.

وی در تشریح راهکارهای حل مشکلات تولید گفت: برای حل مشکل تولید، باید موانع اداری و اجرایی که در اختیار حاکمیت است، برطرف و در کنار آن زمینه‌های سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی فراهم شود تا سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری تمایل پیدا کنند. از سوی دیگر، لازم است تنش‌ها و بی‌ثباتی‌های داخلی، بی‌ثباتی در مدیریت، قوانین و مقررات و ناکارآمدی‌های اداری از میان برداشته شود.

▣ کمبود عرضه، دلیل اصلی تورم

افقه دلیل اصلی تورم را عرضه دانست و افزود: بخش قابل‌توجهی از ریشه تورم به عرضه بازمی‌گردد، زیرا به‌دلیل تحریم‌ها و ناکارآمدی ساختارهای داخلی، تولید ملی رشدی متناسب با نیازهای جامعه نداشته و تولید کمتر از میزان تقاضای موجود در جامعه است. از سوی دیگر از آنجایی که پیش‌تر درآمدهای نفتی وجود داشت، بخشی از تقاضایی که در داخل تولید نمی‌شد از طریق واردات تامین می‌شد که به‌دنبال شدت گرفتن تحریم‌ها، میزان تولید و واردات کاهش یافت؛ در نتیجه بخش قابل‌توجهی از نیازها و تقاضاهای محقق‌نشده‌ای وجود دارد که بستر تورم را فراهم می‌کند. این کارشناس اقتصاد با پیش‌بینی میزان تورم در سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: اگر مشکل تحریم برطرف نشود، سال ۱۴۰۲ با مشکلات جدی روبه‌رو می‌شویم و تورم به ۶۰ تا ۷۰ درصد نیز خواهد رسید، اما اگر این مشکل حل شود بسیار بعید است که تورم به بیش از ۵۰ درصد برسد.

> اگر همچنان به جنبه‌های مختلف تورم توجه نشود، بعید به‌نظر می‌رسد که شعار سال تحقق پیدا کند

راهکار اصلی، افزایش تولید ملی

محمدصادق مشایخ، رئیس کمیسیون توسعه بازرگانی بنیاد امید ایرانیان با اشاره به راهکارهایی برای تحقق شعار سال به صمت گفت: مهار تورم در ابتدا با افزایش عرضه کالا امکان‌پذیر است که با هزینه‌های کنونی تولید ممکن نیست. همچنین به هر اندازه که تقاضا برای دلار افزایش یابد با افزایش تورم روبه‌رو خواهیم شد. راهکار اصلی افزایش تولید ملی است. همچنین بهتر است در این موضوع از بخش خصوصی کمک گرفته شود تا شاهد اتفاقات بهتری باشیم.

وی در ادامه ضمن تاکید بر ضرورت خودکفایی در تولیدات ملی افزود: کشور ما در بسیاری از محصولات هنوز خودکفا نشده است؛ در نتیجه بهتر است با افزایش تولید به خودکفایی برسیم و بعد به فکر صادرات باشیم. تا زمانی که تولید ما با مشکل روبه‌رو باشد نمی‌توان وعده رشد صادراتی داد و تنها با درایت و تصمیم‌گیری‌های درست می‌توان مشکلات اقتصادی را حل کرد.

▣ وضعیت اقتصاد درست نمی‌شود؟

این کارشناس اقتصاد ضمن تاکید بر اینکه اقتصاد کشور مرده است، افزود: تا زمانی که تولید نداشته باشیم، اوضاع اقتصادی هر روز بدتر از دیروز می‌شود، این در حالی است که ما اصلا منابع تولید نداریم و بسیاری از کارخانه‌های ما تعطیل هستند. در نتیجه این روند، اوضاع برای قاچاقچیان، عروسی و برای تولیدکننده عزا است.

نباید بگذاریم اقتصاد بمیرد که سپس برای آن مجلس عزا بگیریم. تا زمانی که رانت و فساد موجود در ساختار اقتصادی کشوری از بین نرود وضعیت اقتصادی درست نخواهد شد؛ تا زمانی که اختلاس و رشوه برقرار است و در مقابله با آن اقدام قاطع و عملیاتی صورت نگیرد همین روند ادامه خواهد داشت.

▣ افزایش تورم در سال ۱۴۰۲

مشایخ با پیش‌بینی تورم در سال ۱۴۰۲ گفت: اگر شرایط به همین منوال باشد، قطعا میزان تورم افزایش می‌یابد. مردم مدت‌هاست که با مشکلات فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، اما تنها وعده می‌شنوند. متاسفانه مشکلات سطحی جای خود را به مشکلات ریشه‌ای کشور داده است.

سخن پایانی

مدت‌هاست جیب شهروندان خالی است و دیگر قدرت خرید بسیاری از کالاها وجود ندارد. جای تعجب است که در سالی که شعار اصلی رفع فقر بود، سفره‌های بسیاری کوچک و برنج و گوشت آرزو شد. جان کلام اینکه تنها شعار دادن راه به جایی نمی‌برد و باید با اصلاح شرایط راهکارهای عملیاتی را اجرا کرد. به‌گفته برخی از کارشناسان عوامل بسیاری در مهار تورم دخیل است که قطعا در یک سال محقق نخواهد شد؛ بنابراین باید مهار تورم در دستور کار برنامه هفتم توسعه نیز قرار گیرد.

آگهی تحدید حدود اختصاصی

به موجب تقاضای شماره ۹۰۰۰۵۶۹ آقای علی‌اصغر علیار نماینده شهرداری کرج نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین حاصل از نهر متروکه تحت پلاک ثبتی ۳۲۹۱۳ فرعی از ۱۵۷ اصلی به مساحت ۳۰/۳۹ مترمربع جهت الحاق به پلاک ثبتی ۳۱۶۷۷فرعی از ۱۵۷ اصلی واقع در صحرای ویان جزء حوزه ثبتی کرج تقاضای تحدید حدود اختصاصی نموده و چون تحدید حدود ششدانگ پلاک مذکور به علت عدم ایجاد حدفاصل به عمل نیامده، و برابر ماده ۱۵ قانون ثبت نیز نمی‌توان عمل نمود.

لذا تحدید حدود ملک مزبور در روز شنبه مورخه ۱۴۰۲/۲/۱۶ ساعت ۹ صبح در محل وقوع ملک شروع و به عمل خواهد آمد بدینوسیله به اطلاع کلیه مالکین و مجاورین پلاک فوق‌الذکر می‌رساند؛ در روز و ساعت مقرر در محل وقوع ملک حاضر چنانچه نسبت به تحدید حدود اعتراض داشته طبق ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تحدید حدود به مدت ۳۰ روز اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه ۱ کرج تسلیم و رسید دریافت دارند، و اعتراض‌کننده مکلف است در اجرای ماده ۸۶ آیین‌نامه قانون ثبت ظرف مدت ۳۰ روز (یک ماه) از تاریخ تسلیم اعتراض خود به اداره ثبت و دادخواست تنظیمی خود را که به مراجع قضایی تقدیم نموده گواهی و رسید دریافت نموده و به اداره ثبت تسلیم نماید. بدیهی است در غیر این صورت حق واخواهی از آنان ساقط خواهد شد.

تاریخ انتشار آگهی: روز شنبه ۱۴۰۱/۱/۱۹

مسلم مرز آرا، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه یک کرج

صمت در گفت‌وگو با کارشناسان انرژی بررسی کرد

«رشد تولید» نیازمند تامین انرژی

رشد تولید در ایران که ضامن مهار تورم است، وابسته به افزایش تولید انرژی و کاهش تلفات انرژی در کشور است. هر ساله ناترازی انرژی در ایران رو به افزایش می‌رود. افزایش تولید انرژی نیازمند سرمایه‌گذاری است که باتوجه به شرایط اقتصادی کشور موانع زیادی پیش‌رو دارد. برخی کارشناسان انرژی معتقدند تا زمانی که سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای توسعه زیرساخت‌های انرژی با هدف تامین این فاکتور مهم فرآیند تولید، به‌درستی انجام نگیرد، نمی‌توان انتظار رشد تولید و مهار تورم را داشت.

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

ما چاره‌ای نداریم جز اینکه برای سال پیش‌رو در حوزه انرژی برنامه مدونی تهیه کنیم وگرنه با کسری و کمبود روبه‌رو خواهیم بود. از طرفی، کشورهای همسایه در حوزه انرژی به ایران وابسته هستند و باید انتظار کشورهای همسایه را هم برآورده کنیم

نگرانی جدی برای تامین برق تابستان

محرابیان درباره چند و چون تامین برق تابستان امسال گفت: برای تامین برق تابستان ۱۴۰۲، نگرانی‌های جدی وجود دارد؛ چراکه ناترازی‌ها همچنان ادامه دارد و به‌طبع برای برطرف کردن آن، باید سال‌ها تلاش کرد، این در شرایطی است که کمتر از نیمی از نیروگاه‌های پیش‌بینی‌شده براساس برنامه ششم به بهره‌برداری رسیده‌اند.

وزیر نیرو بااشاره به پیش‌بینی ۱۴۰ اقدام برای تابستان ۱۴۰۲، افزود: از ابتدای مهر سال گذشته این برنامه‌ها آغاز شد؛ بخشی از این اقدامات در راه‌اندازی نیروگاه‌های جدید، رفع محدودیت‌های نیروگاه‌های موجود، توسعه و اصلاح شبکه، ایجاد پست و احداث خطوط جدید خلاصه می‌شود، اما در کنار این اقدامات، بهره‌مندی از روش‌های نوین مدیریت مصرف به‌صورت جدی پیگیری می‌شود.

وی در ادامه درباره سیاست‌های تشویقی وزارت نیرو به‌منظور مدیریت مصرف برق اظهار کرد: در سال گذشته بخش قابل‌توجهی از قبوض مشترکان برق شامل پاداش صرفه‌جویی و بخشی نیز بستانکار شدند، به‌عبارتی بالغ بر ۱۳۰۰ میلیارد تومان پاداش صرفه‌جویی به مشترکان برق ارائه شد و این نوید را می‌دهم که در تابستان پیش‌رو پاداش صرفه‌جویی بسیار بیشتر از گذشته باشد.

نگرانی وزیر نیرو از تامین برق تابستان در حالی عنوان می‌شود که تامین انرژی نخستین گام رشد تولید و تحقق شعار سال به‌شمار می‌رود. سال گذشته نیز کمبود گاز در فصل زمستان فشار سنگینی بر صنایع و دیگر بخش‌ها وارد کرد. باتوجه به افزایش هرساله تقاضای انرژی در نبود تغییر رویه مدیریت تولید و مصرف، در سال پیش‌رو نیز باید انتظار کسری گاز را داشته باشیم.

مهار تورم و رشد تولید، لازم و ملزوم یکدیگر

حسن مرادی، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با صمت گفت: ۲ گزاره مهار تورم و رشد تولید که به‌عنوان شعار سال انتخاب شده‌اند، لازم و ملزوم یکدیگر هستند.

در واقع، اگر این ۲ گزاره را برعکس بنویسیم، باید بگوییم رشد تولید منجر به مهار تورم می‌شود. نمی‌توان بدون اینکه تولید در کشور ایجاد شود،انتظار داشت تورم اقتصادی کشور مهار شود. تولید نیز رشد نمی‌کند جز اینکه چارچوبی در سطح سیاست‌گذاری کلان کشور برای آن مشخص شود. فرمول‌های شناخته‌شده‌ای در جهان برای رشد تولید وجود دارد که اقتصاد ما باید از آن بهره‌مند شود. از مهم‌ترین این فرمول‌ها باید به سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی اشاره کرد که متاسفانه موانع زیادی در اقتصاد ما برای این امر وجود دارد، اما اگر دولت بتواند در این‌باره مدیریت درستی داشته باشد، این امر محقق خواهد شد. دولت باید همین مدیریتی را که برای جمع کردن پول مردم در بازار داشته است، درباره جذب سرمایه‌گذاری نیز به کار ببرد.

این کارشناس انرژی بیان کرد: امروز در دنیا و همین کشورهای همسایه ما، سرمایه‌گذاری‌های کلانی در انرژی‌های تجدیدپذیر و نیروگاه‌های خورشیدی انجام می‌شود. همچنین، امروز در دنیا سرمایه‌گذاری در توسعه بهره‌برداری از انرژی هیدروژن افزایش یافته است که بسیار دوراندیشانه و با افق روشن در نظر گرفته می‌شود.

از همین امروز باید به این مسائل اندیشیده شود و اقدامات و سرمایه‌گذاری‌های لازم برای آن انجام بگیرد.

وی افزود: بنابراین اگر مقدمات سرمایه‌گذاری و مدیریت لازم فراهم نشود، شعار امسال هم مثل شعار سال‌های پیش، تنها در حد شعار، پلاکارد، سخنرانی و سمینار باقی می‌ماند و در عمل توفیقی نخواهیم داشت. تا زمانی که سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به‌درستی انجام نگیرد، نمی‌توان انتظار رشد تولید و مهار تورم را داشت.

سال گذشته، سال سخت انرژی بود

مرادی گفت: سال گذشته با مشکلات بسیار زیادی در حوزه انرژی روبه‌رو بودیم و وزارت نیرو به‌سختی توانست سال را پشت‌سر بگذارد. با این حال، دولت توانست توفیقاتی به‌دست آورد و نیروگاه‌هایی مثل فاز ۱۴ پارس‌جنوبی افتتاح و مقداری گاز به شبکه تزریق شود.

وی اضافه کرد: اما ما چاره‌ای نداریم جز اینکه برای سال پیش‌رو در حوزه انرژی برنامه مدونی تهیه کنیم وگرنه با کسری و کمبود روبه‌رو خواهیم بود. از طرفی، کشورهای همسایه در حوزه انرژی به ایران وابسته هستند و باید انتظار کشورهای همسایه را هم برآورده کنیم. در هر برنامه‌ای که دولت برای رفع این کمبود انرژی دارد، باید همتی کند و موانع تولید رفع شوند.

افزایش نرخ امروز ممکن نیست

این کارشناس انرژی بااشاره به اینکه افزایش نرخ حامل‌های انرژی یک ضرورت است، اما متاسفانه کشور ما آمادگی و بستر اجرایی آن را ندارد، گفت: دلیل این آمادگی نداشتن، انتظارات تورمی است که در جامعه به وجود می‌آید و بخشی از گروه‌های شغلی آتش به اختیار قیمت‌ها را افزایش می‌دهند. این افزایش قیمت‌ها نیز دوباره منجر به تورم اقتصادی در دیگر بخش‌ها می‌شود. با این حال، اصلاح ساختار اقتصادی و بهره‌وری انرژی نیازمند افزایش نرخ حامل‌های انرژی است. به‌عنوان یک استاد اقتصاد انرژی معتقد هستم به‌طورحتم باید نرخ حامل‌های انرژی افزایش پیدا کند، اما در عمل شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور این اجازه را نمی‌دهد.

باید فراتر از شعار رفت

هاشم اورعی، استاد دانشکده برق دانشگاه صنعتی شریف در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: به‌درستی و برای چندمین سال پیاپی شعار سال به مسئله تولید در کشور اختصاص پیدا کرد، اما تجربه نشان داده اسامی سال‌های گذشته تنها در حد شعار باقی مانده است. بزرگ‌ترین مشکل اقتصاد کشور، رشد اقتصادی ناکافی است. اگر به GDP نگاه کنیم، با ۳ بخش اصلی روبه‌رو هستیم. خدمات، بزرگ‌ترین بخش اقتصاد کشور و پس از آن، کشاورزی و صنعت است.

وی عنوان کرد: حدود ۵۱ درصد از GDP سهم بخش خدمات است. ما نمی‌توانیم انتظار توسعه قابل‌توجهی در بخش خدمات داشته باشیم، چرا که اقتصاد ایران با دنیا ارتباط ندارد و نمی‌تواند در بخش‌هایی مثل توریسم خود را توسعه دهد. علاوه بر این، در کشور ما که یک نفر در آن هندوانه می‌کارد و ۶ نفر آن را به یکدیگر می‌فروشند، امکان توسعه خدمات وجود ندارد، چرا که با توسعه بخش خدمات تنها جمعیت دلال‌ها از ۶ نفر به ۸ نفر می‌رسد.

اورعی گفت: سهم بخش کشاورزی در GDP نیز حدود ۱۲ درصد است و نمی‌توانیم انتظار توسعه در کشاورزی را داشته باشیم، چرا که باتوجه به سطح فناوری کشاورزی در ایران نه آب کافی در کشور وجود دارد، نه خاک کافی. در نهایت اگر در کشور صحبت از توسعه اقتصادی می‌کنیم، باید بار اصلی به دوش صنعت باشد.

وی افزود: برای اینکه صنعت بیشتر از انتظار توسعه پیدا کند، حداقل باید سرمایه‌گذاری و تامین انرژی را به‌عنوان پیش‌شرط در نظر بگیریم. در بخش سرمایه‌گذاری مشکل اساسی که وجود دارد، امنیت است. باید در نظر داشت که صنعت یک کار بلندمدت است. ویژگی‌های سرمایه‌گذاری صنعتی اول هزینه‌ها و ارقام بزرگ و نگاه بلندمدت است. کار صنعت مثل بازرگانی نیست که امروز سرمایه‌گذاری کنی و ۳ ماه دیگر پولت برگردد. در صنعت باید به ۱۰ سال و ۲۰ سال آینده امیدوار باشید. این ویژگی‌ها نیازمند امنیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است؛ واقعیت این است که کشور ما این شرایط را ندارد.

ضرورت توسعه صنعت

این کارشناس انرژی گفت: براساس ترازنامه آخر انرژی وزارت نیرو سرانه انرژی کشور ایران ۱.۷ متوسط جهانی است. در بخش کشاورزی نیز مصرف ایران ۳.۳، در بخش خانگی ۲.۱ و در بخش صنعت و حمل‌ونقل ۱.۵ متوسط جهانی است. این آمار نشان می‌دهد کشاورزی در ایران نسبت به صنعت بسیار انرژی‌بر است. در نتیجه، از آنجایی که در کشور ما از اساس مشکل کمبود انرژی وجود دارد، باید توسعه بخش کشاورزی را فراموش کنیم و به‌سمت صنعت برویم.

اورعی اضافه کرد: کشور ما از لحاظ مواد اولیه و منابع در بخش انرژی مثل نفت، گاز، تابش خورشید و باد بسیار غنی است و اگر در بخش انرژی رشد داشته باشیم، به‌خوبی می‌توان نیاز صنایع را در مقیاسی وسیع‌تر برآورده کرد. دومین نیاز توسعه صنعتی نیروی انسانی است که خوشبختانه در این زمینه هم غنی هستیم. بنابراین اگر بتوان کمبود انرژی را رفع و زمینه و امنیت لازم را برای سرمایه‌گذاری فراهم کرد، می‌توان انقلاب صنعتی ایران را در یک برنامه مدون یک دهه‌ای رقم زد. به‌طورمثال در سیستان‌وبلوچستان، باد و تابش خورشید بسیار خوبی وجود دارد و می‌توان این استان را تبدیل به مهد انرژی‌های تجدیدپذیر کرد. به این صورت نه‌تنها نیاز داخل تامین می‌شود، بلکه می‌توان به کشورهای شرقی نیز انرژی صادر و اشتغال ایجاد کرد و در استان‌های محروم هم توازن اقتصادی به‌وجود بیاید.

افزایش هرساله ناترازی

استاد دانشکده برق دانشگاه صنعتی شریف گفت: ناترازی عرضه و تقاضای انرژی سال به سال وضعیت بدتری پیدا کرده و مدام رو به افزایش است، چرا که رشد مصرف بیشتر از تولید است. در ۷ماهه اول سال گذشته متوسط مصرف بنزین در روز به ۱۰۲.۷ میلیون لیتر در کشور رسید، در حالی که در ۲۹ اسفند سال گذشته، این عدد به ۱۴۴.۳ میلیون لیتر رسیده و حال نسبت به ۲۹ اسفند ۲۷.۷ درصد افزایش داشته است. ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش تقاضا در این مدت در توانایی تامین هیچ کشوری نیست و مسئله اساسی این است که اصلا هم نباید به‌دنبال تامین آن بود. اگر شاهد این باشیم که ۲۰ درصد مصرف انرژی همراه با ۲۰ درصد افزایش GDP به‌وجود بیاید، باید خوشحال بود، چرا که با ۲۰ درصد انرژی مصرف‌شده کار انجام گرفته است، اما در واقعیت می‌بینیم که افزایش مصرف انرژی تاثیری بر GDP نمی‌گذارد.

در نتیجه، در ایران انرژی تنها تلف می‌شود. از نظر من، بزرگ‌ترین معضل پیش‌روی توسعه اقتصادی کشور، انرژی است. اگر سیاست‌گذار درست عمل کند، هم توان جذب فناوری و هم توان تولید فناوری پیشرفته را داریم.

اورعی گفت: در بخش انرژی نباید فقط به‌دنبال افزایش تولید انرژی و تاسیس نیروگاه برویم. در این برهه تاسیس فاز ۱۴ پارس‌جنوبی یا هر نیروگاهی مهم نیست، بلکه اهمیت اساسی در بهینه‌سازی مصرف انرژی است. با این وجود، تمام دستگاه‌هایی هم که در این عرصه مشغول هستند، هیچ اقدامی که به‌صورت جدی بر بهینه‌سازی مصرف تاثیر بگذارد، انجام نداده‌اند.

دلیل این مصرف بی‌رویه، یارانه بسیار زیادی است که به حامل‌های انرژی داده می‌شود. زمانی که چنین یارانه‌ای به هر کالایی داده شود، این سیگنال به جامعه داده خواهد شد که آن کالا بی‌ارزش است و امکان مصرف بی‌رویه دارد. با چنین رویکردی هر چقدر دستگاه و اداره برای بهینه‌سازی مصرف انرژی ایجاد شود، تاثیرگذار نخواهد بود.

وی اضافه کرد: زمانی هم که با کمبود انرژی مواجه می‌شویم، نخستین جایی که برق و گاز آن به اسم مدیریت مصرف قطع می‌شود، بخش مولد اقتصاد است، در صورتی که باید آخرین بخش باشد. وقتی با کمبود انرژی مواجه می‌شویم، تولید کارخانه‌ها را می‌خوابانند، اما از آن طرف در بخش خانگی شاهد هدررفت بسیار وسیع انرژی هستیم. باید از خودمان بپرسیم که چرا GDP اقتصاد ایران رشد نمی‌کند؟

سخن پایانی

کارشناسان بر این باور هستند که سیاست‌گذاران کلان اقتصادی باید توسط مدیریتی صحیح بتوانند سرمایه‌گذاری در بخش انرژی را گسترش دهند. باوجود اینکه کشور ایران، هم از لحاظ مواد اولیه، منابع و هم از لحاظ آب‌وهوایی موقعیت خوبی برای تولید انرژی‌های مختلف نفت، گاز و انرژی‌های تجدیدپذیر دارد، اما سال‌ها است که با ناترازی عرضه و تقاضا در حوزه انرژی روبه‌رو شده است. به عقیده کارشناسان، تنها در استان سیستان‌وبلوچستان، می‌توان توسعه عظیمی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر ایجاد کرد، به‌صورتی که علاوه بر مصرف داخلی بتوان نیاز کشورهای همسایه را هم برآورده کرد.

در بخش انرژی نباید فقط به‌دنبال افزایش تولید انرژی و تاسیس نیروگاه برویم. در این برهه، تاسیس فاز ۱۴ پارس‌جنوبی یا هر نیروگاهی مهم نیست، بلکه اهمیت اساسی در بهینه‌سازی مصرف انرژی است

یادداشت

مدیریت انرژی، ضامن پایداری رشد تولید

رضا مهدوی‌پور
کارشناس صنعت نفت و گاز

صنعت پتروشیمی در کشور ما یک صنعت جاافتاده‌ای است که وارد هفتمین دهه فعالیت خود شده است. از سال ۱۳۴۲ تاکنون بیش از ۶۰سال از عمر این صنعت می‌گذرد و تا امروز خود را به‌عنوان یکی از صنایع کلیدی اقتصاد کشور تثبیت کرده است. اگر بتوان از ظرفیت‌های درونی صنعت پتروشیمی برای تامین مالی استفاده کرد، می‌توان پاسخگوی توسعه و افزایش تولید در این صنعت بود. صنعت پتروشیمی به‌طورمتوسط در سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ حدود ۱۵ میلیارد دلار صادرات داشته است. عایدی این صادرات هم می‌تواند درآمدهای ارزی برای کشور ایجاد کند و هم این درآمدهای ارزی می‌توانند به هلدینگ‌های مختلف در صنعت پتروشیمی که در این سال‌ها تعریف شده است، تخصیص پیدا کنند. خوشبختانه تا امروز ۱۰۰ تا ۱۱۰ طرح مطرح شده و موافقت اصولی برای توسعه طرح‌های صنعت پتروشیمی ایجاد شده است. قریب به اتفاق این طرح‌ها جاری و ساری هستند و تامین مالی آنها در حال انجام شدن است، هرچند سرانجام تحریم‌های اقتصادی در سال‌های گذشته فرآیند توسعه را کند و موانعی ایجاد کرده است.

به هر حال ما در یک‌سری از تجهیزات کلیدی به کشورهای دیگر وابسته هستیم و این طبیعی است که تحریم، مشکلاتی ایجاد کند، اما بااین‌وجود، این فرآیند متوقف نشده است. باوجود همه این سختی‌ها و موانعی که بوده، سرمایه‌گذاری اتفاق افتاده است و امروز این صنعت می‌تواند پاسخگوی نیازهای خودش باشد، اما آنچه پاشنه‌آشیل صنعت پتروشیمی در سال‌های اخیر بوده، بهره‌وری پایین بخش‌های دیگر از جمله بخش‌های خانگی تجاری و صنایع غیرعمده است. این بهره‌وری پایین، آسیبی به زنجیره تامین صنعت فولاد و پتروشیمی و تامین خوراک‌های موردنیاز آن وارد کرده است. این صنایع در حدود ۲ تا ۳ ماه از سال دچار اشکال در تامین مواد اولیه صنایع پتروشیمی به‌ویژه صنایع گازمحور هستند و از گاز طبیعی به‌عنوان خوراک استفاده می‌کنند،بنابراین آن چیزی که مبرهن و شفاف است، این است که به‌طورحتم این ظرفیت رشد تولید وجود دارد،اما اختلال‌ها و اشکالاتی پیش می‌آید که می‌شود از آن عبور کرد. در واقع این مشکلات چیست؟ تنوع واحدهای فرآیندی در صنعت پتروشیمی بسیار پررنگ است. در برخی از موارد خوشبختانه کشور صاحب تجربه است و به دلیل اینکه چندمین واحد فرآیندی در کشور در حال احداث است، ما در زنجیره تامین، تجهیزات، کاتالیست‌ها و مواد شیمیایی اشکالات خیلی کمی داریم. منتها در واحدهای فرآیندی که برای بار اول در کشور در حال راه‌اندازی هستند، به‌طبع در بخشی از اقلام تجهیزاتی وابسته به واردات هستیم که این واردات می‌تواند بحث نقل و انتقال منابع مالی، خریداری و بحث‌های انعقاد قرارداد از نظر زمانی پروژه‌ها را دچار کندی کند، همچنین از نظر هزینه‌ای، می‌تواند هزینه‌های متعددی را سر بار پروژه‌ها کند که این مساله همان اشکالات و اختلالاتی است که به آن اشاره شد.

برای اینکه تولید ما مستمر باشد، مهم‌ترین رکنی که باید بر آن تمرکز کرد، تامین پایدار مواد اولیه مورد نیاز صنایع مختلف از جمله صنعت پتروشیمی است که نیازمند مدیریت تقاضا و مدیریت مصرف است. خوشبختانه هم دولت و هم مجلس همت کرده‌اند و این موضوع را نسبت به سال‌های گذشته به طورجدی‌تری دنبال می‌کنند. ضرورت مدیریت تقاضا و مصرف هم می‌تواند به دلیل اینکه منابع ارزی بهتر تخصیص پیدا می‌کند، در مهار تورم و بهینه‌سازی مصرف انرژی کارگشا باشد و هم می‌تواند بحث تامین پایدار سوخت و خوراک پتروشیمی و صنایع بزرگ دیگر را تضمین کند. باتوجه به اینکه سال ۱۴۰۲ به نام سال مهار تورم و رشد تولید نام‌گذاری شده، انتظار می‌رود توجه بیشتری به این بحث‌های مدیریتی شود.

یادداشت

رکود ادامه‌دار در بازار مسکن

عباس زینعلی
کارشناس بازار مسکن

در سال گذشته تنها به شکل اسمی، شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم و بازار بیشتر روزهای سال را در رکود گذراند. با افزایش نرخ مسکن، رهن و اجاره نیز با تاثیر از آن دستخوش تغییر می‌شود.

همچنین، خرید خانه و زمین در کشور ما جزو کالاهای سرمایه‌ای به حساب می‌آید. افراد برای از بین نرفتن سرمایه خود مجبور هستند پول خود را تبدیل به سرمایه کنند که پس از چندی از بین نرود و به ارزش آن افزوده شود.

بازار مسکن از اوایل تابستان سال گذشته در رکود قرار گرفت و قیمت‌ها توسط فروشنده‌ها افزایش یافت، اما خریداری برای آنها وجود نداشت. با نوسان نرخ ارز معامله‌گران بیش از قبل دست نگه داشتند و بازار بیش از گذشته به‌سمت کسادی رفت.

با شروع افزایش نرخ دلار و ورود آن به کانال جدید، زودتر از حد تصور نگرانی برای معامله‌گران مسکن ایجاد شد. بسیاری از معامله‌گران و افرادی که خانه‌های خود را به‌فروش رسانده بودند، پای معامله، حاضر به امضای قرارداد نشدند. در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد درآمد خانوارها صرف هزینه مسکن می‌شود که نوسانات نرخ دلار نگرانی‌هایی برای خریداران و مستاجران ایجاد کرده است. با افزایش نرخ مسکن، نرخ رهن و اجاره هم در راستای آن افزایش می‌یابد که در این صورت نظم بازار از میان می‌رود.

پیش‌بینی می‌شود، رکود در بازار مسکن ادامه داشته باشد؛ انتظار کاهش نرخ خانه را نداریم، اما ممکن است از افزایش شدید آن جلوگیری شود. بسیاری از معامله‌گران و سازندگان مسکن دست به ساخت‌وساز نمی‌زنند و به‌سمت بازارهای موازی رفته‌اند، چرا که در کوتاه‌مدت سود بیشتری برای آنها از این بازار وجود دارد.

۴بازار مسکن، ارز، طلا و بورس بازارهای رقیب هستند که بر یکدیگر به‌صورت بلندمدت و کوتاه‌مدت تاثیر می‌گذارند. در مواردی نیز اثرات بازارها بر یکدیگر فوری است؛ یعنی ممکن است زمانی که سرمایه‌ها به‌سمت دلار می‌رود، رشد نرخ مسکن تا حدودی متوقف شود، اما در نهایت این عقب‌ماندگی با گذشت زمان جبران می‌شود.

روند کاهش نرخ رشد ماهانه نرخ در بازار مسکن شهر تهران که از تیر سال ۱۴۰۱ آغاز شده بود، براساس گزارش‌های رسمی، ادامه پیدا کرد.

انتظار می‌رفت که در این دوره که جهش نام دارد، تورم کاهش یابد یعنی با کاهش تورم و ایجاد ثبات نسبی در نرخ دلار، نرخ مسکن در سطحی متعارف قرار گیرد، اما همچنان در سال جدید با افزایش و نوسان نرخ دلار، شاهد بی‌ثباتی در این بازار پرتلاطم هستیم.

در بازارهای سالم، عرضه و تقاضا به یک صورت است و در تناسب هم قرار می‌گیرد. اگر سیاستی برای کنترل عرضه و تقاضا نباشد، به‌اصطلاح فنر نرخ رها شده است و بازار در سردرگمی قرار می‌گیرد. در حال حاضر این ذهنیت ایجاد شده که تغییرات نرخ ارز ادامه‌دار خواهد بود؛ بنابراین ممکن است تا ۶ ماه آینده برخی سرمایه‌ها از بخش‌های مولد یا سپرده‌های بانکی به بازارهای موازی منتقل شود.

در حال حاضر مهم‌ترین عامل افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن، مربوط به بی‌ثباتی اقتصادی، عدم‌انگیزه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی تحت‌تاثیر این شرایط و نیز تلاطم و سردرگمی دولت در حوزه مسکن و ساختمان است.

امکان تحقق شعار سال برای ساماندهی بازار ملک بررسی شد

زنجیر تورم بر پای تولید مسکن

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

در شرایطی که سال جدید سال مهار تورم و رشد تولید نام‌گذاری شده است، باید به نقش اساسی مسکن در تحقق این شعار توجه ویژه شود؛ زیرا هم‌اکنون مسکن بیشترین سهم در تورم کشور را دارد، به‌نحوی‌که در برخی مناطق شهری، سهم مسکن از سبد هزینه‌های خانوار حتی تا ۷۰ درصد را شامل می‌شود.

در نگاه نخست، این نام‌گذاری بر ۲ مطالبه کلی دلالت دارد و مطالبه مهار تورم به‌عنوان شرط لازم رشد تولید، به‌درستی مقدم بر آن شده است. از اساس در یک شرایط تورمی به‌ویژه تورم‌های بالا، امکان برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی و توسعه بنگاه‌های تولیدی وجود ندارد و سرمایه‌گذاران رغبتی به ورود در عرصه تولید نخواهند داشت. بدیهی است، اگر همزمان بسترها و زمینه‌های جذاب سرمایه‌گذاری که بدون دردسرهای راه‌اندازی کسب‌وکار جدید، بازدهی به‌مراتب بیشتری را ایجاد می‌کنند، در کشور وجود داشته باشد، ناگزیر انحراف سرمایه به بخش‌های غیرمولد، سوداگری و واسطه‌گری را به‌وجود می‌آورد و این انحراف به‌نوبه خود آسیب‌های بیشتری به اقتصاد کشور وارد می‌کند. صمت در این گزارش، تاثیر کنترل تورم بر افزایش تولید مسکن را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

حل مشکل مسکن زمانبر است

نمی‌توان مشکل مسکن را در یک دوره کوتاه‌مدت برطرف کرد و به مدت زمان بیشتری نیاز دارد. بخش مسکن در سایه سیاست‌های ضدتولید و همچنین افزایش نرخ تورم، یکی از گزینه‌های جذاب برای سرمایه‌گذاری به‌ویژه در سال گذشته بوده و این مسئله، مسکن را از کالای مصرفی به‌شدت به کالای سرمایه‌ای تبدیل کرده است. رونق دلالی در این بازار کار را به‌جایی رساند که متوسط نرخ مسکن در سال گذشته در تهران به بالای ۵۵ میلیون تومان در هر متر رسید که این موضوع انتقادات زیادی را در پی داشت. ۴عامل افزایش معاملات، تولید، سرمایه‌گذاری و قیمت، همواره در بخش مسکن در یک راستا بوده و تا زمانی که عرضه و تقاضا به تعادل برسد، همراه خواهند بود. به‌تعادل رسیدن عرضه و تقاضا در یک بازه زمانی مشخص موجب خواهد شد تا دیگر شاهد افزایش نرخ در این بازار نباشیم. رونق اقتصادی موجب بهبود وضعیت مسکن در کشور می‌شود، یکی از مهم‌ترین دلایلی که به‌ویژه در سال گذشته سبب شد تا شاهد افزایش تورم در بخش مسکن باشیم، کمبود تولید بود. این در حالی است که ما سالانه نیاز به ساخت یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسکونی در کشور داشته باشیم و از سوی دیگر، ۵ میلیون کسری در این بخش از سال‌های قبل به جا مانده که این عوامل همگی سبب افزایش نرخ مسکن شده‌اند. نیاز است به‌سمت رونق اقتصادی حرکت کنیم تا دچار رکود تورمی در بخش‌هایی از جمله مسکن نباشیم.

تولید مسکن از معدود راهکارهایی است که می‌تواند علاوه بر افزایش تولید و به‌تبع آن رشد اقتصادی، همزمان زمینه کاهش تورم را نیز فراهم کند، البته به یک شرط مهم که آن هم عرضه گسترده زمین است تا بتوان علاوه بر رساندن سهم هزینه زمین به عدد صفر، زمینه مردمی‌سازی را نیز میسر کرد.

تورم، روند تولید مسکن را کند کرد

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با تاثیر تولید و تورم مسکن بر یکدیگر به صمت توضیح داد: زمانی که تورم اقتصادی بر تمامی موضوعات تاثیر می‌گذارد، انتظار نمی‌رود که بازار مسکن از این موضوع مصون بماند، چرا که بازار ملک به‌عنوان یک بازار اساسی و مهم، طبیعی است که از تورم اقتصادی، فرکانس‌های منفی دریافت کند. اینکه بگوییم تولید مسکن می‌تواند باعث کاهش قیمت‌ها شود، نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت دارد، چرا که سیاست‌هایی که در گذشته برای تولید و کاهش نرخ مسکن مطرح شد، جوابگو نبود و اوضاع را تغییری نداد. در حال حاضر بیشتر از آنکه تولید مسکن بر تورم تاثیر بگذارد، تورم روند تولید مسکن را با مشکل مواجه کرده است. اکنون افزایش نرخ زمین و مصالح ساختمانی از اصلی‌ترین دلایلی هستند که به کاهش تولید مسکن دامن زده و حاشیه سود سازندگان را کاهش داده‌اند.

▣ نسخه‌های تکراری برای حل مشکل مسکن

محمدی افزود: مسکن مهر به‌عنوان یک طرح پیشگام در تولید مسکن معرفی شد و بعدها به‌دلیل سوداگری از حالت مصرفی خارج شد و در کاهش نرخ ملک در تهران بی‌تاثیر ظاهر شد. در حال حاضر بعد از چند سال، دوباره دولت سیزدهم در اقدامی مشابه، قول ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی را به شهروندان داده که بعید است سرنوشتی بهتر از مسکن مهر پیدا کند. از طرف دیگر، سیاست‌گذاری‌های ناکارآمد در حوزه مسکن تنها در حد طرح و شعار باقی ماند و نتوانست کاری از پیش ببرد. برای مثال، طرح اخذ از مالیات از خانه‌های خالی با اینکه کاملا بی‌اثر و ناکارآمد بود، یک نکته مثبت داشت و آن معرفی هزاران واحد خالی، تنها در شهر تهران بود. حال سوالی در اینجا مطرح است که باوجود این تعداد خانه خالی، آیا واقعا مشکل مسکن ما تولید است؟ اگر جواب مثبت است، پس چرا باوجود این تعداد مسکن خالی از سکنه، هنوز بیشتر شهروندان مشکل تامین مسکن مناسب دارند؟ وی در ادامه تصریح کرد: نکته اصلی در نابسامانی بازار مسکن، کاهش قدرت خرید مردم برای خرید خانه است در نتیجه اگر واحدهای نهضت ملی مسکن ساخته شوند، قیمت‌های میلیاردی دارند و ارزان نیستند. در سال‌های اخیر نرخ زمین و خانه به‌قدری بالا رفته که دیگر انبوه‌سازان خصوصی تمایل و رغبتی به ساخت مسکن ندارند و در عمل دولت و وزارت راه و شهرسازی برای ساخت مسکن ارزان تنها مانده است. موضوع دیگری که کمتر موردتوجه قرار می‌گیرد، بحث رفاه شهروندان در کنار ساخت و تولید مسکن است. با نگاهی به واحدهای مسکن مهر درمی‌یابیم که هنوز بعد از گذشت بیش از ۱۵ سال از اجرای این پروژه هنوز مردم درگیر موضوعات پیش‌پاافتاده‌ای مثل حمل‌ونقل و حتی یک فضای سبز ساده هستند، بنابراین ضرورت دارد، دولت با شفاف‌سازی طرح‌های عمرانی خود، به فکر رفاه متقاضیان مسکن در شهرهای جدید باشد و فقط یک سقف را نماد یک خانه ندانند. این کارشناس با بیان اینکه، شرایط ساخت‌وساز در کشور مساعد نیست، تاکید کرد: اندک کارگاه‌های ساختمانی که در این مدت فعال بوده‌اند، با نوسانات اخیر نرخ مصالح ساختمانی از جمله یونولیت و خدمات مرتبط با بخش ساخت‌وساز دچار مشکلاتی شده‌اند و پیداست که وزارت راه و شهرسازی موضوع را چندان جدی نگرفته است.

راهکار کنترل تورم بازار مسکن

جواد خوانساری، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: ریشه مشکلاتی را که بازار مسکن در حال تجربه کردن آن است، باید در تورم افسارگسیخته اقتصادی دنبال کرد. البته این موضوع به‌مرور با نابسامانی در عرضه و تقاضای بازار تشدید شد و بازار مسکن را از حالت مصرفی به‌سمت بازار سرمایه‌ای خارج کرد.

وی افزود: فراز و نشیب‌های بازار ملک در سال‌های اخیر باعث شد تا میزان سرمایه‌گذاری‌های بخش مسکن شیب نزولی به خود بگیرد و خروج سرمایه از این بازار تشدید شود. از سوی دیگر، افزایش روزافزون قیمت‌ها باعث شده تا بخش زیادی از اقشار کم‌درآمد، دیگر توانایی خرید خانه را نداشته باشند؛ همین موضوع نیز انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن را کاهش داده است. از طرفی هم، حجم زیاد تقاضا در بازار ملک باعث ایجاد تورم در بخش اجاره‌بهای مسکن نیز شده ، اما همچنان هیچ اقدام مناسبی برای نجات بازار از بن‌بست انجام نگرفته و متاسفانه این اتفاق مشکلات زیادی را به‌وجود آورده است. تا زمانی که عرضه و تقاضا در بازار مسکن متعادل نباشد، انتظار نمی‌رود که وضعیت بازار ملک در مسیر درستی قرار بگیرد.

▣ نقش موثر تولید در ساماندهی بازار ملک

خوانساری تصریح کرد: اگر برای نابسامانی بازار مسکن عوامل مختلفی را در نظر بگیریم، باز هم تولید و افزایش ساخت مسکن می‌تواند موثر واقع شود، چرا که از انتظارات تورمی می‌کاهد و آهنگ رشد تورم مسکن را کند می‌کند. وی عنوان کرد: اما باید در نظر گرفت، تولید مسکن تنها به این معنی نیست که چند ساختمان بدون توجه به موضوع شهرسازی و امکانات رفاهی ساخته شوند. امروزه در حاشیه تمامی شهرهای بزرگ جهان از جمله نیویورک، پاریس، لندن و... شهرک‌هایی وجود دارند که با بهترین امکانات رفاهی و حمل‌ونقل به کلانشهرها متصل هستند. در سال‌های گذشته، پروژه مسکن مهر در اطراف تهران ساخته شد، اما به‌دلیل اینکه با مترو به تهران متصل نشد و از امکانات زیادی برخوردار نبود، نتوانست موفق عمل کند، از این‌رو با اینکه تولید مسکن افزایش یافت، اما نه‌تنها به کاهش قیمت‌ها کمک نکرد، بلکه مشکلات متعددی را برای ساکنان این شهرها به‌وجود آورد.

▣ مسکن، پیشران اقتصاد کشور

خوانساری افزود: بازار مسکن شرایط خاصی دارد و هیچ‌گاه از دیگر کالاها و بازارها تبعیت نکرده و همواره در بلندمدت از سایر بازارها جلوتر بوده است. مسکن را نمی‌توان بلافاصله تولید یا وارد چرخه بازار کرد، چرا که در این حوزه کسری بسیار بالایی داریم که سال‌به‌سال روی یکدیگر انباشته می‌شود. زمانی که ساخت‌وساز کاهش پیدا می‌کند، روند توسعه کند می‌شود و اقتصاد به سمت رکود می‌رود. زمانی که آمار ساخت‌وساز وضعیت مناسبی داشته باشد، گردش پول در مسیر صعودی قرار می‌گیرد و اقتصاد پررونق می‌شود.

این کارشناس بازار مسکن در پایان گفت: بخش مسکن به‌عنوان پیشران اقتصاد کشورمان است و توسعه در این بخش، منجر به توسعه و رونق بسیاری از صنایع و همچنین رشد اقتصادی می‌شود، بنابراین از این بابت عرضه بیشتر مسکن و اجرای سیاست‌های مالیاتی در راستای کاهش فعالیت‌های سوداگرایانه در این بازار در سال جدید یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر و گامی اساسی برای تحقق شعار امسال خواهد بود.

> نکته اصلی در نابسامانی بازار مسکن، کاهش قدرت خرید مردم در زمینه خانه است

سخن پایانی

بدیهی است که بخش مسکن تابعی از شرایط کلی اقتصاد کلان است؛ عموم پیش‌بینی‌ها برای سال ۱۴۰۲ نیز به‌شرط عدم‌اعمال سیاست‌های اصلاحی، حکایت از تورم فزاینده دارد و چشم‌اندازها از کاهش میزان رشد اقتصادی در امسال در مقایسه با سال ۱۴۰۱، خبر می‌دهند. این در حالی است که سیگنال‌های دریافتی از وضعیت بازار پول نیز نشان‌دهنده افزایش فشارها بر شبکه بانکی و محدودیت‌های جدی‌تر در حوزه وام‌دهی و اعطای تسهیلات بانکی به بخش‌های مختلف اقتصادی است. بنابراین می‌توان با در نظر گرفتن مجموعه شرایط اعلام کرد که در صورت تداوم این شرایط، چشم‌اندازی برای بهبود وضعیت در بخش مسکن در امسال وجود ندارد. از سوی دیگر، هیچ خلاقیت و نوآوری از سوی سیاست‌گذار در این بخش دیده نمی‌شود و اگر سیاستی هم در بخش مسکن اجرایی می‌شود، گذشته از روند کند و پیشرفت نامطلوب اهداف تعریف‌شده، در چارچوب سیاست‌های سنتی و عملا شکست‌خورده قبلی انجام می‌شود؛ بنابراین و در صورت ادامه این شرایط، چندان امیدی به بهبود بازار مسکن وجود ندارد.

در صورت ادامه شرایط فعلی، محتمل‌ترین پیش‌بینی برای بازار مسکن، ادامه روند صعودی قیمت‌ها به‌واسطه فشار هزینه‌ها، افزایش وزن خریدهای غیرمصرفی در ۲ حوزه مسکن لوکس و واحدهای کوچک متراژ مصرفی و در نتیجه افزایش بیشتر قیمت‌ها در این ۲ بخش، خواهد بود. تهدید افزایش نرخ مسکن برای امسال دست‌کم به میزان تورم عمومی، جدی است و در صورت اقدام نکردن فوری برای بهبود شرایط، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد بازار مسکن و ساخت‌وساز نیز با توجیه کمتری نسبت به همیشه برخوردار خواهد شد و در عمل توجیه‌پذیر نیست. این شرایط بازار مسکن ۱۴۰۲ را به‌سمت شرایط رکود تورمی عمیق‌تر از سال‌های اخیر سوق خواهد داد.

اختصاص ۷۰ میلیارد ریال اعتبار برای اجرای طرح‌های زیرساختی پیشنهادی گلستان

۷۰ میلیارد ریال از اعتبار مصوب سفر دولت به گلستان برای اجرای طرح‌های زیرساختی پیشنهادی این شرکت تخصیص یافت.

به گزارش روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی گلستان، رضا شهمرادی مدیرعامل شرکت در خصوص اعتبارات مصوبات سفر ریاست جمهوری به استان گلستان تصریح کرد: این اعتبار تا پایان نیمه نخست امسال برای اجرای طرح‌های مورد نیازازجمله توسعه تصفیه خانه فاضلاب شهرک صنعتی گنبدکاووس و برق‌رسانی به شهرک صنعتی اترک هزینه خواهد شد.

مدیر عامل شرکت شهرکهای صنعتی استان در ادامه اضافه کرد تاکنون ۳۰۰میلیارد ریال از اعتبارات مصوب سفر اسفند سال ۱۴۰۰دولت به گلستان در بخش شرکت شهرک‌های صنعتی جذب شده است.

در سفر استانی دولت به استان گلستان ۷۰۰میلیارد ریال برای توسعه زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی گلستان تصویب شد. رضا شهمرادی در ادامه از بازگشت ۲۱هکتار زمین بلااستفاده سرمایه‌گذاری در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان خبر داد و گفت ۲۱هکتار از زمین‌های واگذارشده به سرمایه‌گذاران در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان به‌دلیل اجرانشدن طرح‌ها پس گرفته و به سرمایه‌گذاران جدید واگذار شد.

این زمین‌ها برای ایجاد ۴۴واحد واگذار شده بود که از سوی سرمایه‌گذاران اقدامی برای ایجاد صنایع مورد نیاز توسعه استان صورت نگرفته بود.

مدیرعامل شرکت شهرکهای صنعتی گلستان در پایان پیگیری جذب اعتبارات مصوب سفر دوره نخست دولت سیزدهم برای تکمیل طرح‌های برق رسانی شهرک اترک و توسعه فاضلاب شهرک صنعتی گنبدکاووس، برگزاری مناقصه انتخاب پیمانکار برای ایجاد خیابان کشی شهرک تخصصی مبلمان عطاآباد آق قلا، تعیین زمین‌های بلااستفاده در اختیار سرمایه‌گذاران، احیای واحدهای راکد و نیمه‌فعال را از مهم‌ترین برنامه‌های سال‌جاری شرکت شهرک‌های صنعتی استان برشمرد.

از خوش‌خبری صمت تا نگرانی معدنی‌ها

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت از رشد مثبت ۲ درصدی در بخش معدن برای پاییز ۱۴۰۱ خبر داده است که می‌تواند خبری خوش برای بخش معدن و به‌دنبال آن، صنایع معدنی کشور باشد. از سویی دیگر، ادامه‌دار شدن این رشد می‌تواند راهی برای تحقق شعار سال باشد، اما در این بین، برخی تصمیمات و خبرهای منتشرشده، فعالان بخش معدن را نگران کرده است؛ نگرانی که می‌تواند علاوه بر جلوگیری از ادامه‌دار شدن این رشد حتی بار دیگر آن را منفی کند. صمت در این گزارش به الزامات تحقق شعار سال از نگاه معدنی‌ها پرداخته است.

عکس: صمت

اقتصاد زنجیره پیوسته‌ای از تولید، واردات، صادرات و خدمات است. اگر تولید موردتوجه قرار بگیرد، اقتصاد رشد می‌کند و به‌دنبال آن، شاهد مهار تورم خواهیم بود

وزیر صمت با تشریح اقدامات انجام‌شده در سال ۱۴۰۱ و برنامه‌های سال جدید بیان کرد: ۳۲۰۰ واحد جدید به بهره‌برداری رسیدند و ۲۲۰۰ واحد هم سرمایه‌گذاری خود را توسعه دادند و خطوط تولید خود را اضافه کردند و ۱۶۰۰ واحد تعطیل هم فعال شدند.سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صمت در برنامه هلال بهار شبکه خبر سیما، مهم‌ترین سند بالادستی برای وزارت صمت را اقتصاد مقاومتی خواند.

وی از رشد مناسب تولید در سال ۱۴۰۱ خبر داد و گفت: رشد بخش صنعت در ۹ ماه نخست سال گذشته، بیش از ۸ درصد و ۲ برابر متوسط رشد اقتصادی کل کشور بود، همچنین رشد بخش صنعت در پاییز سال گذشته هم به ۱۱.۶ درصد رسید که از سال ۱۳۹۶ به بعد بی‌سابقه است. فاطمی‌امین گفت: طبق آمار گمرک، در ۱۱ ماه نخست سال ۱۴۰۱، واردات مواد اولیه یا همان کالاهای واسطه‌ای ۱۴ درصد رشد داشته که نشان‌دهنده رونق تولید است و میزان اشتغال در بخش صنعت در پاییز به رکورد جدید ۸ میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه رسیده است. وزیر صمت برای نوسازی ماشین‌آلات گفت: وزارت صمت، پروژه‌ای برای بازسازی واحدهای صنعتی آماده کرده که یک نمونه آن نوسازی الکتروموتورها است. بیش از ۶۰ درصد مصرف برق صنعت توسط الکتروموتورها انجام می‌شود که تا ۱۰ درصد قابل‌کاهش است که در پروژه جدیدی با وزارت نیرو اجرا خواهد شد.

فاطمی‌امین درباره وضعیت تولیدات معدنی هم عنوان کرد: در تابستان ۱۴۰۰ یعنی زمان تغییر دولت، رشد بخش معدن منفی بود، البته برای چند فصل متوالی رشد این بخش در دولت گذشته منفی شده بود. با اقدامات وزارت صمت در دولت سیزدهم رشد بخش معدن در پاییز ۱۴۰۱ به مثبت ۲ درصد رسید.

وی افزود: در اوایل کار دولت سیزدهم، ۳ هزار معدن بلاتکلیف و فاقد اطلاعات دقیق بود. در این مدت تک‌تک پرونده این معادن بررسی شد، به‌طوری که هم‌اکنون معادن بلاتکلیف به کمتر از ۳۰۰ واحد کاهش یافته و اطلاعات معادن هم به‌طورکامل یکپارچه شده است. با تعیین‌تکلیف معادن، تا پایان سال ۱۴۰۱ تقریبا هیچ حقوق دولتی معوق نداشتیم.

وزیر صمت بااشاره به تغییر رویکرد حکمرانی در وزارت صمت، از پیشرفت حدود ۶۰ درصدی آن خبر داد و افزود: امید فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان هم به آینده افزایش یافته است.

ادامه مسیر با همین فرمان

اما چه دلایلی باعث شد تا بخش معدن که به گفته وزیر صمت در چند فصل، رشد منفی را به ثبت رسانده، در ماه‌های پایانی سال گذشته به رشد مثبت دست پیدا کرده است. بدون‌شک عوامل زیادی در این زمینه موثر هستند که با تقویت آنها می‌توان این رشد را در سال جدید در راستای تحقق شعار سال افزونی بخشید.بهرام شکوری، عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران در گفت‌وگو با صمت بااشاره به دلایل اثرگذار بر مثبت شدن رشد بخش معدن تصریح کرد: بدون شک اگر این رشد قطعی باشد، به‌واسطه افزایش نرخ ارز و امیدی که از آینده ایجاد شده، محقق شده است. امید به احیای برجام، پیوستن به FATF و افزایش تعاملات با دنیا از دلایلی است که امید به آینده را ایجاد کرده و می‌تواند این رشد را ادامه‌دار کند.عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران در ادامه اضافه کرد: با ادامه‌دار شدن این شرایط و افزایش رشد تولید، می‌توان موفق به مهار تورم شد. در واقع، ادامه‌دار شدن این موضوع به تحقق شعار سال منجر می‌شود.

شکوری همچنین افزود: افزایش رشد تولید در بخش معدن باعث می‌شود تا در ادامه مهار تورم محقق شود، در واقع باید در مسیری حرکت کرد که این رشد ادامه‌دار باشد، اما متاسفانه در این بین، انتشار برخی اخبار، نگرانی‌هایی را به‌همراه دارد که نه‌تنها منجر به توقف رشد بخش معدن می‌شود، بلکه می‌تواند بار دیگر منجر به منفی شدن این رشد شود. این فعال بخش معدن تصریح کرد: به‌عنوان مثال، محاسبه قیمت‌های پایه با دلار نیمایی ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان از تصمیم‌هایی است که می‌تواند نگرانی‌هایی را به‌همراه داشته باشد.

شکوری بااشاره به این موضوع اظهار کرد: این تصمیم می‌تواند به‌طور جدی جلوی این رشد را گرفته یا آن را منفی کند. در واقع، فرکانس خوبی برای بخش معدن نیست و می‌تواند فضا را برای ایجاد رانت فراهم کند. از سویی دیگر، این تصمیم دست دولت را برای جبران کسری بودجه از محل فروش ارز آزاد باز می‌گذارد.

وی تصریح کرد: این روش درست نیست که مواد اولیه به نرخ ارز آزاد محاسبه شود، اما ارز حاصل از صادرات با نرخ ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان به سامانه نیما بازگردد.

شکوری تاکید کرد: ما به‌شدت با این موضوع مخالف و معتقد هستیم این موضوع تورم را کاهش نمی‌دهد. اگر دولت اجازه دهد نرخ ارز به‌صورت آزاد محاسبه شود، با افزایش عرضه در درازمدت، صادرات هم بیشتر خواهد شد و همین موضوع نرخ ارز را متعادل می‌کند. در چنین شرایطی، نیاز به کاهش دستوری ارز نیست، اما قرار است این موضوع در بورس و همچنین بازگشت ارز صادراتی با نرخ پایه ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان اجرایی شود، اما تجربه موفقی نیست و نتیجه آن را مشاهده کرده‌ایم.

مهار تورم با حمایت از تولید

مدیرعامل فولاد خوزستان نیز بااشاره به الزامات تحقق شعار سال در حوزه معدن گفت: اقتصاد زنجیره پیوسته‌ای از تولید، واردات، صادرات و خدمات است. اگر تولید موردتوجه قرار بگیرد، اقتصاد رشد می‌کند و به‌دنبال آن شاهد مهار تورم خواهیم بود. به‌گزارش ایراسین، امین ابراهیمی ضمن بیان این مطلب افزود: اقتصاد زنجیره پیوسته‌ای از تولید، واردات، صادرات و خدمات است. اگر تولید موردتوجه قرار بگیرد، اقتصاد رشد می‌کند و به‌دنبال آن، شاهد مهار تورم خواهیم بود. تولید پایدار در ایجاد اشتغال، محرومیت‌زدایی، امنیت اجتماعی و ایجاد بازارهای محلی و کاهش آثار منفی رکود تورمی، نقشی موثر دارد. یکی از مهم‌ترین مولفه‌های رشد اقتصادی، ارزش‌آفرینی و صادرات تولید است.

وی افزود: اشتغال پایدار در کشور نیازمند جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی است. باید سرمایه‌گذاران را تشویق به سرمایه‌گذاری در اقتصاد و تولید ملی کرد. باید فضای کسب و کار و زیرساخت را آماده کرد. یکی از مهم‌ترین منابع تولید برای هر جامعه، کمیت و کیفیت نیروی کار آن است. ابراهیمی بااشاره به سخنان رهبری در آغاز سال نو و تاکید ایشان به حمایت همه‌جانبه از تولید، اظهار کرد: در سال‌های اخیر شعار سال با محوریت تولید، اشتغال، توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان و تقویت اقتصاد از سوی معظم‌له تعیین می‌شود. تاکید ایشان بر کاهش تصدیگری دولت و تشویق بخش خصوصی و نقش‌آفرینی مردم در اقتصاد است. دولت می‌تواند با تسهیل شرایط حضور بخش خصوصی به شکوفایی اقتصادی کمک کند. از طرفی، تدوین دستورالعمل‌های تشویقی، به حضور فعال آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی کلان منجر می‌شود. بدون‌شک افزایش تولید به رشد مستمر می‌انجامد.

حمایت از تولید به شعار محدود نشود

سعید برزگر، کارشناس اقتصاد از بعدی دیگر به الزامات تحقق شعار سال پرداخته و گفته است: بی‌توجهی به فرسودگی خطوط تولید، تجهیزات و ماشین‌آلات مورداستفاده در روند فعالیت صنایع یکی از چالش‌های بزرگی است که روند فعالیت صنایع گوناگون را در کشور تحت‌تاثیر قرار داده است. با این وجود، گاهی مقررات و برخی سیاست‌گذاری‌های دولت مانع بازسازی یا نوسازی خطوط تولید است. این در حالی است که توجه به نوسازی بنگاه‌های اقتصادی از منظر ماشین‌آلات، خطوط تولید و حتی مدیریت و نیروی انسانی ضروری و حتی اجتناب‌ناپذیر است.

برزگر در گفت‌وگو با صمت، فعالیت بنگاه‌های تولیدی با تجهیزات قدیمی یا فرسوده را مانع راهیابی تولیدات داخلی به بازارهای جهانی دانست و گفت: برای تحقق هدف نوسازی خطوط تولید فرسوده باید مقدماتی از سوی دولت و سیاست‌گذاران فراهم و در نخستین گام چالش‌های ورود ماشین‌آلات رفع و همزمان مشکلات تامین ارز نیز رفع شود.

وی بااشاره به وجود موانع متعددی در مسیر نوسازی تجهیزات تولید در کشور گفت: از جمله مهم‌ترین این موانع می‌توان به رانتی بودن وام‌ها و تسهیلات بانکی، ناتوانی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی، بالا بودن نرخ تسهیلات، نبود اولویت‌بندی درست برای پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان یا صنایع، کاهش سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه به‌دلیل محدودیت‌های مالی، ناتوانی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و مواردی از این دست اشاره کرد. در همین حال، در مواردی شاهد ورود ماشین‌آلات و تجهیزات دست‌دوم به کشور هستیم. در حالی که بیشتر این ماشین‌آلات عمر محدودی دارند و همین موضوع نیز فرآیند بازسازی و نوسازی خطوط تولید را با شکست روبه‌رو می‌کند.

این کارشناس اقتصادی افزود: با این وجود، نه‌تنها اقدام عملیاتی برای رفع چالش‌های یادشده اجرایی نمی‌شود، بلکه هر روز سیاستی جدید و ضدتولید مصوب می‌شود. به‌عنوان مثال، سال گذشته شاهد لغو معافیت گمرکی ورود ماشین‌آلات، تجهیزات صنعتی و خطوط تولید بودیم؛ سیاستی که هزینه مضاعفی به عملکرد صنایع تحمیل و همزمان به نوسازی یا بازسازی صنایع وارد کرد. در چنین شرایطی، بسیاری از صنایع، قدرت رقابت در بازار جهانی را از دست خواهند داد و حتی بهره‌وری تولید نیز کاهش خواهد یافت.

این کارشناس اقتصاد در نهایت تاکید کرد: باتوجه به شرایط روز و موارد یادشده، بازنگری و تخصص‌گرایی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی کشور ضروری به‌نظر می‌رسد. در این صورت، بسیاری از مشکلات کشور برطرف خواهد شد و همزمان گامی اساسی در راستای حمایت از تولید داخلی برداشته می‌شود. در غیر این صورت و در شرایطی که حساسیت‌های تولید نادیده انگاشته شود، نه‌تنها عملکرد صنایع به‌شدت آسیب خواهد دید، بلکه تحقق شعار سال نیز با ابهام مواجه می‌شود.

سخن پایانی

آن‌طور که پیداست، نوسانات ارزی به کام معدن خوش آمده است و توانسته رشد در معدن را محقق کند، اما تصمیمات جدید دولت می‌تواند در ادامه، مسیر پیش‌رو برای معدنی‌ها را سخت کند. این درحالی است که برای تحقق شعار سال، بخش معدن، به حمایت‌های بیشتری از سوی دولت نیاز دارد تا بتواند علاوه بر رشد تولید، حجم صادرات خود را افزایش دهد. افزایش صادرات بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند بخشی از نیاز ارزی کشور را تامین کند، اما این اتفاق در سایه تصمیماتی که دولت می‌گیرد، به اندازه‌ای دستخوش تغییر می‌شود که می‌تواند تمایل به صادرات را کاهش دهد. برگشت ارز حاصل از صادرات به نرخ دلار نیمایی ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان، آن هم برای تولیدکنندگانی که مواد اولیه را با نرخ ارز آزاد تهیه می‌کنند و نرخ ارز آزاد هم نوساناتی متمایل به افزایش دارد، می‌تواند تهدیدی برای تولید و صادرات محسوب شود، در حالی که شعار سال بر افزایش تولید و مهار تورم تاکید دارد، اما در همین ابتدای کار، شاهد تصمیماتی تورمی هستیم که به‌نوعی نشان می‌دهند تجربه‌های ناموفق گذشته در حال تکرار هستند.

نظرگاه

موانع توسعه صنعت گوهرسنگ

به گفته رئیس انجمن گوهرسنگ ایران، یکی از چالش‌های صنعت گوهرسنگ، نبود سازکارهای مناسب صادرات در این حوزه است.

به گزارش خبرگزاری صدا وسیما، مسعود کیانی افزود: مشکل صادرات سبب شده تا فعالان صنعت گوهرسنگ نتوانند به‌راحتی جواز کسب دریافت کنند و همچنین در بحث دانش‌بنیان‌ها به‌کندی پیش می‌رویم و در کشورمان گوهرسنگ به‌عنوان کالای لوکس دیده می‌شود که این موضوع سبب شده، نتوانیم اشتغال و کارآفرینی ایجاد کنیم.

کیانی افزود: استخراج گوهرسنگ روش و اصول خاصی دارد و باید تا حد ممکن از روش انفجار استخراج نشود و اگر هم انفجار بود، کنترل شده باشد و از دستگاه‌های واترجت و آبی بیشتر استفاده شود تا سنگ را سالم استخراج کنند.

رئیس انجمن گوهرسنگ ایران افزود: یکی دیگر از چالش‌ها در حوزه گوهرسنگ، نبود امکانات و دسترسی سخت معادن است. زمانی که زمرد را تراش می‌دهند؛ به‌عنوان مثال زمرد افغانستان، کمابیش ۲۰ تا ۲۵ درصد از این سنگ باقی می‌ماند که در حدود ۷۰ درصد از سنگ به علت انفجار، باطله و دورریز و باعث کاهش نرخ آن می‌شود.

وی گفت: استفاده از دستگاه‌ها و تجهیزات به‌روز در تراش بسیار مهم است که سبب حفظ گوهرسنگ می‌شود که وزن آنها از لحاظ جواهری کم نشود.

رئیس انجمن گوهرسنگ ایران بااشاره به بومی‌سازی ساخت دستگاه‌های پیشرفته گفت: چندین شرکت در حال ساخت دستگاه‌های به‌روز و به‌علت کمبود مواد اولیه با مشکل روبه‌رو هستند.

کیانی، آزمایشگاه‌های تشخیص گوهرسنگ را یکی دیگر از چالش‌های این حوزه دانست و گفت: آزمایشگاه گوهرشناسی به تجهیزات به‌روز دنیا نیازمند است که در کشورمان هم تاحدودی بومی‌سازی شده است که روند ما نسبت به روند جهانی به‌کندی پیش می‌رود.

وی همچنین بااشاره به آمارهای موجود درباره میزان اشتغال در این حوزه گفت: در کشور ما هم طبق آمارهای رسمی حدود ۱۸هزار نفر فعال صنفی دارای کد هستند و براساس آمارهای غیررسمی، ۷۰ هزار نفر در زمینه گوهرتراشی، جواهرسازی و تلفیق گوهر و صنایع‌دستی فعالیت می‌کنند، در حالی که در کشور تایلند، طبق آمارهای رسمی ۶ میلیون نفر در این حوزه فعال هستند.

رئیس انجمن گوهرسنگ ایران افزود: طبق آمارهای موجود در کشور هندوستان نیز، ۷۰ میلیون نفر از بحث معدن تا تجارت آن در این حوزه اشتغال دارند.

وی با تاکید بر اینکه صنعت گوهرسنگ با مشکل صادرات و صنفی هم مواجه است، گفت: کسی که می‌خواهد پروانه کسب در این زمینه بگیرد، متاسفانه در فرآیند گرفتن مجوزها به درهای بسته می‌خورد و به‌راحتی نمی‌تواند صادرات انجام دهد.

آگهی مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی وانت پیکان سفید به شماره پلاک ۳۱ ج ۹۹۱ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۱۴۸۸۱۰۹۶۴۴ و به شماره شاسی NAAA۳۶AA۲AG۲۰۶۹۶۶ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری پراید سفید به شماره پلاک ۸۳ ب ۵۱۵ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۲۴۱۸۰۵۱ و به شماره شاسی s۱۴۱۲۲۸۷۷۶۲۵۳۲ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

پیش‌بینی یک پژوهشگر اقتصادی در گفت‌وگو با صمت

امسال شرایط بدتر از پارسال خواهد شد

عکس: آیدا فریدی

یک پژوهشگر اقتصاد می‌گوید: «هنگامی که عوامل اصلی افزایش نرخ تورم بدون هیچ تغییری در اسناد کشور وجود دارند و حتی ابعاد آن افزایش پیدا می‌کند، نباید انتظار داشته باشیم که تا پایان سال نرخ تورم کاهشی شود. وقتی کسری بودجه در قانون امسال حداقل ۵۰۰ هزار میلیارد تومان است که بالاترین رقم در اقتصاد ماست، معلوم نیست چگونه دست‌اندرکاران از کاهش نرخ تورم به زیر ۳۰ درصد صحبت می‌کنند؟»

محمدتقی فیاضی در حالی چنین نگاهی به وضعیت شاخص تورم در سال جاری دارد که در زمینه رشد اقتصادی هم معتقد است تغییر خاصی رخ نخواهد داد و رکود فعلی ادامه خواهد یافت. این پیش‌بینی در تضاد کامل با وعده‌های سیاست‌گذاران اقتصادی دولت رئیسی قرار دارد که از ابتدای امسال از کاهش نرخ تورم به زیر ۳۰ درصد سخن می‌گویند. مشروح گفت‌وگوی صمت با این پژوهشگر اقتصادیرا می‌توانید در ادامه بخوانید.

به‌نظر می‌رسد از ابتدای امسال تمرکز بر کاهش تورم به یکی از اهداف مسئولان کشور تبدیل شده است. کنترل تورم در کشور از چه راهی ممکن خواهد بود؟

برای پاسخ به هر سوال یا معضلی باید ابتدا از مشکل مربوطه شناخت کافی داشت. تورم کشور ما قبل از هر چیز ناشی از کسری بودجه بالای دولت است. این مهم‌ترین عاملی است که منجر به شتاب قیمت‌ها در کشور می‌شود و درباره تورم مسبب اصلی است. در کنار این عامل، اضافه‌برداشت از بانک‌ها قرار دارد و ناترازی بانک‌ها به آن دامن می‌زند. بخش مهمی از مشکلات بانک‌های کشور نیز به فشاری بازمی‌گردد که دولت بر بانک مرکزی و بانک‌های تجاری وارد می‌کند. این فشار چه از طریق تسهیلات تکلیفی و چه استقراض مستقیم و غیرمستقیم، به افزایش تورم می‌انجامد. درباره استقراض هم باید توجه داشته باشیم که این اقدام یکی از راه‌های مرسوم در جبران کسری بودجه است؛ پس برای کاهش استقراض نیز باید کسری بودجه کنترل شود. بر این اساس اگر هدف اصلی کاهش نرخ تورم است، پیش از هر چیز، دولت باید کسری بودجه خود را به‌شکل موثری کاهش دهد. پس تنها زمانی می‌توانیم به کاهش نرخ تورم در کشور امیدوار باشیم که کسری بودجه کاهش یابد و فشار بر بانک‌ها از طریق تسهیلات تکلیفی کمتر شود.

> قابل‌کتمان نیست که اگر ایران در سیاست خارجی خود موضعی‌سازنده داشته باشد و بتواند به‌نحوی مشکلات خود را سروسامان دهد، بخشی از مشکلات حل می‌شود و رفع این مشکل تا حدی بر مشکلات داخلی هم مرهم می‌گذارد

قانون بودجه امسال چنین چشم‌اندازی ارائه می‌کند؟

به هیچ عنوان. در واقع تنها چیزی که این سند نشان می‌دهد تداوم وضعیت تورمی سال گذشته است؛ تازه اگر خوشبینانه نگاه کنیم، وگرنه امکان افزایش تورم و گذر کردن آن از سقف ۵۰ و ۶۰ درصد هم وجود دارد. در همین سند، تصویب شده که حداقل کسری بودجه حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود؛ رقمی که از تمام کسری بودجه‌های تاریخ کشور بیشتر است. همان‌طور که گفته شد دولت اگر واقعا قصد کنترل نرخ تورم را دارد باید کسری بودجه را کاهش دهد، اما در بودجه تصویب شده که این رقم چشمگیر کسری وجود داشته باشد.

حالا اگر دولت پس از تصویب قانون بودجه قصد کاهش تورم را دارد باید پیش از هر چیز مصارف را کاهش دهد تا از این میزان کسری کاسته شود. باید توجه کنیم که کسری بودجه یا از طریق افزایش پایه پولی جبران می‌شود که به‌سرعت اثر تورم‌زایی آن آشکار خواهد شد یا از راه استقراض از بانک‌ها که این اقدام نیز با کمی تاخیر، تورم را بیشتر می‌کند. البته راه دیگری نیز وجود دارد که در دوره تحریم‌ها مورداستفاده قرار می‌گیرد. براساس این راه دولت معادل منابع ارزی وصول‌نشده و بلوکه‌شده در خارج از بانک مرکزی ریال می‌گیرد و بنا را بر این می‌گذارند که پس از رفع مشکل تحریم این منابع ارزی در اختیار بانک مرکزی قرار گیرد، اما چون این منابع در عمل خارج از کشور است و بانک مرکزی امکان هزینه‌کرد آن را ندارد، در عمل منجر به رشد تورم خواهد شد. همچنین دولت باید از سطح تکالیفی که در بودجه برای بانک‌های تجاری و شرکت‌های دولتی خود تعیین کرده، بکاهد. چنانچه این اقدامات به‌صورت جدی و با وسواس در دستور قرار نگیرد، هر گونه امیدی به کاهش تورم مبنای منطقی نخواهد داشت.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در محاسباتی اعلام کرد به ازای هر ۱۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه که از طریق افزایش پایه پولی جبران می‌شود، حدود ۱.۵ تا ۲ درصد بر نرخ تورم افزوده می‌شود. بر این اساس می‌توان گفت فقط از طریق کسری بودجه امسال حدود ۷۵ تا ۱۰۰ درصد بر نرخ تورم افزوده خواهد شد؟

فکر می‌کنم محاسبات جدیدتری صورت بگیرد تا عدد دقیق مشخص شود، اما براساس برآوردهای من، همچنان تحلیل مرکز پژوهش‌ها واقعی است. با این حال بستگی دارد که دولت کسری بودجه خود را از چه طریقی جبران کند. طبیعتا دولت همه کسری خود را با یکی از ابزارهایش جبران نمی‌کند. با این حال اگر از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه پیش‌بینی‌شده برای امسال، تنها ۱۰۰ هزار میلیارد تومان (معادل ۲۰ درصد کل کسری) از طریق افزایش پایه پولی جبران شود، تنها از این راه ۱۵ تا ۲۰ درصد بر نرخ تورم موجود، افزوده خواهد شد. به این ترتیب وقتی می‌بینیم برخی از مسئولان کشور از کاهش قطعی تورم به زیر ۳۰ درصد صحبت می‌کنند، نمی‌توانیم اظهار تعجب نکنیم.

در این مدت بحث‌های فراوانی در زمینه چگونگی رفع مشکلات کشور انجام شده است. فکر می‌کنید احیای برجام تا چه اندازه می‌تواند مشکلات را رفع کند؟

در این باره باید توجه کنیم که مشکلات ما دو سطح دارند؛ یک سطح داخلی و یک سطح خارجی و دیپلماتیک. این دو سطح سبب ایجاد محدودیت‌هایی در سیاست‌گذاری شده است. قابل‌کتمان نیست که اگر ایران در سیاست خارجی خود موضعی سازنده داشته باشد و بتواند به‌نحوی مشکلات خود را سروسامان دهد، بخشی از مشکلات حل می‌شود و رفع این مشکل تا حدی بر مشکلات داخلی هم مرهم می‌گذارد. البته نباید این نکته را نیز نادیده بگیریم که حتی اگر توافقی عالی هم بسته شود، اثرات آن دائمی نخواهد بود، اما برای چند سال می‌تواند شرایط اقتصادی را بهبود بخشد و فرصت تنفسی ایجاد کند تا سیاست‌گذاران با دستی بازتر اقدامات خود را انجام دهند. در عین حال فضای داخلی نیز مناسب نیست. علاوه بر اعتراضات و نارضایتی بخش مهمی از مردم، فروش اندک نفت یا بازنگشتن درآمد حاصل از آن به ایران، مشکلات را در داخل کشور هم تشدید کرده است. همچنین انتظارات تورمی هنوز بالاست و عملکرد مدیران فعلی کشور نیز به هیچ وجه مناسب نبوده و نیست.

> مشکلات ما دو سطح دارند؛ یک سطح داخلی و یک سطح خارجی و دیپلماتیک. این دو سطح سبب ایجاد محدودیت در سیاست‌گذاری شده‌اند

درباره عملکرد برخی مدیران ارشد اقتصاد، برخی صاحبنظران به دولت انتقادات زیادی دارند. تغییر مدیران ناکارآمد یا انتصاب مدیران توانا چه اندازه می‌تواند در رفع مشکلات تاثیرگذار باشد؟

این واقعیت را نباید نادیده بگیریم که ماهیت یک وضعیت را تغییر کارگزاران به‌شکل کیفی تغییر نخواهد داد. در واقع وقتی در وضعیت تحریمی قرار داریم، هیچ مدیری، ولو تواناترین مدیران تاریخ بشر هم نمی‌توانند راه‌هایی پیدا کنند که شرایط اقتصاد مانند شرایط عادی باشد. به همین دلیل نباید فکر کرد که با تغییر چند وزیر و مدیر سازمان‌های ارشد، ناگهان رونقی چشمگیر در کشور رخ خواهد داد، اما حتما مدیران توانا بهتر از افراد ناکارآمد می‌توانند وضعیت را ثبات بخشند و از رشد مشکلات جلوگیری کنند. به همین دلیل وقتی به کارنامه دولت اصلاحات یا دولت اول روحانی نگاه می‌کنیم، درمی‌یابیم که با هر نقدی، در این دوران شرایط اداره اقتصاد کشور بهتر از دیگر دوران بود. این امر از انتخاب مدیران بهتر ناشی می‌شود. نمی‌توانیم کتمان کنیم که تا امروز دولت سیزدهم از مدیران باتجربه یا متخصص آن‌طور که باید استفاده نکرده، به‌طوری که برخی معتقدند در وزارت اقتصاد، بانک مرکزی یا سازمان برنامه این وضعیت مشهود است. مثلا آقای میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه فردی باتجربه است اما حوزه تخصص او با سمت فعلی که دارد هیچ تناسبی ندارد، به همین دلیل او باوجود تجربه‌ای که دارد حتی در تهیه یک لایحه بودجه نتوانسته کاری متفاوت ارائه دهد و ما نیز چیزی از اقدامات ویژه او ندیدیم؛ بنابراین عده‌ای از مدیرانی که امروز در مقام سیاست‌گذاران کشور عمل می‌کنند، در سطح وزیر یا مدیران سازمان‌های ارشد کشور نیستند. برخی از آنها کار نابلدانی هستند که نه‌تنها نتوانسته‌اند شرایط را بهتر از گذشته کنند، بلکه بر میزان مشکلات افزوده و وضعیت را دشوارتر کرده‌اند. در واقع دولتی که با شعار تکرقمی کردن نرخ تورم روی کار آمده نه‌تنها در نیمی از عمر خود توفیقی نداشته، بلکه حتی نرخ تورم را به‌مراتب بیش از گذشته کرده و به‌تعبیری به‌جای رفع مشکل آن را بغرنج‌تر و پیچیده‌تر هم کرده است.

به‌عنوان یک کارشناس اقتصاد با فرض ثابت ماندن مدیران و مشکلات فعلی، چقدر به کاهش نرخ تورم در سال جاری باور دارید؟

واقعیت این است که من اصلا چنین انتظاری ندارم و فکر نمی‌کنم تورم کاهش یابد، بلکه حتی فکر می‌کنم تورم روند فزاینده‌ای به خود خواهد گرفت و احتمالا دوباره با رکوردشکنی‌های جدید در این شاخص مواجه شویم. مشکل نبود تخصص و ضعف عملکرد برخی مدیران کشور مانعی بزرگ در مقابل ایجاد اصلاحاتی ولو کوچک برای کاهش نرخ تورم است. ضمن اینکه ما تجربه دوساله مدیریتی و اجرایی دولت سیزدهم را داریم که همان‌طور که گفتم نه‌تنها در کنترل تورم موفقیتی کسب نکرد، بلکه عملکرد نامطلوب‌تری داشت. حال این مدیران انگیزه کافی ندارند یا هر چیز دیگر، موضوع نیست؛ موضوع این است که وعده‌هایی بزرگ چون تک‌رقمی کردن نرخ تورم که در ابتدای کار رئیسی بیان شد نه‌تنها تاکنون ممکن نشده، بلکه امروز دیگر شعار می‌دهند که تورم به زیر ۳۰ درصد خواهد رفت. پس دلیلی وجود ندارد که بخواهیم به وعده جدید هم اعتماد کنیم. هنگامی که در قانون بودجه هیچ تغییری در بخش مصارف و منابع ایجاد نشده و همچنان تنها شعار کنترل کسری بودجه داده می‌شود و در عمل هر سال بر میزان آن اضافه می‌شود، کاهش نرخ تورم آرزویی شیرین است. در هر حال بارها ثابت شده که شعار دادن بدون در دستور کار قرار دادن اقدام و عمل درست، بی‌فایده است و بهترین سند عملی هم لایحه بودجه است. به‌هرحال من هنوز چیزی مبنی بر اراده جدی و واقعی در دولتمردان برای کاهش نرخ تورم نمی‌بینم و روال امور چون گذشته با قوت ادامه دارد. وقتی همه چیز روی ریل پیشین است، طبیعتا شاخص تورم هم در مسیر پیشین خود ادامه خواهد داد. پس من امروز آرزو می‌کنم که نرخ تورم امسال از مرز ۶۰ درصد عبور نکند.

در زمینه رشد اقتصاد چشم‌انداز امسال را چطور ارزیابی می‌کنید؟

موتور رشد اقتصاد ایران سرمایه‌گذاری است. سرمایه و نیروی کار دو عامل اصلی رشد تولید در همه اقتصادهای امروز جهان هستند. در سه چهار سال اخیر ما با بحرانی جدید مواجه شده‌ایم که آن منفی شدن خالص سرمایه‌گذاری در کشور است. به‌بیانی سرمایه‌گذاری نه‌تنها رشد نکرده، بلکه کاهش پیدا کرده و این روند متاسفانه هنوز هم ادامه دارد. پس من چشم‌انداز سرمایه‌گذاری در امسال را هم چندان روشن نمی‌بینم. از سوی دیگر صادرات نفت منابع موردنیاز کشور را تامین نمی‌کند و کسری بودجه نیز سال به سال در حال رشد است؛ بنابراین منابعی که بتوانیم برای تجهیز یا بارآوری اقتصاد مورداستفاده قرار دهیم وجود ندارد. بر همین اساس من فکر می‌کنم در کنار افزایش نرخ تورم باید انتظار داشته باشیم که رکود فعلی نیز ادامه پیدا کند. وقتی چیزی تغییر نکرده، در بهترین حالت وضعیت فعلی ادامه پیدا می‌کند.

اتفاقی چون احیای برجام تا چه اندازه می‌تواند در سال جاری به دگرگون کردن فضا منجر شود؟

احیای برجام برای دو سه سال شوک مثبتی به اقتصاد وارد خواهد کرد که به تغییر وضعیت منجر خواهد شد. اگر این اتفاق بیفتد در همان گام نخست از انتظارات تورمی کاسته خواهد شد و در ۲ سال اول رشد اقتصادی به‌طور میانگین به ۶ تا ۷ درصد در سال خواهد رسید. به هر حال در سال‌های اول یک رشد چشمگیر رخ خواهد داد که پس از مدتی اثرات این شوک مثبت هم تخلیه خواهد شد و باید دست به اصلاحات اساسی زد.

گزارش خبری

چرا دانش‌بنیان‌ها نتوانستند در مهار تورم اثرگذار باشند؟

قول تو مرا کشت

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

باتوجه به شعار سال، مهار تورم و رشد تولید ۲ مقوله‌ای هستند که به رسم هر سال بعد از نام‌گذاری، دستگاه‌های اجرایی باید روی آن متمرکز شوند، عموما تورم‌زدایی باید با کاهش عمومی نرخ کالاها و خدمات همراه با رشد اشتغال و رونق بازار همراه شود. حال باتوجه به شرایط فعلی کشور در اقتصاد و رشد افسارگسیخته قیمت‌ها در چند سال اخیر، چقدر می‌توان در بازه زمانی یک‌ساله به چنین اهداف رویایی دست یافت؟ که خود جای بحث دارد. برخی کارشناسان معتقدند، مهار تورم و رشد تولید در گروی توسعه محصولات دانش‌بنیان است. در واقع، محصولات دانش‌بنیان به‌دلیل برخورداری از فناوری‌های پیشرفته از ارزش‌افزوده بالاتری نسبت به محصولات سایر کسب‌وکارهای سنتی و متعارف بهره‌مند هستند، بنابراین اگر بگوییم شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از موتورهای رشد پایدار اقتصادی کشور به‌حساب می‌آیند، پربیراه نگفته‌ایم. اینکه آیا سرمایه‌گذاری در رشد تولید و مهار تورم اثر دارد یا خیر، بحثی است که در گزارش امروز پیگیری کردیم؛ اما معضل در کشور ما آنجایی خود را نشان می‌دهد که نهادهای متولی تامین مالی دانش‌بنیان‌ها، با وعده‌ها و قول‌های عمل‌نشده در زمینه ارائه تسهیلات مالی منجر به فروپاشی شرکت‌هایی می‌شوند که توان مالی و ریسک‌پذیری بالایی ندارند.

باتوجه به شعار سال، صمت در این گزارش به اهمیت بودجه‌ریزی و سرمایه‌گذاری روی شرکت‌های دانش‌بنیان در رشد تولید و مهار تورم پرداخته‌است.

اگر تا ۳ سال پیش با ۲۰۰ میلیون تومان امکان توسعه یک شرکت تازه‌تاسیس دانش‌بنیان فراهم بود، امروز با ۲ میلیارد تومان هم نمی‌شود، به سوی تولید و رشد و توسعه یک پارادوکس

روایتی از یک پارادوکس

امیرحسین برنایی، فعال در زمینه تجاری‌سازی تولیدات دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت گفت: مهار تورم یک روند است که باید در بستر زمان‌بندی چندساله اتفاق بیفتد و به نتیجه برسد، چرا که مولفه‌های اثرگذار بر تورم یک زنجیره به هم متصل در اقتصاد است. برای مثال، سیاست خارجی کشور یکی از حلقه‌های مهم این زنجیره به‌حساب می‌آید که متاسفانه مورد اغفال عمدی قرار گرفته و واقعیتی غیرقابل انکار است. به‌عبارت روشن‌تر، اگر روابط خوبی با قدرت‌های اقتصادی دنیا نداشته باشیم، روند تولید کند می‌شود و در مقابل، اگر سیاست خارجی شرایط منطقی‌تری را رقم بزند، می‌تواند در مسیر مهار تورم کمک کند.

وی درباره تاثیر افزایش بودجه در اکوسیستم دانش‌بنیان بر مهار تورم گفت: بودجه‌ریزی بیشتر به بهانه کنترل تورم هم خود یک پارادوکس است، چرا که منجر به افزایش نقدینگی می‌شود و همین تورم را بیشتر می‌کند. اگر نقدینگی در مسیر رشد تولید قرار گیرد، می‌توان نسبت به تاثیر مفید آن خوش‌بین بود. اما نمی‌توان گفت که آیا تورم را مهار می‌کند یا خیر؟ چرا که مهار تورم نیازمند چند پارامتر مهم دیگر است که از اساس در بازه زمانی ۱۲ماهه امکان‌پذیر نیست.

برنایی افزود: البته کمبود اعتبارات مالی، تنها معضل اصلی در توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان نیست. به‌طورقطع، بودجه‌ریزی بیشتر به‌ویژه با هدف سرمایه‌گذاری، می‌تواند کمک‌کننده و توسعه‌بخش باشد؛ اما باید در نظر بگیریم که آیا رشد اعتبارات تناسب کافی با تورم را دارد یا خیر؟ هرچند شعار امسال مهار تورم است، اما معضلات اقتصادی تنها به کمک شعار اصلاح نمی‌شوند و نیازمند یک برنامه بلندمدت برای رفع آنها هستیم.

برنایی گفت: از آنجایی که دانش‌بنیان‌های تازه‌تاسیس برمبنای دانش و فناوری روز فعالیت می‌کنند، معمولا تمرکزشان بر تولید باکیفیت است تا فروش بالا. شاید تزریق زیاد سرمایه به این شرکت‌ها در هر قالبی آنها را معتاد به دریافت سرمایه کند که در نهایت آنها راه فروش در بازار را پیدا نکنند. بنابراین ارائه وام و تسهیلات مالی به یک تعادل و توزیع استاندارد نیاز دارد. به اعتقاد من، خوب است بخشی از سرمایه به صندوق‌های پژوهش استانی اختصاص داده شود؛ ناگفته نماند که تا حدی این اتفاق افتاده، اما متاسفانه سنگ‌اندازی‌های بروکراتیک زیاد است و افراد برای دریافت وام و تسهیلات به‌شدت درگیر روندهای سخت کاغذبازی می‌شوند که در نهایت همه‌چیز دوباره به تهران می‌رسد و باید مدیران پایتخت‌نشین تاییدیه بدهند.

وی تاکید کرد: متاسفانه نرخ سنگین تورم، کمر دانش‌بنیان‌های کوچک و تازه‌تاسیس را می‌شکند. اگر تا ۳ سال پیش با ۲۰۰میلیون تومان امکان توسعه یک شرکت تازه‌تاسیس دانش‌بنیان فراهم بود، امروز با ۲ میلیارد تومان هم نمی‌شود، به سوی تولید و رشد و توسعه رفت. به هر حال، منابع مالی که در نظر گرفته می‌شود، باید متناسب با نیاز شرکت‌ها باشد و فقط به قول‌های عمل‌نشده منتهی نشود. در کل، دانش‌بنیان‌های زیادی وجود دارند که به‌دلیل قول‌های عمل‌نشده مدیران بالادستی در نهادهای تامین سرمایه نظیر صندوق نوآوری و شکوفایی متحمل آسیب‌های جدی و منهدم‌کننده‌ای شده‌اند. در واقع، وقتی مدیر یا مسئول در نهادی قول تامین اعتبار به دانش‌بنیان‌ها را می‌دهد، باید تحت هر شرایطی به قول خود عمل کند، نه آنکه تنها به گفتن واژه متاسفم بسنده کند و دست صاحبان دانش‌بنیان‌های نوپا را در هنگام دریافت تسهیلات مالی در حنا بگذارد.

دل به وعده خوش نباید کرد

وی با اشاره به افزایش بودجه صندوق نوآوری و شکوفایی که چندی پیش وعده آن از سوی رئیس جمهوری داده شده، گفت: این نگرانی وجود دارد که ممکن است ارائه این تسهیلات تنها قول و وعده باشد. این قول‌ها و وعده‌های پوچ، شرکت‌ها و کارخانه‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان را می‌کشد و از پای درمی‌آورد، چرا که توان ریسک‌پذیری و مالی پایینی دارند. پیش‌تر هم گفته شد که در نگاه نخست، افزایش توان مالی صندوق نوآوری و شکوفایی در جریان بودجه‌ریزی، اتفاق مثبت و کارسازی است، چرا که در نهایت به تامین بیشتر منابع مالی شرکت‌های دانش‌بنیان می‌انجامد، اما باید با نگاهی عمیق‌تر دید آیا صندوق نوآوری و شکوفایی به‌عنوان یک سازمان بروکراتیک کشور، توان کافی در تامین سرمایه به‌گونه‌ای که نقش تسهیلگری خود را حفظ کند، دارد یا خیر؟

برنایی گفت: تجربه نشان داده است که دانش‌بنیان‌ها در مسیر تامین مالی نیازهای خود، همیشه درگیر بروکراسی دست‌وپاگیر بودند و هستند. علاوه بر آن، نقدی هم بر برخوردها و نوع نگاه اداری این نهاد وارد است، در برخی موارد از بالا به پایین به دانش‌بنیان‌ها در روند دریافت وام و تسهیلات نگاه می‌شود، گویا در جریان ارائه تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان لطف بزرگی رخ می‌دهد، در حالی که وظیفه نهادی نظیر صندوق نوآوری و شکوفایی کمک مالی به این اکوسیستم است.

این فعال دانش‌بنیان افزود: اگر صندوق خواهان توسعه اکوسیستم دانش‌بنیانی است، باید تغییری در ساختار بروکراتیک و سنجش و ارزیابی خود انجام دهد. شرکت‌های دانش‌بنیان در کنار فعالیت اقتصادی خود، خواهان رشد و توسعه اقتصاد در مقیاس وسیع هم هستند.

فعالیت آنها برآمده از دانش و فنی است که توانسته است با نبوغ انسانی ارزش‌افزوده ایجاد کند، بنابراین به‌قدری ارزنده هستند که صندوق نوآوری و شکوفایی و هر نهاد تامین مالی به جای نگاه از بالا به پایین، درصدد رفع موانع بروکراتیک و کاغذبازی برآیند. آنها هرچقدر هم که خرد و کوچک باشند، در راستای رفع مشکلی تاسیس شده‌اند. هرچه این گونه فعالیت‌ها باشد، بهتر از دلالانی است که فعالیت‌شان به ضرر اقتصاد کشور تمام می‌شود. همواره نگاه بالا به پایین به واحدهای تولیدی از سوی نهادهایی نظیر تامین اجتماعی و ... وجود دارد؛ بنابراین شایسته نیست که نهادی درون این اکوسیستم چنین نظری به دانش‌بنیان‌ها داشته باشد.

تخصیص سرمایه دل را می‌لرزاند

وی افزود: در نهایت، ساختار بروکراتیک صندوق نوآوری و شکوفایی باید شکل دیگری به خود بگیرد و از طرفی هم، شرکت‌های دانش‌بنیان براساس دانش فنی خود اعتبارسنجی شوند تا منابع در کانال واقعی خود قرار بگیرد و استقلال عمل بیشتری به صندوق‌های پژوهش و فناوری استان‌ها در کنار نظارت دقیق داده شود، تا در مجموع اتفاقات خوبی بیفتد. در غیر این صورت، افزایش تخصیص سرمایه و بودجه بیش از آنکه دل را قرص کند، آن را می‌لرزاند.

به گفته وی، در کل باید دید، آیا معضل اصلی در اکوسیستم دانش‌بنیان کمبود بودجه است یا ساختار معیوب تامین سرمایه؟ اگر به این سوال پاسخ داده نشود، همان داستان همیشگی بدهکار شدن دانش‌بنیان‌ها و عدم‌رشد و توسعه آنها روایت می‌شود.

روند ارزیابی‌ها تغییر کند

برنایی ضمن انتقاد از سیستم ارزیابی دانش‌بنیان‌ها در نهادهای تامین مالی افزود: سیستم ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان در نهادهای تامین مالی نظیر صندوق نوآوری و شکوفایی حاکی از یک نگرش کلی است که معمولا براساس دارایی‌های مشهود است. متاسفانه تاکنون هیچ‌گاه ندیدیم که دانش‌بنیان‌ها را در نهادهای تامین مالی براساس دارایی‌های نامشهود و ارزش فناوری، ارزیابی کنند. وقتی هنوز نگرش به دارایی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان براساس وثیقه‌های ملکی نه دستاوردهای فناوری است، چگونه می‌توان صحبت از افزایش تولید به‌واسطه سرمایه‌گذاری کرد؟

وی گفت: نگاهی که در سیستم نوآوری و شکوفایی وجود دارد، فرآیندی متفاوت از نهادهای تامین مالی دیگر در کشور نیست و در هیچ بخش این سیستم، اعتبارسنجی براساس توانمندی‌های فنی و دانشی افراد انجام نمی‌گیرد. در واقع، همیشه داشته‌های مالی و ملکی شرکت‌ها مبنای تخصیص اعتبار قرار می‌گیرد، در حالی که صندوق باید در مسیر رفع مشکلات مالی دانش‌بنیان‌ها به‌ویژه آنها که تازه‌تاسیس هستند، فعالیت کند.

به گفته برنایی، ساختار صندوق نوآوری و شکوفایی در اعطای وام و تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها فرقی با نهاد دیگری نظیر بانک ندارد؛ چرا که معمولا شرکت‌هایی با توانمندی بالای مالی، توانایی دریافت وام دارند؛ اما به‌دلیل اینکه اعتبارسنجی دقیقی از دانش و فناوری وجود ندارد، شرکت‌هایی که توان پایین مالی دارند، معمولا محروم از تسهیلات می‌شوند.

نرخ سنگین تورم، کمر دانش‌بنیان‌های کوچک و تازه‌تاسیس را می‌شکند

جای خالی مدیریت کلان در اکوسیستم نوآوری

در ادامه جواد شیخی، رئیس یک شرکت دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت گفت: اصولا نام‌گذاری سال‌ها، تاثیری در مولفه‌های مربوطه ایجاد نمی‌کند؛ سال گذشته که عنوان دانش‌بنیان را داشت، تفاوتی با سال‌های گذشته در روند توسعه و رفع موانع مشاهده نشد. اما اینکه چگونه دانش‌بنیان‌ها می‌توانند تحول ایجاد کنند، باید با دید صنعتی و مدیریت کلان به آنها نگاه کرد، نه آنکه از آنها به‌عنوان یک گروه کوچک دانشگاهی یاد شود.

وی گفت: در بدنه معاونت علمی، افرادی مدیریت می‌کنند که تحصیلکرده‌های سطح بالا هستند و در زمره مدیران کلان صنعتی نیستند، به همین دلیل وقتی برای ارزیابی شرکت‌ها وارد عمل می‌شوند، نگاه‌شان ارتقای فنی و نرم‌افزاری است و اصلا نگاهی به بازده شرکت‌ها در چرخه اقتصاد و صنعت ندارند، بنابراین اگر همچنان مدیران بالادستی دیدگاه آکادمیکی به دانش‌بنیان‌ها داشته باشند، نمی‌توان توقعی از این اکوسیستم در راستای مهار تورم و رشد تولید داشت.

وی ادامه داد: وقتی شرکتی دانش‌بنیان می‌شود و در رده‌بندی هم نوع یک به آن تعلق می‌گیرد، از این به بعد باید برای رفع مشکلات صنعت و جامعه تلاش کند، نه آنکه تنها به ارتقای دستاورد بپردازد. هنوز ناظران فنی، نگرش توسعه اقتصادی و صنعتی به دانش‌بنیان‌ها ندارند. گفتنی است، دانش‌بنیان‌های تحول‌آفرین توانایی مهار تورم را دارند، اما متاسفانه معاونت علمی، شاخصی در این زمینه در نظر نگرفته و اصلا فعالیت زیاد در صنعت و اقتصاد برای معاونت علمی تعریف نشده است.

شیخی گفت: برای مهار تورم و رشد تولید نیازمند دید صنعتی و سرمایه‌گذاری بزرگی هستیم که در سیستم معاونت علمی، چنین نگرشی وجود ندارد. وقتی دانش‌بنیانی بتواند شکاف و نیازی را رفع کند، در نهایت اعتماد صاحبان صنایع بزرگ نیز جلب می‌شود و اگر بتوانند خلایی را پر کند، جای خود را رد صنعت پیدا می‌کند. در کل، اگر دانش‌بنیان تعریف دقیقی از دانش‌بنیان بودن را ارائه بدهد، اعتماد صنایع بزرگ جلب می‌شود.

وی ضمن تشریح این موضوع که در ۲ دهه اخیر توانستند خلایی را در صنعت خودروسازی پر کنند، اما چنین روندی در نهادهای مربوطه از جمله معاونت علمی تعریف نشده است، گفت: بیش از ۵۰ قطعه موتور خودرو در سال گذشته داخلی‌سازی کردیم، اما وقتی برای نخستین‌بار از طرف معاونت علمی در جریان بازنگری و تجدیدارزیابی قرار گرفتیم، نوع ۲ شدیم، چرا که ارتقای فناوری نداشتیم و به‌جای آن دستاوردهای صنعتی خود را افزایش دادیم.

سخن پایانی

بشر در دنیای امروز در کنار تحولات فناورانه که خود را در سبک زندگی و اعمال روزمره نشان داده، شاهد تغییرات عمیق در اقتصاد کشورها هم بوده است. پیش‌بینی می‌شود در دهه آینده ماهیت تولید، تجارت، اشتغال و کار بسیار متفاوت با آنچه امروز وجود دارد، خواهد بود. عطیه گرجی‌زاده در پژوهشی با عنوان «نقش اقتصاد دانش‌بنیان در کنترل تورم» آورده است؛ سرمایه‌گذاری در زمینه گسترش دانش اثر مثبتی بر بهره‌وری دارد و اقتصاد دانش‌بنیان می‌تواند منجر به بهبود بهره‌وری شود، این فرآیند تاثیر جدی بر تورم می‌گذارد. بنابراین یکی از موارد بحث‌برانگیز که امروزه در کشورهای جهان از جمله ایران مطرح است، بحث اقتصاد دانش‌بنیان است. اقتصاد دانش‌بنیان در تقسیم‌بندی‌های انجام‌گرفته توسط بانک جهانی ۴ شاخص دارد؛ آموزش و توسعه منابع انسانی، زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، رژیم‌های اقتصادی و نهادی مناسب و سیستم ابداعات و نوآوری.

طرفداران اقتصاد نوین ادعا می‌کنند ما وارد عصری شده‌ایم که تولید بالا، بیکاری کم و تورم نیز پایین خواهد بود، زیرا شوک‌های مفید تکنولوژی و دانش، باعث بهبود بهره‌وری و نیز کاهش هزینه‌ها در سمت عرضه خواهد شد. در یک اقتصاد مبتنی بر دانش، گسترش دانش و مهارت‌ها به نوآوری منجر می‌شود که این خود، سبب افزایش بهره‌وری، افزایش درآمدها و کاهش تورم و بیکاری خواهد شد.

رقابت از شدت تورم می‌کاهد

وقتی صحبت از دانش‌بنیان‌ها می‌شود، به این معنا است که چند نخبه در مجموعه‌ای کوچک خواهان تبدیل علم به ثروت هستند. بنا به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، رکن مهم پیشگیری از رشد تورم در اقتصاد ساخت سدی برای جلوگیری از خروج ارز کشور به‌واسطه توان دانش‌بنیان‌ها است.

سیدسعید منجم‌زاده، معاون مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت اقتصاد دانش‌بنیان بر کنترل تورم گفت: ابتدا باید از منظر تاثیر اقتصاد دانش‌بنیان بر کنترل تورم به این موضوع نگاه کرد. رویکرد نخست مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان و تورم است و رویکرد بعدی به ارتباط میان شرکت‌های دانش‌بنیان و تورم اشاره دارد. در کل، وقتی از اقتصاد دانش‌بنیان حرف می‌زنیم، باید مفهومی کلان‌تر از شرکت‌های دانش‌بنیان را مدنظر قرار بدهیم. وی افزود: وقتی شرکت‌های دانش‌بنیان فعالیت گسترده در تولید دارند، به‌همان میزان نقش مهمی هم در اقتصاد ایفا می‌کنند، به‌نوعی اجزای مختلف آن در راستای نوآوری حرکت می‌کنند. برای مثال، سازمان‌ها و نهادهایی که فعالیت‌شان در اقتصاد از اهمیت بالایی برخوردار است، باید مبتنی بر رویه‌ها و زیرساخت‌های هوشمند و مبتنی بر داده‌های علمی فعالیت کنند، به‌عبارت روشن‌تر، اگر اقتصاد دانش‌بنیان را مدنظر داشته باشیم، باید شرایطی را به‌وجود بیاوریم تا نهادها و سازمان‌ها به‌سمت اقتصاد مبتنی بر دانش حرکت کنند.

دست سودجوهای اقتصادی کوتاه شود

منجم‌زاده گفت: درباره رویکرد اول و استقرار اقتصاد دانش‌بنیان در کشور و در تورم، این گونه به‌نظر می‌رسد که اگر رویکرد اقتصاد کشور مبتنی بر دانش باشد، از فعالیت‌های سودجویانه در اقتصاد جلوگیری و مزیت واقعی در حوزه تولیدات دانش‌بنیان تولید می‌شود و در میان‌مدت این مسئله منجر به کاهش تورم از ناحیه فعالیت‌های سودجویانه خواهد شد. وی با اشاره به رویکرد دوم تشریح کرد: درباره رویکرد دوم باید گفت، اثرگذاری شرکت‌های دانش‌بنیان به دلایل مختلف می‌تواند در کاهش تورم اثر بگذارد. اگر فعالیت این شرکت‌ها گسترش پیدا کند و فعالیت آنها فراگیر شود، منجر به ایجاد و گسترش رقابت می‌شود که به‌طور معمول می‌تواند به کاهش و کنترل تورم کمک کند. از طرف دیگر، شرکت‌های دانش‌بنیان با تولید محصولاتی که به‌طورعمده در خارج از کشور تامین می‌شود، می‌توانند به کاهش ارزبری در اقتصاد کشور کمک و فشارهای تورمی ناشی از تاثیرات خروج ارز در اقتصاد کشور را کنترل کنند. نکته دیگر این است که به‌طور معمول شرکت‌های دانش‌بنیان چون از فناوری‌های روز استفاده می‌کنند، می‌توانند به افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های تولید در صنایع سنتی، کمک شایان کنند.

گذشته روشن دولت و مجلس

این فعال در اکوسیستم دانش‌بنیان گفت: واقعیت این است که در یک دهه گذشته نسبت به تمام ادوار پیشین در اقتصاد دانش‌بنیان شاهد پیشرفت‌های چشمگیری بوده‌ایم. در واقع، از ابتدای دهه ۹۰ تا به امروز شرکت‌های دانش‌بنیان بارها مورد توجه دولت‌ها و مجلس بوده‌اند و زیرساخت‌های لازم چه فیزیکی و چه تجهیزاتی و چه زیرساخت‌های قانونی برای فعالیت این شرکت‌ها شکل و زیر چتر حمایتی دولت قرار گرفته‌اند، بنابراین در شرایط فعلی بستر برای جهش دانش‌بنیان فراهم است.

مهار تورم؛ رویایی دور از واقعیت

در ادامه محمدرضا خواجه، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در حوزه تولید روغن‌های پیستونی و هیدرولیک هوایی در گفت‌وگو با صمت گفت: اگر منظورمان از تولید به‌واسطه دانش‌بنیان‌ها همان تولیدی است که کشور را می‌تواند از بحران‌های اقتصادی برهاند، راهی جز ایجاد زیرساخت‌ها برای تامین سرمایه و مواد اولیه نیست. گفتنی است، ۹۰ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان نخبگانی هستند که توان مالی بالایی برای راه‌اندازی چرخه تولید ندارند و در کشوری زندگی می‌کنند که ثروتمندان آن دغدغه‌ای برای تولید، دانش و اشتغالزایی هم ندارند. از طرفی هم، مسیر دانش‌بنیان شدن به‌قدری دشوار است که در بسیاری از موارد صاحبان و رهبران کسب‌وکارها ترجیح می‌دهند، کسب‌وکار خود را در کشور دیگری برپا کنند. در یک جمله بروکراسی پرپیچ و خم اداری و نبود بینش کافی از سوی کارشناسان در وزارت صمت باعث شده است، برخی دانش‌بنیان‌ها در امر تولید، ناامیدانه از کشور خارج شوند. وی ادامه داد: به‌عبارت روشن‌تر، به‌طورقطع با کمک دانش‌بنیان‌ها می‌توان میزان تورم و اقتصاد بیمار کشور را درمان و کنترل کرد، اما این روند بیشتر شبیه یک رویا است تا واقعیت. بروکراسی اداری و شکاف عمیق در وزارت صمت باعث شده است، دست دانش‌بنیان‌ها از تحول در اقتصاد کوتاه شود، چرا که بسیاری از آنها فاقد پروانه فعالیت از سوی نهادهای متولی صنعتی هستند که آنها در آن فعال هستند. به گفته خواجه، حال آیا انتظار می‌رود که در کشور ما دانش‌بنیان‌ها بتوانند کنترل تورم را به‌دست بگیرند؟ گفتنی است، تورم ناشی از افزایش نقدینگی در جامعه است. حال وقتی ماهانه مبلغی به‌عنوان یارانه به حساب مردم واریز می‌شود، این امر نمی‌تواند کشور را از بحران اقتصادی و مردم را از دردهای ناشی از آن برهاند، بلکه اگر این نقدینگی در جریان تولید قرار بگیرد، با ایجاد اشتغال، هم جریان نقدینگی وارد تولید می‌شود و هم در نهایت، مانع از ایجاد تورم خواهد شد. وی افزود: در شرایط اقتصادی فعلی کشور، درگیر نقدینگی هستیم، در حالی که اگر چرخه نقدینگی به‌دست دانش‌بنیان‌ها بیفتد و روانه چرخه تولید شود، اقتصاد از این حالت بیمار خود رهایی می‌یابد. بی‌شک، هم نهادهای خصوصی و شرکت‌های بزرگ تولیدی و هم نهادهای دولتی دخالت مستقیم در این فرآیند دارند. این یک واقعیت است که شرکت‌های دانش‌بنیان توانایی داشتن وثیقه‌های ارزشمند برای دریافت نقدینگی به‌منظور راه انداختن چرخ تولید را ندارند، اما اگر در چرخه تولید بیایند، تامین اصلی نیازهای کشور را برعهده می‌گیرند و مانع از خروج ارز و تورم در کشور می‌شوند، بنابراین شکاف موجود نه در رسیدن به مرحله دانش‌بنیان شدن است، بلکه همه موانع مربوط به بعد از آن است؛ از افتادن در مسیر تولید گرفته تا باور نهادهای بالادستی و دریافت مدارک و مجوزهای لازم برای چرخاندن چرخ‌های تولید داخلی.

یادداشت

شعار سال محقق می‌شود؛ اگر...

علی صادقیان
کارشناس اقتصاد

یکی از اصلی‌ترین چالش‌هایی که در تمام سال‌های گذشته در اقتصاد ایران همواره تکرار شده و ادامه پیدا کرده، نرخ بالای تورم است.

در واقع کمتر زمانی را در تمام دهه‌های گذشته می‌توان پیدا کرد که در آن تورم ایران تک‌رقمی یا نزولی بوده باشد. همین موضوع باعث شده فشار فراوانی به زندگی و معیشت مردم وارد شود و سیاست‌گذاری اقتصادی و رسیدن به اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت را نیز دشوار کند. یکی از اصلی‌ترین مسائل تاثیرگذار بر این روند را می‌توان در خارج شدن اقتصاد از اولویت‌های دولتمردان دانست.

اما امسال بنا به درخواست رهبر معظم انقلاب باید مهار تورم و رشد اقتصادی در رأس اولویت‌های کاری دولت قرار گیرد. از آنجایی که کنترل تورم در تمام اقتصادهای پیشرفته دنیا جزو اولویت‌های اقتصاد کلان آن کشور به‌شمار می‌رود، در ایران هم لازم است مهار تورم به‌عنوان شاه‌کلید مشکلات اقتصادی کشور موردتوجه دولتمردان قرار گیرد، زیرا تورم بالا یا ابرتورم شوم‌ترین اتفاقی است که در هر اقتصادی ممکن است رخ دهد. این رخداد شوم در حدود نیم قرن گذشته بلای جان اقتصاد کشور ما هم بوده است.

در اقتصاد ایران در سالی که گذشت شتاب گرفتن رشد قیمت‌ها تاب‌آوری را برای اقشار ضعیف جامعه دردآور کرد؛ بنابراین دولت امسال چاره‌ای ندارد، جز اینکه این بار سنگین تورم را از روی دوش ملت بردارد.

اما برای نیل به هدف کنترل تورم دولت باید در ابتدا بریزوبپاش‌های خود را کم کند، زیرا افزایش هزینه‌های دولت بدون هیچ مبالغه‌ای، در بلندمدت چیزی جز خرج از کیسه مردم و تحمیل هزینه آن بر اقتصاد نیست.

مولدسازی اموال مازاد دولت در صورتی که صحیح و شفاف انجام شود تا حد زیادی می‌تواند به مهار تورم کمک کند.

مهار تورم در اقتصاد ایران راهکارهای دیگری هم دارد که دولت باید همزمان با کوچک‌سازی بدنه خود به انجام این راهکارها اهتمام ورزد. یکی از این راهکارهای قطعی ایجاد انضباط مالی در دولت است.

این موضوع بدان معناست که دولت نباید به هیچ وجه در میان‌مدت، بیش از درآمد میان‌مدت یا درآمد همان مقطع زمانی، هزینه داشته باشد. در کنار این مسئله، ساماندهی سیاست پولی و بانکی نیز باید به‌گونه‌ای باشد که هیچ بانکی نتواند بیشتر از توان خود وام بدهد. همچنین بانک‌ها باید براساس میزان واقعی سرمایه و شاخص‌های بین‌المللی، امکان افزایش ترازنامه را داشته باشند. تنها در چنین شرایطی از انباشت ریسک در ترازنامه پیشگیری می‌شود.

در آخر بانک مرکزی باید کاملا مستقل از دولت عمل کند و تحت هیچ شرایطی مجبور به پاس کردن چک‌های بی‌محل دولت نباشد. در این صورت دولت می‌تواند تورم را کنترل کند و ریشه این بیماری مزمن اقتصاد ایران کم‌کم خشکانده می‌شود.

در مقوله رسیدن به رشد تولید وقتی که تورم روند نزولی به خود گرفت دولت می‌تواند با حمایت از بنگاه‌های تولیدی و اعطای مشوق به تولیدکنندگان راه را برای رسیدن به رشد تولید هموار سازد. با رشد تولید در کشور بیکاری هم آهنگ نزولی به خود خواهد گرفت و کم‌کم رشد اقتصادی از محدوده منفی به بازه مثبت میل می‌کند.

همچنین برای تحقق شعار سال تا پایان ۱۴۰۲ باید دستگاه‌های مختلف در کنار یکدیگر و با انسجام و وحدت کار را پیش ببرند، زیرا در سایه وحدت و همراهی همه دستگاه‌هاست که دولت می‌تواند تورم را مهار و رشد و رونق تولید را محقق سازد.

صمت الزامات تحقق شعار سال را بررسی کرد

دولت در آزمون بزرگ دستیابی به اهداف

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

مشکلات و چالش‌های پیش‌آمده برای تولید و کوچک شدن سفره معیشت اقشار مختلف مردم در سالی که گذشت، سبب شد برای جلوگیری از تکرار و تداوم این مشکلات در سال جدید، رهبر معظم انقلاب امسال را سال«مهار تورم و رشد تولید» نامگذاری کنند، اما نکته حائزاهمیت این است که اگر تصمیمات کارشناسی و حساب‌شده‌ای در راستای تحقق شعار امسال اتخاذ نشود، شعار سال ۱۴۰۲ نیز مانند سال‌های گذشته صرفا در بنرهای رنگارنگ درج و در معرض دید عموم نصب خواهد شد. مهار تورم و رشد تولید جزو کلیدواژه‌هایی هستند که در سال‌های اخیر همواره موردتاکید رهبر معظم انقلاب قرار گرفته و ایشان در انتخاب شعار سال این موضوعات را در نظر داشته‌اند. بدون‌تردید یکی از مهم‌ترین مشکلات فعلی حاکم بر کشور، مشکلات بخش‌های کلان اقتصاد است که آسیب‌های ناشی از آن به‌طور مستقیم رفاه خانوار ایرانی به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر را هدف گرفته و مردم با مشکلات ناشی از آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. بعد از اینکه «مهار تورم و رشد تولید» به‌عنوان شعار سال ۱۴۰۲ ازسوی رهبری اعلام شد، رئیس‌جمهوری از تیم اقتصادی دولت خواست که برنامه خود را برای مهار تورم ارائه کنند. این درخواست ابراهیم رئیسی در حالی است که کاهش تورم یکی از شعارهای اصلی وی در انتخابات سال ۱۴۰۰ بود و بعد از گذشت نیمی از دوره ریاست‌جمهوری وی، دولت هنوز برنامه‌ای برای مهار تورم ندارد. صمت در این گزارش نظر کارشناسان اقتصادی درباره راهکارهای تحقق شعار سال و موانع پیش روی این مسئله را جویا شده است.

برای تحقق شعار سال در زمینه تورم دولت باید عمل‌گرا به موضوع ورود کند، زیرا اگر امسال تورم مهار نشود در آینده نه‌چندان دور باید منتظر فقیر شدن نیمی از مردم کشور باشیم

رشد تولید، در گرو افزایش بهره‌وری

آلبرت بغزیان، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران درباره شعار سال ۱۴۰۲ و الزامات تحقق آن به صمت گفت: متاسفانه شعارهای مهمی که حول محور رشد و جهش تولید توسط رهبر انقلاب عنوان و مطالبه شده تاکنون آن‌گونه که باید به مرحله عمل نرسیده، زیرا برای تحقق رشد تولید آن‌گونه که شایسته است همه ارگان‌ها با هم هماهنگ نشده‌اند. برای رشد تولید ابتدا باید میزان بهره‌وری افزایش یابد. برای حصول این امر باید به سمت مصرف بهینه رفت و تلاش کرد مواد اولیه، نیروی کار و همچنین هماهنگی‌های لازم اعم از اداری و سایر مسائل موردنیاز برای رشد تولید با تسهیل قوانین بازار کار فراهم آید.

وی در ادامه افزود: آنچه امسال باید به آن توجه ویژه کرد، مهار تورم است؛ وعده‌ای که جزو شعارهای انتخاباتی رئیس‌جمهوری بود، اما در این دو سال نه‌تنها به این هدف نزدیک نشدیم، بلکه در سال گذشته افزایش تورم آسیب‌های جدی به اقتصاد خانوار وارد کرد؛ بنابراین لازم است برای تحقق شعار سال درباره تورم دولت عمل‌گرا به موضوع ورود کند، زیرا اگر امسال تورم مهار نشود در آینده نه‌چندان دور باید منتظر فقیر شدن نیمی از مردم کشور باشیم.

▣ شکست دولت در مهار تورم

این استاد دانشگاه با اشاره به سیاست‌های اقتصادی دولت در زمینه مهار تورم گفت: بازخوانی سیاست‌های اقتصادی نشان می‌دهد اقدامات دولت چندان در راستای مهار تورم نیست. تورم در کشور ما ریشه‌های زیادی دارد و برای مهار تورم باید سیاست‌های اقتصادی را زیروزبر کرد و طرحی نو درانداخت.

بغزیان با تاکید بر اینکه تورم در سال جاری نیز بالای ۴۰ درصد خواهد بود، توضیح داد: متوسط رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۱ حدود ۳۵ درصد بود که این آمار نشان می‌دهد احتمالا تورم در سال جاری مانند سال گذشته بالای ۴۰ درصد خواهد بود. علاوه بر این کسری بودجه بیش از ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت در سال گذشته و عدم تحقق درآمدهای پیش‌بینی‌شده دولت، احتمال چاپ پول و افزایش نقدینگی را بیشتر می‌کند و همین امر احتمال عدم تحقق شعار سال در بخش مهار تورم را بالا می‌برد.

▣ لزوم اصلاحات اساسی

این اقتصاددان خاطرنشان کرد: برای اینکه اتفاق سال‌های گذشته مبنی بر تحقق نیافتن شعار سال تکرار نشود، بدنه دولت باید منسجم‌تر و با استفاده از نیروهای متخصص پیگیر اهداف شعار سال باشد. دولت تاکنون سعی کرده با تغییر مدیران جلوی افزایش تورم را بگیرد؛ هرچند تغییر مدیران چندان در کاهش تورم کارساز نیست و اقتصاد ایران دچار ابرچرخه‌های تورمی شده است. دولت برای کنترل تورم مجبور است دست به اصلاحات بزرگ بزند و اگر می‌خواهد تورم را کنترل کند، باید قانون پولی و بانکی را اصلاح کند. باید ساختار بودجه اصلاح شود و هزینه‌های دولت کاهش پیدا کند. بانک مرکزی باید استقلال داشته باشد، چون فقط این‌گونه می‌توان جلوی چاپ پول بی‌رویه و تولید نقدینگی دولت را گرفت. کسری حساب‌های سرمایه‌ای و شکاف تولید هم باید از بین برود. تحقق این اهداف اصلا کار ساده‌ای نیست و نیاز به عزم جدی در بدنه دولت دارد.

▣ کاهش هزینه تولید

بغزیان با اشاره به اینکه دولت باید برای مهار تورم دلایل و ریشه‌های آن را آسیب‌شناسی کند، یادآور شد: با وضع حاضر مهار نقدینگی امکان‌پذیر نیست، زیرا دولت کسری بودجه دارد و بانک مرکزی نیز تسلیم شده است. دولت برای اینکه کسری بودجه نداشته باشد، باید برخی ارقام بودجه را کاهش دهد که کاهش این ارقام به بروز رکود منجر می‌شود؛ مگر اینکه کاهش ارقام از بخش تولید نباشد، اما متاسفانه تولید در این سال‌ها کاهش یافته است. یکی از دلایل بروز تورم بالا در ایران، کاهش تولید است. افزایش هزینه‌های تولید، کمبود نهاده‌های تولید، کمبود قطعات، فرسودگی ماشین‌آلات و... در این سال‌ها گریبان تولید را گرفته و دولت در سال جاری باید برای رفع این مشکلات تلاش بیشتری کند. وی کاهش هزینه‌های تولید را راهکار موثر در کنترل تورم و رشد تولید دانست و عنوان کرد: در شرایطی که تورم افسار پاره کرده و روزبه‌روز افزایشی است، دولت باید برای پیشگیری از آسیب‌های بیشتر این بحران به دهک‌های پایین جامعه از یک نظام سریع و دفاعی استفاده کند، چراکه به‌گفته دولتی‌ها در حال حاضر رشد نقدینگی کنترل‌شده، اما بازهم تورم وجود دارد. برخی تورم را ناشی از یک شوک تقاضا می‌دانند، درحالی‌که چنین تصوری اشتباه است، زیرا برخی مشکلات هزینه تولید را افزایش داده است. در نتیجه داشتن برنامه برای کاهش هزینه تولید و هم افزایش عرضه امری بسیار ضروری است.

▣ مهار تورم، شاه‌کلید رشد تولید

این اقتصاددان در پاسخ به این پرسش که راهکار عملی تحقق شعار «مهار تورم و رشد تولید» چیست، گفت: در دهه گذشته رهبری موضوع حمایت از تولید را با عناوین مختلف در شعار سال جای داده و برای امسال ترکیب مهار تورم و رشد اقتصادی را عنوان شعار سال اعلام کرده‌اند. واقعیت این است ما تا زمانی که به مسائل اساسی کشور نگاه عقلانی و رفتار واقع‌بینانه علمی نداشته باشیم، شعارها و سیاست‌ها به نتیجه نخواهد رسید. نخستین مسیر تحقق سیاست‌ها و شعارها داشتن یک نگرش عقلانی و شناخت عمیق مسئله و دوری گزیدن از رفتارها و حرکات نمایشی است. یکی از مهم‌ترین وظایف دولت‌ها فارغ از نگرش سیاسی کنترل تورم است و در همه جای دنیا کنترل تورم مهم‌ترین تلاش دولت‌ها است. اگر تورم کنترل شود هزینه تولید کاهش خواهد یافت و نرخ تمام‌شده محصول نیز ثابت باقی می‌ماند؛ در نتیجه افراد بیشتری در شرایط ثبات اقتصادی قدرت خرید خواهند داشت و این موضوع درنهایت به رونق اقتصاد یعنی رشد تولید و رشد اقتصادی می‌انجامد.

دولتمردان کشور ما نیز باید با بکارگیری نیروهای متخصص هر چه زودتر درصدد کنترل تورم برآیند تا سایر مشکلات اقتصادی نیز برطرف شود

دولت باید در پایان سال جوابگو باشد

امرالله امینی، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره شعار سال ۱۴۰۲ و الزامات تحقق آن به صمت گفت: در سال‌های گذشته دولت‌ها با شعار سال برخورد نمایشی داشتند و با برگزاری سمینار، همایش و تدوین سیاست‌هایی که هرگز به مرحله اجرا در نمی‌آمد، وانمود می‌کردند که نسبت به تحقق شعار سال بی‌تفاوت نیستند، اما انتخاب هوشمندانه و خردمندانه شعار امسال ازسوی رهبر معظم انقلاب موجب می‌شود در پایان سال ۱۴۰۲ عملکرد یک‌ساله دولت در زمینه شعار امسال قابل ارزیابی و رصد باشد؛ بر این اساس دولت باید با عدد و رقم در پایان سال نسبت به عملکرد یک‌ساله خود هم به مردم و هم به رهبر معظم انقلاب جوابگو باشد.

▣ مهار تورم گره‌گشای مشکلات

وی با تاکید بر اینکه در همه جای دنیا برای ساماندهی اقتصاد از سیاست‌های ضدتورمی استفاده می‌شود، گفت: دنیا پذیرفته که بدون کنترل تورم هیچ سیاست اقتصادی به نتیجه نخواهد رسید و عامل توسعه اقتصاد را کنترل تورم می‌داند. دولتمردان کشور ما نیز باید با بکارگیری نیروهای متخصص هر چه زودتر درصدد کنترل تورم برآیند تا سایر مشکلات اقتصادی نیز برطرف شود.

این اقتصاددان با تاکید بر اینکه موضوع تورم در اقتصاد ایران به سرطانی بدخیم تبدیل شده اظهار کرد: دولت امسال باید با عزم جدی ریشه تورم مزمن در اقتصاد ایران را که ناشی از کسری بودجه‌های پیاپی است بخشکاند و سپس اقدام به اصلاح سایر ساختارها از جمله امور مالیاتی، ساختار کوچک‌سازی دولت، نظام واردات و صادرات و... کند.

▣ موانع پیش پای دولت

امینی در پاسخ به این پرسش که چه عواملی می‌تواند مانع رسیدن به اهداف شعار سال باشد گفت: برای داشتن اقتصادی با رشد تولید بالا و رونق اقتصادی باید با جهان در تعامل تجاری و سازنده بود. در پس اصلاح روابط تجاری و بین‌بانکی با کشورهای دنیا نرخ ارز به ثبات خواهد رسید، اما اگر تحریم همچنان ادامه یابد، نرخ ارز بی‌ثبات می‌ماند که این مسئله به تشدید تورم در سال جاری و عدم تحقق شعار سال می‌انجامد.

وی در ادامه یادآور شد: دو عامل تحریم و عدم ثبات نرخ دلار و همچنین سوء مدیریت دولتمردان به تورم می‌انجامد و تورم افزوده موجب کندی رشد تولید می‌شود؛ بنابراین دولت علاوه بر ثبات نرخ ارز باید همزمان حل مشکل تحریم‌ها را پیگیری کند و بحث نظارت بر تولید و قیمت‌ها را جدی بگیرد.

▣ کارنامه مردودی دولت

این استاد دانشگاه با تاکید بر اینکه دولت در سال قبل کم‌کاری‌های بسیاری در مدیریت اقتصاد کلان کشور داشته، گفت: رشد نقدینگی و رشد پایه پولی، عدم مهار رشد قیمت‌ها در برخی بازارها مانند خودرو و کاهش قدرت خرید مردم، افزایش نرخ ارز و... در سال گذشته، کار دولت را برای تحقق شعار سال جاری دشوار کرده است. دولت برای جبران کاستی‌های سال گذشته باید به‌صورت جهادی، نه صرفا در گفتار برای مهار تورم اقدام کند، زیرا اگر دولتمردان بخواهند مانند سال گذشته کشور را اداره کنند، نه‌تنها شعار سال محقق نمی‌شود، بلکه وضعیت اقتصاد و معیشت مردم به قهقرا خواهد رفت؛ اما اگر با عزم جدی بتواند تورم را کنترل کند، در اصل زمینه را برای رشد تولید فراهم کرده، زیرا در اقتصاد باثبات تولید با آرامش گسترش پیدا می‌کند. همچنین دولت باید علل و عوامل افزایش تورم را شناسایی و مدیریت کند. رشد نقدینگی، باعث رشد تورم و افت ارزش پول ملی می‌شود. در کنار این مسائل، تحریم‌ها نیز وجود دارد که به‌نوعی هزینه‌های تولید را افزایش می‌دهد.

▣ لزوم اصلاح ساختار از بدنه دولت

امینی با اشاره به اینکه کنترل تورم باید از بدنه دولت آغاز شود، خاطرنشان کرد: دولت هزینه‌های زیادی دارد و برای تامین هزینه باید درآمد کسب کند اما در چند سال اخیر درآمدهای دولت به‌شدت کاهش پیدا کرده و دولت برای تامین هزینه‌های خود به چاپ پول متوسل شده است. مسئله تورم در اقتصاد کاملا روشن است. دولت خود با ایجاد نقدینگی، تورم را افزایش می‌دهد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که دولت خود باعث افزایش تورم در کشور شده، چون هزینه‌های بالایی دارد. پس برای اصلاح ساختار دولتی و کنترل تورم از دل آن باید در ساختار اداری، اقتصادی و سیاست‌گذاری تجدیدنظر اساسی شکل بگیرد و هزینه‌های دولت کاهش پیدا کند.

سخن پایانی

سال گذشته نرخ تورم آنقدر در کشور بالا رفت که رهبر انقلاب امسال را سال «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری کردند، اما باتوجه به کارنامه بد دولت در سال گذشته کارشناسان اقتصادی افق روشنی را برای نیل به اهداف شعار سال متصور نیستند. کارشناسان عقیده دارند برای مهار تورم و رشد تولید باید تغییرات زیادی در ساختار اقتصادی انجام شود و این تغییرات به اصلاحات گسترده اقتصادی نیاز دارند. این اصلاحات باید به‌شکل زیربنایی صورت گیرد تا ابتدا تورم مهار شود و در سایه مهار تورم آرامش به اقتصاد بازگردد. درنتیجه ثبات اقتصادی امنیت به سرمایه‌گذاری برمی‌گردد و تولیدکنندگان می‌توانند کار خود را توسعه دهند و بر تعداد بنگاه‌های تولیدی و ظرفیت‌شان افزوده شود. فقط در چنین شرایطی است که اهداف شعار سال باوجود موانع موجود تحقق می‌یابد و آثار مثبت آن در سال‌های آینده نیز محسوس خواهد بود.

بهبود معیشت دست یافتنی است

مهار تورم و رشد تولید نیازمند اراده جدی

بهره‌گیری از توان نخبگان در ترسیم یک راهکار عملیاتی برای تحقق مهار تورم و رشد تولید، تنها مسیر بهبود شرایط معیشتی خانواده‌ها است که باهمدلی قوای سه گانه و همراهی مردم میسر می‌شود.

شرایط خاص سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، تشدید بی‌سابقه‌ترین تحریم‌های اقتصادی علیه کشور، همچنین برخی تحولات و ناآرامی‌های داخلی در کنار جنگ آشکار ارزی در بازار داخلی سبب شد تا در ماه‌های پایانی سال گذشته شاهد تلاطمات اقتصادی و همچنین تورم محسوس در نرخ برخی از کالاهای اساسی و خدمات مورد نیاز مردم باشیم، هرچند با تلاش همه دستگاه‌ها و همراهی مردم ترمز این تورم افسارگسیخته کشیده شد و شرایط به ثبات نسبی رسید اما حل اساسی این موضوع به یک از عزم و اراده جدی تری نیاز داشت.بنابراین در آغاز سال ۱۴۰۲ مقام معظم رهبری «مهار تورم و رشد تولید» را برای سال جاری به دولت تکلیف کردند. موضوعی که به عقیده اکثریت کارشناسان اقتصادی و مالی تنها راه برون‌رفت از ابر چالش‌های موجود در حوزه اقتصادی کشور است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

به گفته برخی از کارشناسان موارد مطروحه از سوی رهبر معظم انقلاب می‌تواند منجر به مهار چرخه تورم، ثبات بخشی به اقتصاد داخلی، افزایش سرمایه‌گذاری و تحول در مقوله تولید کشور شود.

بسیاری از اقتصاددانان بر این باور هستند که با یک عزم حاکمیتی و جهد و تلاش بیشترِ دولت، می‌توان با تحقق شعار سال وضعیت معیشتی و اقتصادی مردم را به شکل ملموسی بهبود بخشید.

کشف بازارهای جدید، در گرو رشد تولید

یک فعال اقتصادی و نایب‌رئیس اتاق بازرگانی گرگان در گفت‌وگو با مهر گفت: چند سالی است که بنا به شرایط معیشتی جامعه، رهبر معظم انقلاب مباحث اقتصادی را به‌عنوان محور شعار سال انتخاب و مطرح می‌کنند.

امیر یوسفی افزود: در سخنان رهبری، مباحثی مانند رفع مشکلات تولید، دغدغه‌های بخش خصوصی، موانع تولید و معیشت مردم در کانون توجه قرارگرفته است.

این فعال اقتصادی گفت: یکی از مباحث اصلی در حوزه سرمایه‌گذاری، تحقق ثبات اقتصادی است که می‌تواند مشوق و انگیزه سرمایه‌گذاران را چند برابر کند، مباحثی مانند حفظ ارزش پول ملی رغبت سرمایه‌گذاران را افزایش می‌دهد.

وی افزود: هرچقدر بتوانیم تولید را افزایش دهیم، نرخ تمام‌شده کالا کاهش می‌یابد و این فرآیند به مهار تورم و کنترل نرخ کالا کمک می‌کند. یوسفی به مباحث نرم‌افزاری حوزه تولید اشاره کرد و گفت: عوارض، تامین اجتماعی، مالیات و افزایش دستمزدها باید به شکلی انجام شود که فشارش به تولیدکننده و سرمایه‌گذار نباشد، افزایش بی‌برنامه دستمزدها و عوارض نهادهای دولتی نرخ تمام‌شده کالا را افزایش می‌دهد و این امر با گسترش تولید منافات دارد.

وی افزود: یکی از مباحثی که می‌تواند زمینه‌ساز رشد تولید در کشور شود، مباحث دیپلماسی اقتصادی و توسعه تعاملات باهمسایگان و کشورهای پیرامونی است که می‌تواند منجر به کشف بازارهای جدید شود.

یوسفی گفت: کشف بازارهای جدید زمینه‌ساز افزایش تولید و رونق سرمایه‌گذاری خواهد شد، باید همگام با توسعه دیپلماسی در پی رونق سرمایه‌گذاری‌ها باشیم تا بتوانیم فرصت‌های شغلی جدید را فراهم کنیم.

کاهش تصدی‌گری دولت

وی به موضوع مهار افزایش نرخ برخی کالاهای اساسی و خواروبار مردم اشاره کرد و گفت: هنگامی‌که نهاده‌های لازم برای تولید کالا یا مواد پروتئینی مانند مرغ یا گوشت قرمز افزایش چند برابری را تجربه می‌کند، نمی‌توانیم ثبات نرخ را محقق کنیم باید درراه دولت چاره‌اندیشی عاجل در دستور کار قرار دهد.

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی گرگان گفت: برای رشد سرمایه‌گذاری پارامترهای مختلفی تأثیرگذار هستند که یکی از اصلی‌ترین آنها کاهش تصدی‌گری دولت است تا زمانی که دولت بخواهد در فرآیندهای اقتصادی مانند نرخ‌گذاری و وضع سختگیری‌های بی‌مورد نقش‌آفرینی کند، سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان ناامید شده و به امر تولید آسیب وارد می‌شود.

مهار تورم لازمه رشد تولید است

نماینده سابق مردم گرگان و آق قلا در مجلس شورای اسلامی هم به مهر گفت: طبق روال گذشته، رهبر معظم انقلاب شعاری را امسال انتخاب کردند که بر پایه اقتصادی است، هم «مهار تورم» و هم «رشد تولید» شعار اقتصادی و با تأکید بر نگاه تولید است.

حجت‌الاسلام سید علی طاهری افزود: رهبری از بین مباحث اقتصادی به‌طور خاص بر تولید تأکید دارد و همه مسئولان استانی باید در این زمینه همت کنند تا این امر محقق شود.

وی بیان کرد: رهبر معظم انقلاب، توجه مسئولان و دولتمردان را به «مهار تورم» جلب کردند تا به‌صورت ویژه برای در مهار آن تلاش کنند زیرا تورم بیشترین اثر را بر تولید می‌گذارد و عمده‌ترین راه نجات اقتصاد کشور هم تولید است.

طاهری ادامه داد: مهار تورم نقش بسزایی در رشد تولید و توان خرید مردم می‌گذارد و آنها رابطه دوسویه‌ای باهم دارند.

عضو جبهه انقلاب استان گلستان گفت: با توجه به این مسائل چون رهبر معظم انقلاب نگاه ویژه‌ای به تولید دارند، لازمه آن مهار تورم است.

وی بیان کرد: طی چند ماه گذشته، شاهد تحولات اقتصادی بودیم که درنتیجه برنامه‌ریزی دشمن بعد از اغتشاشات رخ داد اما دولت توانست با توسعه تعامل و ارتباط باهمسایگان به‌ویژه کشورهای عربی این نوسانات را کنترل کند و ما هم امیدواریم این برنامه‌ریزی‌ها در سال جدید هم ادامه داشته باشد و تدابیر دیگری هم به آن اضافه شود.

طاهری گفت: گاهی در موضوع تورم همه انتظارات را نباید از دولت داشت گاهی برخی از بازاریان سبب افزایش قیمت‌ها می‌شوند لذا باید وجدان عمومی بیدار شده و همه نسبت به همنوعان خود دغدغه داشته باشند.

> مهار تورم نقش بسزایی در رشد تولید و توان خرید مردم دارد و در واقع رابطه دوسویه‌ای بین این دو برقرار است

ریشه‌های تورم افسارگسیخته شناسایی و زده شود

نماینده ولی‌فقیه در گلستان و امام‌جمعه گرگان هم در خصوص شعار سال گفت: نامگذاری سال‌های اخیر از سوی رهبر معظم انقلاب بر مبنای اقتصادی نشان‌دهنده توجه ویژه ایشان به مسائل اقتصادی و معیشت مردم است.

آیت الله سید کاظم نور مفیدی افزود: تقاضای ما از همه مسئولان، دولت، مجلس و قوه قضاییه و آنهایی که دستی در کاردارند این است با برنامه‌ریزی دقیق در راستای تحقق شعار سال مشکلات اقتصادی مردم را حل کنند، امسال باید برای مهار تورم تلاش زیادی شود تا گرانی‌ها مهارشده و مردم این احساس را در همه امور زندگی داشته باشند.

نور مفیدی اضافه کرد: برای رشد تولید هم تولیدکنندگان باید کالاهای باکیفیتی تولید کنند که مردم به‌جای خرید کالاهای خارجی مشابه، به خرید اجناس و کالای داخل ترغیب شوند.

وی افزود: باید ریشه‌های این تورم افسارگسیخته شناسایی و زده شود، به عقیده بسیاری از کارشناسان اقتصادی، منشأ اصلی بروز تورم مقوله کسری بودجه است، یعنی درآمدها و هزینه‌های قوه مجریه باهم تناسب ندارد. امام‌جمعه گرگان ادامه داد: دولت باید سازوکاری ترسیم کند که میزان تحقق درآمدها با هزینه‌ها تناسب داشته باشد. نور مفیدی گفت: تصمیم‌گیری‌های اقتصادی باید طوری باشد که تولیدکنندگان سرگردان نشوند و بتوانند به‌راحتی تصمیم‌گیری کنند، در حوزه تولید، تولیدکنندگان باید کالایی را تولید کنند که توان رقابت با کالای خارجی مشابه را چه در داخل یا بازارهای جهانی را داشته باشد.

وی همچنین گفت: تبدیل اقتصاد دولتی به مردمی یکی از راه‌حل‌های مشکلات اقتصادی جامعه است و تا زمانی که اقتصاد از انحصار دولت خارج نشود پیشرفتی حاصل نخواهد شد، همان‌طور که جنگ هشت‌ساله را با حضور مردم به سرانجام رساندیم باید فضا را برای حضور مردم در اقتصاد را هم بازکنیم.

سخن پایانی

مقررات‌زدایی برای بهبود فضای کسب‌وکار، اصلاح نظام مالیاتی، کنترل نقدینگی و انضباط بانکی و یا اصلاح حساب خزانه و یکپارچه کردن حساب‌های دولتی از جمله راهکارهایی است که از سوی نهادهای متولی برای تحقق شعار سال پیشنهاد و فرآیند عملیاتی برخی از آنها آغازشده است اما آنچه مسلم است تنها راه تحقق غایی شعار سال، پرهیز از شعارزدگی و حمایت میدانی و بی‌قید شرط از سرمایه‌گذاران به‌ویژه سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است.

ایده‌های نو به کمک بهره‌وری می‌آیند

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در کنار بخش‌های دولتی، خصوصی و تعاونی به‌عنوان ضلع چهارم تولید نقش‌آفرین کرده و به تولید در دیگر بخش‌ها ضریب دهند. سال جدید از سوی مقام معظم رهبری به‌عنوان سال «رشد تولید و مهار تورم» نام‌گذاری شده که این مهم فرصتی مطلوب برای رفتن به سمت بهره‌وری و افزایش تولید بر اساس داشته‌های موجود را فراهم کرده است.

برخی از کارشناسان عقیده دارند که افزایش بهره‌وری و تولید، باعث افزایش بازار رقابت در سطوح مختلف صنعتی و غیر صنعتی می‌شود و با توجه به رقابتی‌تر شدن محیط تولید، مدیران شرکت‌های تولیدی سعی دارند با افزایش بهره‌وری و سودآوری، باعث ارتقاء عملکرد کسب‌وکارشان شوند. در این راستا نقش شرکت‌های دانش‌بنیان حیاتی است، چراکه ایده‌های نو و جدید در بهره‌وری و افزایش تولید باعث می‌شود که این بازار رقابتی به افزایش کیفیت محصولات و تولیدات ختم شود و بازار داخلی و خارجی را در اختیار بگیرد و درنهایت به افزایش اشتغال و ثبات شغل موجود ختم شود.آمار سال گذشته نشان می‌دهد که ۱۰ درصد واحدهای صنعتی استان به واحد فناوری و توسعه مجهز هستند که این آمار یک‌چهارم واحدهای دانش‌بنیان استان است.

کسب‌وکارها به فناوری وابسته می‌شوند

زهره اکبری فعال حوزه دانش‌بنیان چهارمحال و بختیاری به ایرنا گفت: همان‌گونه که پایین بودن و سطح فناوری، خلاقیت و نوآوری موجب وابستگی یک کسب‌وکار به سایر شرکت‌های فناور می‌شود، بسیاری از صنایع استان برای تولید نیازمند شرکت‌های داخلی از سایر اُستان‌های کشور و یا محصولات شرکت‌های خارجی هستند. به گفته وی، شرکت‌های دانش‌بنیان با توجه به ظرفیت‌های منطقه فعالیت خود مبتنی بر دانش بومی و به کمک توان علمی و پژوهشی پژوهشگران، می‌توانند مزیت‌های رقابتی برای خود ایجاد کنند و شرکت‌های صنعتی چهارمحال و بختیاری نیز می‌توانند به‌واسطه ظرفیت‌های مناسبی که در حوزه نیروی کار تحصیلکرده باوجود دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در اُستان وجود دارد به این سمت حرکت کنند.

افزایش اشتغالزایی

زهره بنی‌اسدی مدیر یک واحد فناور در پارک علم و فناوری شهرکرد نیز معتقد است: شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند بیش از هر بنگاه اقتصادی دیگر، زمینه اشتغال افراد تحصیلکرده را فراهم کنند و با توجه به ماهیت فعالیت‌های انجام‌شده در این شرکت‌ها که به‌طورمعمول استفاده از فناوری نوین و دانش روز است، اشتغال ایجادشده توسط این شرکت‌ها موجب رضایت بیشتر از کار در بین افراد تحصیلکرده شاغل در این بخش‌ها می‌شود. به گفته وی، شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به‌عنوان بنگاه‌های اقتصادی خُرد و کوچک از ارکان اصلی توسعه و تحول چهارمحال و بختیاری محسوب شوند و نقش مؤثری در ایجاد اشتغال مولد در استان داشته باشند. به عقیده برخی دیگر از فعالان این حوزه، شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند دغدغه واحدهای صنعتی کشور و مسئولان برای کاهش وابستگی‌های اقتصادی به خارج را کم کنند و با اصلاح فرآیندها، زمینه‌ساز افزایش بهره‌وری در واحدهای تولیدی باشند که همه این موارد جزو اهداف اقتصاد مقاومتی است.

گردش مالی شرکت‌های دانش‌بنیان

رئیس پارک علم و فناوری چهارمحال وبختیاری با اشاره به نوپا بودن این واحد در سطح استان، گفت: هم‌اکنون ۱۶۰شرکت دانش‌بنیان با فعالیت یک‌هزارم و ۳۰ نفر از دانش‌آموختگان و استادان دانشگاهی در استان فعال‌شده است. اسماعیل پیرعلی افزود: ۳۴ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان استان در حوزه فنی و مهندسی، ۲۴ درصد در حوزه کشاورزی، ۱۷ درصد در حوزه کامپیوتر، ۱۴ درصد در حوزه برق و ۱۱ درصد در حوزه سلامت فعالیت دارند. وی اظهارکرد: گردش مالی این شرکت‌ها ۳ هزار میلیارد ریال است و میزان فروش محصولات دانش‌بنیان این واحدها در سال گذشته بیش از ۱۷ هزار میلیارد ریال بوده که بیشتر محصولات در زمینه گیاهان دارویی، تجهیزات صنعتی، تولیدات گلخانه، هوش مصنوعی و سامانه‌های آزمایشگاهی و حوزه تجهیزات پزشکی بوده است. رئیس پارک علم و فناوری چهارمحال و بختیاری با تاکید بر استفاده از پژوهش فناوری‌محور و کاربردی در سطح جامعه گفت: برای هدایت دانش‌آموختگان به سمت شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز رشد به یک زیست‌بوم جدید نیاز است تا بتوان دانشجویان را علاوه بر تحصیل به سمت کسب‌وکار، خلاقیت و نوآوری و آشنایی با فناوری و کسب‌وکار جدید آشنا کرد. پیرعلی به فعال کردن مدرسه کارآفرین و فرهنگ‌سازی در حوزه فضای دانش‌بنیان و کسب‌وکار نو به‌عنوان مهم‌ترین برنامه‌های در دست اجرا اشاره کرد و گفت: برای تامین منابع مالی هیچ هسته و شرکت و واحد دانش‌بنیانی در سطح استان مشکل وجود ندارد و پارک علم و فناوری همه امکانات از جمله فضای کاری، دفتر کاری، استفاده ازفضای آزمایشگاهی و استفاده ازمشاوره هدایت را برای همه دانش‌آموختگان وفعالان برای راه‌اندازی واحدهای دانش‌بنیان فراهم می‌کند.

توجه دانش‌بنیان‌ها به رشد اقتصادی

استاندار چهارمحال و بختیاری نیز با اشاره به ضرورت استقرار صنایع پاک و دانش‌بنیان در استان گفت: ایجاد این صنایع در دستور کار و موردتوجه قرار گیرد. غلامعلی حیدری تاکید دارد: این صنایع می‌توانند در ایجاد اشتغال پایدار در استان موثر باشند که به حمایت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نیاز دارد.

استاندار چهارمحال و بختیاری می‌گوید: برای رفع بحران بیکاری و پایداری و تثبیت مشاغل در استان پرداخت تسهیلات به‌تنهایی کافی نیست بلکه باید از روش‌های اقتصاد دانش‌بنیان بهره گرفت. وی با تاکید بر اینکه اقتصاد دانش‌بنیان باید موتور محرکه رشد و توسعه استان باشد، تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب نه‌تنها سال گذشته را سال تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین نام‌گذاری کردند بلکه همواره بر ضرورت حرکت اقتصاد کشور به سمت دانش‌بنیان تاکید می‌کنند از همین رو باید تمامی فعالیت‌های خود را بر این محور برنامه‌ریزی کنیم تا رشد تولید در استان و کشور افزایش یابد.

هم‌اکنون ۱۰۰شرکت صنعتی دارای واحد تحقیقی هستند که ۳۰ واحد از این تعداد دانش‌بنیان و برخی واحدها در حال گذراندن مراحل ارزیابی دانش‌بنیان هستند درحالی‌که یکی از شاخص‌های مهم ارزیابی توان اقتصادی کشورها داشتن تولیدات دانش‌بنیان است و ایران دارای رتبه ۶۵ است.

از سوی دیگر بخشی از فعالان بخش دانش‌بنیان نیز اعتقاددارند که در فضای رقابتی تولید، اقتصاد مبتنی بر دانش، می‌تواند با ایجاد مزیت رقابتی موجب توسعه چهارمحال و بختیاری و حل معضل بیکاری جوانان تحصیل‌کرده استان شود.

گزارش خبری

کاهش سهم مناطق روستایی از بودجه ۱۴۰۲

عضو هیات علمی گروه جغرافیا در دانشگاه فردوسی مشهد با اشاره به اینکه در سال ۱۴۰۱ سهم مناطق روستایی از بودجه عمومی کشور تنها ۱.۲ درصد بوده که این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۰.۹۷ درصد بودجه عمومی کاهش‌یافته است، گفت: این حاکی از کاهش ۱۷.۵ درصدی سهم مناطق روستایی از کل بودجه عمومی در امسال است.

مریم قاسمی در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص دلایل خالی از سکنه شدن آبادی‌های کشور اظهار کرد: برخی در بررسی علل مهاجرت‌های گسترده روستا شهری بیشتر به معلول توجه کرده‌اند تا خود علل. در تبیین علل تخلیه جمعیت روستاها، به نبود امکانات و خدمات رفاهی و زیربنایی در نواحی روستایی تاکید می‌کنند درحالی‌که در بین روستاهای تخلیه‌شده، روستاهای زیادی دارای امکانات هستند اما تخلیه‌شده‌اند.

وی افزود: خدمات‌رسانی صرف مانع مهاجرت روستاییان نشده، بنابراین ضروری است از نگاه سطحی به علل مهاجرت‌های گسترده روستا شهری و تخلیه جمعیتی روستاها پرهیزکرده و در یک‌روند تاریخی علل ریشه‌ای آن را در سطح کلان موردبررسی قرار دهیم. جابه‌جایی‌های گسترده جمعیت از روستا به شهر طی ۶۰ سال گذشته به وقوع پیوسته است که می‌توان در روندی تاریخی علل آن را تحلیل کرد.

این استاد دانشگاه گفت: در ایران تا قبل از سال ۱۳۴۰، شهرها با امکانات اقتصادی و اجتماعی محدود، توانایی چندانی برای جذب مهاجر نداشتند و وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها نیز دچار تلاطم و گسست نشده بود. مهاجرت‌های روستا شهری تا این زمان روند بسیار کندی داشت و تنها به چند شهر بزرگ در کشور ازجمله تهران و مشهد محدود می‌شد اما با اجرایی شدن اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۱ زمینه برای شکل‌گیری مهاجرت‌های گسترده روستا شهری در ایران فراهم شد؛ زیرا در آن زمان بخش اعظم جمعیت کشور در روستاها زندگی می‌کردند و قسمت اعظم اشتغال، در بخش کشاورزی بود.

قاسمی ادامه داد: اصلاحات ارضی با برهم زدن روابط تولیدی در نظام ارباب-رعیتی، ساختار تولید در روستا را متلاشی کرد و در دستیابی به اهداف خود نیز موفق نبود. اجرا و پیاده شدن قوانین اصلاحات ارضی با تغییر ساختار اجتماعی و اقتصادی گسترده به‌مرور روابط تولید فئودالیسم را به روابط تولید سرمایه‌داری تبدیل و زمینه را جهت جابه‌جایی‌های گسترده جامعه روستایی به شهرها فراهم کرد؛ بنابراین اصلاحات ارضی را می‌توان مقطعی مهم در مهاجرت‌های روستا شهری کشور معرفی کرد.

عضو هیات علمی گروه جغرافیا در دانشگاه فردوسی مشهد بیان کرد: از سوی دیگر افزایش نرخ نفت در سال ۱۳۵۲ باعث افزایش تولید ناخالص داخلی ایران از ۲۶ میلیارد دلار به ۵۳ میلیارد دلار در قبل انقلاب شد. این مسئله دومین محرک شکل‌گیری مهاجرت‌های گسترده روستاییان بود. به دلیل حاکمیت الگوی توسعه صنعتی بر برنامه‌ریزی‌های ملی، پول‌های نفتی عمدتا به بخش صنعت اختصاص پیدا کرد.

وی اضافه کرد: در این مقطع سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص داخلی از ۱۸ درصد به ۹.۷ درصد کاهش یافت. همچنین به دلیل حمایت‌های بی‌شائبه نظام سیاسی از شهرنشینی و بی‌توجهی‌های گسترده به روستاها در برنامه‌های عمرانی قبل از انقلاب، همراه با فراهم شدن نسبی زمینه کار در شهرها، برشدت و دامنه مهاجرت‌های روستا شهری افزوده شد.

قاسمی افزود: از طرف دیگر به دلیل برخورداری از درآمدهای نفتی، تامین درآمد برای دولت از منابع خارجی یعنی فروش نفت همچنان سهل‌تر از منابع داخلی یعنی بخش کشاورزی بود، بنابراین بخش صنعت در اولویت سرمایه‌گذاری دولتی قرار گرفت و اختلاف بین نواحی شهری و روستایی افزایش یافت.

عضو هیات علمی گروه جغرافیا در دانشگاه فردوسی مشهد گفت: در سال ۱۴۰۱ سهم مناطق روستایی از بودجه عمومی کشور تنها ۱.۲ درصد بوده که این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۰.۹۷ درصد بودجه عمومی کاهش‌یافته است. این حاکی از کاهش ۱۷.۵ درصدی سهم مناطق روستایی از کل بودجه عمومی در امسال است.

شنبه
۱۹ فروردین ۱۴۰۲- ۱۷ رمضان ۱۴۴۴ - ۸ آوریل ۲۰۲۳- شماره ۲۲۹۳- پیاپی ۳۶۱۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

خداحافظی با خالق قصه‌های مجید

کیومرث پوراحمد متولد ۲۵ آذر سال ۱۳۲۸ در نجف‌آباد استان اصفهان بود. «تیغ و ترمه»، «کفش‌هایم کو؟»، «۵۰ قدم آخر»، «اتوبوس شب»، «نوک برج»، «گل یخ»، «خواهران غریب»، «به خاطر هانیه» و «بی‌بی چلچله» از فیلم‌های سینمایی این کارگردان هستند. او در تلویزیون هم سریال‌های ماندگار «قصه‌های مجید» و «سرنخ» را ساخته بود. مادرش پروین‌دخت یزدانیان، بی‌بی مشهور و محبوب قصه‌های مجید بود و پدرش خدابخش پوراحمد. وی کودک درون‌گرایی بود و بیشتر به کتاب‌ها علاقه داشت. او در برنامه خندوانه درباره دوران کودکی‌اش گفت: «ما نجف‌آبادی هستیم و من آن‌جا به دنیا آمدم، اصفهان که آمدیم در مدرسه و محله لهجه مرا مسخره می‌کردند، چون لهجه ما با اصفهانی‌ها فرق دارد. من هم از لهجه اصفهانی خوشم نمی‌آمد، لکنت زبان هم داشتم، به همین خاطر همه‌اش در خانه بودم و مشق می‌نوشتم و به مادرم کمک می‌کردم. تا سنم رفت بالاتر و با کتاب آشنا شدم. درسم خیلی خوب نبود، فضای مدرسه زمان ما خیلی بد و تلخ بود، من لکنت زبان داشتم و زبانم می‌گرفت، فارسی را باید از رو می‌خواندیم و من زبانم می‌گرفت، معلم با چوب می‌زد توی سرم و می‌گفت چرا ادا اطوار درمی‌آوری، یا انشا که می‌خواندم زبانم می‌گرفت و...» به گزارش ایمنا، عشق به سینما، داستان، قصه گفتن و قصه ساختن از همان سال‌های نوجوانی و جوانی سروکله‌اش پیدا شد. پوراحمد جوان گوشه‌گیر و خلوت‌نشینی بود و شاید همین ویژگی باعث شد به دنیای قصه‌ها پناه ببرد و بعدها آثاری بسازد که همگی روایت‌هایی قوی و گیرا دارند. بیشتر وقتش به خواندن رمان و شعر و دیدن فیلم می‌گذشت. به گفته خودش فیلم را می‌دید، بعد راه می‌افتاد و در نشریه‌ها دنبال نقدهایش می‌گشت و دوباره می‌دید تا درک عمیق‌تری از آن داشته باشد. همین فعالیت‌ها و همین تفریح‌های ساده، آجرهای جهانی شدند که او ساخت. جهان فیلم‌هایی ساده و در عین حال فراموش‌ناشدنی. «قصه‌های مجید» در تلویزیون نقش آهن‌ربا را ایفا می‌کرد؛ مرزهای گروه هدفش را که نوجوان‌ها بودند شکست و بزرگسالان را هم پای آن قصه‌های شیرین نشاند. قصه‌هایی که از ادبیات و از قلم هوشنگ مرادی کرمانی به دنیای نمایش آمده بودند. پوراحمد با مجید و بی‌بی به شهرت رسید. او این داستان‌ها را از کرمان به اصفهان برد و به ساده‌ترین و گیراترین شکل ممکن ساخت. هنوز هم شنیدن اسم قصه‌های مجید روی لب‌ها لبخند می‌سازد و آدم‌ها را به گذشته می‌برد.

در پی درگذشت کیومرث پوراحمد پیام تسلیت‌های بسیاری منتشر شد که برخی در ادامه می‌آید:

خانه هنرمندان ایران

درگذشت دردناک و تکان‌دهنده آقای کیومرث پوراحمد، هنرمند ارزنده‌ی سینمای کشورمان جامعه سینمایی و مردم فرهنگدوست ایران را در بهت و ناباوری فرو برد. خالق فیلم‌ها و سریال‌های برجسته و به‌یادماندنی که خاطرات جمعی چند نسل به آثار او پیوند خورده است، حالا دیگر در میان ما نیست.

فقدان اندوه‌بار و غم‌انگیز کیومرث پوراحمد را می‌توان هشداری جدی برای مسئولان و کارگزاران کشور تلقی کرد که پاشیدن بذر ناامیدی در جامعه، بی‌توجهی به سلامت روح و روان آدمیان، نادیده‌گرفتن و کم اهمیت فرض کردن فرهنگ و هنر و هنرمند، سیاست‌های ناکارآمد و مخرب فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی و همچنین بی‌تفاوتی در قبال آینده‌ی آحاد اعضای یک جامعه چه تبعات تلخ و جبران‌ناپذیری می‌تواند به‌بار آورد. خانه هنرمندان ایران این واقعه‌ی ناگوار را به خانواده‌ی ایشان، عموم مردم ایران و جامعه سینمایی تسلیت می‌گوید و برای روح پرخروش کیومرث پوراحمد، آرزوی آرامش و آمرزش دارد.

مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی

انا لله و انا الیه راجعون

خبر درگذشت «کیومرث پوراحمد» کارگردان بزرگ و بلند آوازه سینمای ایران بسیار دردناک بود. خاطرات تصویری ما مملو از تصاویر فیلم‌هایی است که این سینماگر برجسته در گنجینه بصری سینمای ایران به یادگار گذاشت. شیرینی «قصه‌های مجید»، شکوه «بی بی‌چلچله»، لطافت «خواهران غریب»، شاعرانگی «نان و شعر»، زیبایی «شب یلدا» و روایت رشادت در «اتوبوس شب»، همگی آثاری هستند که چندین نسل با آنها خاطرات فراوانی دارند. ضایعه درگذشت این سینماگر برجسته را به خانواده بزرگ سینمای ایران تسلیت گفته، برای آن مرحوم غفران الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت دارم.

گروه سینمای فرهنگستان هنر

کیومرث پوراحمد دیگر در میان ما نیست. خالق لحظات بیاد ماندنی، کسی که جایگاه و حرمت کلمه را پاس می‌داشت و تفسیر و ترجمان کلمه به تصویر را نیک می‌دانست، کسی که شور و شعف و درد و دل‌مشغولی زندگی را با تمام وجود بیان می‌کرد، آری او که نازک‌طبع بود و روح پرخروش و سرکشش تاب حبس تن را نداشت... دیگر در میان ما نیست.

ما مانده‌ایم و یک دنیا حسرت، که کاش بیشتر حرمت می‌داشتیم و می‌دانستیم هنرمند طبع و روحی حساس و شکننده دارد، کاش نرم‌تر و آهسته‌تر به سراغش می‌رفتیم... کاش چینی نازک تنهاییش ترک برنمی‌داشت... ما مانده‌ایم و یک دنیا افسوس و البته که طنین یک هشدار، هشداری که گویی با این فقدان، این‌بار رساتر از همیشه به گوش جان می‌رسد: ما را چه شده است که هنرمندان‌مان این‌طور و با بهای جان خود، پیام ناخرسندی خود را به گوش ما می‌رسانند؟ در کجای زمان ایستاده‌ایم و تا چه اندازه مراقب و متوجه دشواری‌ها، تیرگی‌ها و چالش‌های برنا گذشتنی پیش رویمان و تصویری که از آینده برایمان ترسیم شده است هستیم؟ چقدر با خودمان و عزیزانمان مهربان هستیم و به آنها مهر می‌ورزیم؟ کاش بیشتر حرمت بگذاریم و قدر و منزلت گنجینه‌های هنر و فرهنگ‌مان را پاس بداریم، چراکه نومیدی و گسترش آن، هیولایی دهشتناک است که اگر بر جامعه مستولی شود، به هر دلیل و واسطه‌ای باشد، دل‌های بسیاری را خواهد فسرد و جان‌های عزیزی را از ما خواهد گرفت. امید داریم که به مدد رحمت واسعه حضرت دوست، روح آن عزیز در آرامش ابدی باشد.

رئیس سازمان سینمایی

اناالله و انا الیه راجعون

امروز سینمای ایران به سوگ هنرمندی پیشکسوت و نام آشنا « کیومرث پوراحمد» نشسته است.

هنرمندی خاطره‌ساز و فیلم‌سازی خوش فکر و موفق که توانست با آثارش چند نسل را با خود همراه کند و پوراحمد یکی از فیلم‌سازان مطرح سینمای معاصر است. از خداوند منان برای این عزیز سفرکرده آرامش ابدی، رحمت وغفران الهی وبرای بازماندگان آن مرحوم صبروشکیبایی خواستارم. «کیومرث پوراحمد» کارگردان پیشکسوت سینمای ایران صبح چهارشنبه ۱۶ فروردین درگذشت. وی در کارنامه هنری خود فیلم هایی چون «خواهران غریب»، «به خاطر هانیه»، « شب یلدا»، «اتوبوس شب»، «بی بی‌چلچله» و نیز سریالهای «قصه‌های مجید» و «سرنخ» به یادگار گذاشته است. اینجانب مصیبت وارده را به جامعه هنری و سینمایی کشور و خانواده محترم آن مرحوم تسلیت عرض کرده و برای روحش شادی و غفران در جوار قرب الهی خواهانیم.

وداع

پیکر کیومرث پوراحمد راهی خانه ابدی شد

کیومرث پوراحمد کارگردان سینما و تلویزیون، ۱۶ فروردین در سن ۷۴سالگی در شهرک ساحلی بندر انزلی درگذشت.

پیکر این کارگردان پیشکسوت ۱۸ فروردین با حضور جمعی از هنرمندان از جمله محسن‌امیریوسفی، مسعود جعفری‌جوزانی، محمد حسین لطیفی، حبیب ایل بیگی، محمد حسین شریفی، جواد طوسی، احمد امینی، مهوش وقاری، امیر آقایی، علی رویین تن... و خانواده آن مرحوم در قطعه هنرمندان بهشت زهرا تشییع و راهی خانه ابدی شد.

■ شاهکار پوراحمد قصه‌های مجید بود

به گزارش باشگاه خبرنگاران، مرضیه برومند مدیرعامل خانه سینما در این مراسم گفت: پوراحمد نازک‌دل بود و عین هوای بهار به هم می‌ریخت، اما دوباره آفتابدرمی‌آمد. اثر بدیع و شاهکار تکرار نشدنی‌اش قصه‌های مجید است.

برومند ادامه داد: قصه‌های مجید بار چند دهه آموزش و پرورش را به دوش کشید و توصیه می‌کنم به مسئولان آموزشی که به جای اینطریق خشک، قصه‌های مجید را در این آموزش‌های انلاین قرار دهید.

■ قصه‌های مجید حرفی زد که دیگر به‌مانند آن تولید نشد

همچنین جهانبخش سلطانی، بازیگر و همشهری کیومرث نیز گفت: «قصه‌های مجید» حرفی زد که دیگر به‌مانند آن تولید نشد. این اثر ازلایه‌های مختلف وزنی برخوردار بود و همه با این اثر ارتباط معرفتی و فرهنگی برقرار کردند و به همین دلیل ماندگار شد.

■ جان از تن سینما رفت

محمدرضا عرب، نماینده کانون کارگردانان نیز با خواندن متن این کانون، عنوان کرد: شانزدهمین روز بهار ۱۴۰۲، جان از تن سینما رفت. امیدوارم تمام نهادهای فرهنگی، رفتارشان را با هنرمندان تغییر دهند و نگاه محترم‌تری با هنرمندان داشته باشند.

■ شوکه شدم

کیانوش عیاری، کارگردان پیشکسوت سینما نیز گفت: من این شوک تلخ را به مهرانه دبی، همسر کیومرث و فرزندان و سینمای ایران تسلیت می‌گویم. بسیار ناباورانه بود رفتن او. روز یک‌شنبه با او صحبت کردم و خواستم فیلم نامه من را ببیند و خیلی استقبال کرد و گفت چند روز دیگر به تهران می‌آیم و با تو تماس می‌گیرم. به همین دلیل شوکه شدم از این اتفاق وحشتناک.

وی افزود: کیومرث در فیلم آخرم، یک هفته پیش ما بود. حتی به من گفت طرحی برای کار بعدی من داری. بسیار مهربان بود. بسیار ازشرایط پیرامون زندگی مردم، ناراحت بود. همسرش را مدیر زندگی‌اش می‌دانست. او اصلا افسرده نبود. در زمان قصه‌های مجید، هرجای تهران که بودم، خودم را می‌رساندم تا این کار مردمی و پرمعنا را مشاهده کنم. این کار، نگاه و سرشت ذاتی کیومرث بود که درکارش متبلور شده بود.

■ امید در همه فیلم‌های پوراحمد بود

منوچهر شاهسواری، تهیه‌کننده فیلم شب یلدا نیز گفت: مرگ نابهنگام کیومرث بر همه ما تسلیت باد. کیومرث روایتگر رنجش‌های بسیاربود. کیومرث کافی بود در هر جای جهان که بود، بچه‌های مجید، اتوبوس شب و شب یلدا می‌ساخت تا به مانند امروز ماندگار شود. کیومرث برای هر دردی، راه‌حلی داشت. هیچ دریایی برای او بی‌ساحل نبود. در تمام آثارش، امید بود. کیومرث به همه ما درس طاقت داد.

■ کارگردانی که پیام‌آور صلح بود

محمدمهدی عسگرپور، رئیس هیات مدیره خانه سینما نیز گفت: با یک‌مورد عجیب مواجه هستیم. سینمای ایران، یکی ازتلخ‌ترین دورانش را سپری کرد.

کارگردانی که همواره پیام صلح، دوستی و زندگی داشت و با این پایان‌بندی، ما با یک تناقض بزرگ و عجیب مواجه می‌شویم. باید خویشتن‌داری کنیم.

■ کیومرث عاشق مردم بود

مهرانه ربی، همسر کیومرث پوراحمد نیز گفت: کیومرث من را کشت. پرونده من را بست. اگر خواستید غصه بخورید، برای من بخورید. کیومرث اصلا چنین شخصیتی ندارد. نمی‌توانم باور کنم. می‌گفت تو مدیر من هستی. همیشه می‌گفت دوست ندارم در رختخواب بمیرم.یک هفته قرار بود برود و بیاید. من نمی‌توانستم بروم. خانه من خراب شد. باهمه مردم همدل بود، غصه خورد و اشک ریخت. عاشق مردم بود.

خانه ملت

تحقق شعار سال از نگاه خانه ملت

کشور ما طی ۵۲ سال گذشته دچار تورم بوده که طولانی‌ترین تورم تاریخ بشر است و هیچ کشوری در دنیا این تورم طولانی‌مدت را تجربه نکرده است. به عقیده کارشناسان راهکارهایی هم که برای رفع تورم در نظر گرفتیم، مؤثر نبوده است به دلیل اینکه اگر تاثیری داشتند در طی ۵۰ سال گذشته این معضل ادامه پیدا نمی‌کرد.

این در حالی است که راهکارهای ارائه شده نه‌تنها در کنترل تورم مؤثر نبوده؛ بلکه باعث بدتر شدن اوضاع شده است، بهترین وضعیت مهار تورم و رشد اقتصادی را در دهه ۴۰ شمسی تجربه کرده‌ایم که تورم زیر ۲ در صد و رشد اقتصادی بالای ۱۰ در صد بود.

این در حالی است که از ابتدای سال ۱۴۰۲ تاکنون کارشناسان اقتصادی بسیاری در خصوص الزامات تحقق شعار سال « مهار تورم، رشد تولید» اظهارنظر کردند. اما سوالی که ممکن است در افکار عمومی پدید آید این است که آیا سیاست‌های منجر به مهار تورم به رشد تولید نیز می‌انجامد؟ صمت در این گزارش به بیان نظرات برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی درباره راه‌کارهای تحقق شعار سال پرداخته است.

■ غفلت از ظرفیت‌ها در رشد تولید

نماینده مردم سلماس در مجلس شورای اسلامی معتقد است که ظرفیت‌های درآمدزایی و رشد تولید در کشور وجود دارد، اما در سال‌های متمادی معادن و حمایت از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی مورد غفلت قرار گرفته است. به گزارش خانه ملت، یعقوب رضازاده در خصوص راهکارهای تحقق شعار سال ۱۴۰۲ مبنی بر مهار تورم و رشد تولید، گفت: بدون شک همگان اعتقاد دارند تحول ساختاری در عرصه اقتصاد کشور به ضرورتی اجتناب ناپذیر تبدیل شده است. وی با اشاره به اینکه ظرفیت‌های درآمدزایی و رشد تولید در کشور وجود دارد که در سالیان متمادی مورد غفلت قرار گرفته است، اظهار کرد: به عنوان مثال در بسیاری از نقاط کشور معادن مختلفی وجود دارد که می‌تواند منبع ارزآوری خوبی برای کشور محسوب شود، اما نسبت به شناسایی، اکتشاف و حتی بهره‌برداری از آنها بی‌توجهی شده است.

رضازاده ادامه داد: اگر از این ظرفیت به خوبی استفاده شده بود، آمار بیکاری استان‌ها در کمترین حالت ممکن قرار داشت. این نماینده مردم درمجلس یازدهم با بیان اینکه دستیابی به اقتصاد مولد در گرو حمایت از فعالان حوزه تولید و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است، افزود: به عبارتی باید بستر سرمایه‌گذاری در کشور فراهم شود؛ در این بین نباید فراموش کرد که امروزه ایران به عنوان عضو پیمان‌های اقتصادی منطقه‌ای می‌تواند هدف خوبی برای سرمایه‌گذاران خارجی نیز باشد لذا باید ظرفیت‌های کشورمان به دنیا معرفی شود.

عضو هیات رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: قطعا اگر بر توان داخلی و افزایش روابط با کشورها خصوصا همسایگان تکیه کنیم، مهار تورم و رشد تولید دست‌یافتنی می‌شود.

■ همه باید برای مهار تورم همکاری کنند

یک عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد که همه کشور برای تحقق شعار سال باید پای کار آمده و از ظرفیت کل کشور استفاده شود. منصور علی زارعی در گفت‌وگو با ایسنا، با تاکید بر ضرورت برنامه‌ریزی برای تحقق شعار « مهار تورم و رشد تولید» در سال ۱۴۰۲، بیان کرد: چندین سال است که مقام معظم رهبری بر حوزه‌های مختلف تولید و اقتصاد تاکید داشتند تا امروز به این نقطه کلیدی رسیدیم. امروز نظر حضرت آقا این است که رشد تولید می‌تواند به مهار تورم بینجامد. مهم‌ترین موضوع در کاهش تورم توجه به تولید است، هرچه تولید در دسترس تر باشد قطعا در مهار تورم موفق تر خواهیم بود. وی در ادامه اظهار کرد: تورم زمانی افزایش می‌یابد که میزان عرضه یک کالا پایین بوده و در مقابل تقاضا برای آن کالا بالا باشد.

زمانی که تقاضا بالا و عرضه پایین باشد قیمت‌ها به صورت کاذب افزایش پیدا خواهد کرد، در نهایت ارزش پول داخلی کشور نیز کاهش می‌یابد و از طرف دیگر قدرت خرید مردم نیز پایین می‌آید. همه بخش‌ها باید برای مهار تورم و رشد تولید دست به‌دست هم دهند.

نماینده مردم ساری در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: البته مجلس از سال گذشته کار خود را در این حوزه آغاز کرد؛ در بحث تسهیل صدور مجوزهای کسب وکار و رفع موانع تولید مجلس گام‌هایی برداشت و اعتباراتی در تبصره ۱۸ لایحه بودجه نیز پیش‌بینی شده است. دولت نیز گام هایی در مسیر صدور آنلاین مجوزهای کسب‌وکار برداشته است. وی گفت: همه کشور باید برای تحقق شعار سال پای کار بیایند. فقط صحبت از استان تهران نیست بلکه باید از ظرفیت‌های کل کشور برای تحقق شعار سال استفاده شود. به عنوان مثال ما در استان مازندران ظرفیت تولید برنج، مرکبات و مرغ داریم. اگر برای رشد تولید این محصولات در استان مازندران سرمایه‌گذاری کنیم، افزایش تولید سبب کاهش تورم در بازار این محصولات خواهد شد. ما هرچقدر بتوانیم تولید را بالا ببریم میزان تقاضا با تولید برابری کرده و از رشد روزانه نرخ جلوگیری می‌شود. زارعی در پایان گفت: مهم‌ترین موضوع برای کاهش تورم توجه به تولید است. تولید نیز با جذب سرمایه و اشتغالزایی در ارتباط است. همچنین مهار تورم و افزایش تولید باید مورد توجه قرار گیرد.

■ تحقق شعار سال با همکاری مجلس و دولت

یک عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته امسال هماهنگی و همکاری خوبی بین دولت و مجلس برای حل مسائل اقتصادی و تحقق شعار سال شکل خواهد گرفت.

منصور شکراللهی در گفت‌وگو با ایسنا، با تاکید بر ضرورت برنامه‌ریزی برای تحقق شعار « مهار تورم و رشد تولید» در سال ۱۴۰۲، بیان کرد: مجلس از ابتدا نسبت به موضوع اقتصاد و معیشت مردم حساس بود. در لایحه بودجه امسال نیز ارتباط خوبی بین مجلس و دولت برای تمرکز بر این حوزه برقرار شد. ان شاءالله با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته امسال هماهنگی و همکاری خوبی بین دولت و مجلس برای حل مسائل اقتصادی شکل خواهد گرفت. وی در ادامه اظهار کرد: با همکاری بین دولت و مجلس مهار تورم و رشد تولید تحقق پیدا خواهد کرد. در لایحه بودجه اصلاحاتی از سوی مجلس اعمال شده است که گویای توجه مجلس به بحث معیشت مردم است.

نماینده مردم کهنوج در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: توجه به تولید و رفع موانع آن از اولویت هایی بود که مجلس از ابتدا دنبال کرد و با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در لایحه بودجه با جدیت بیشتری دنبال خواهد شد. به دنبال رشد تولید قطعا شاهد مهار تورم خواهیم بود و مجلس و دولت در این مسیر همگام خواهند بود.